

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας
Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών

Πτυχιακή Εργασία

Υλοποίηση και Σύγκριση Αλγορίθμων Τομής Ευθείας-Τετραέδρου σε GPU

Απόστολος-Ιάσων Κολιός

Επιβλέπων: **Νίκος Πλατής**

Τρίπολη, Μάιος 2012

Περίληψη

Ο έλεγχος τομής ευθείας-τετραέδρου ανήκει σε μια κατηγορία προβλημάτων κεφαλαιώδους σημασίας για ένα μεγάλο αριθμό εφαρμογών στο πεδίο των τριδιάστατων γραφικών. Παράλληλα, η πρόσφατη τάση προς την χρήση των μονάδων επεξεργασίας γραφικών (GPU) ως επεξεργαστών γενικού σκοπού έχει αποφέρει σημαντική αύξηση επιδόσεων σε ένα μεγάλο εύρος υπολογιστικά εντατικών εφαρμογών. Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η μελέτη της εφαρμοσιμότητας των σύγχρονων τεχνικών προγραμματισμού GPU στους διαθέσιμους αλγορίθμους τομής ευθείας-τετραέδρου καθώς και η σύγκριση των επιδόσεων της προσέγγισης αυτής με τις παραδοσιακές υλοποιήσεις. Στα πλαίσια της εργασίας αυτής αναπτύχθηκε μια υλοποίηση των ταχύτερων αλγορίθμων τομής ευθείας-τετραέδρου σε μορφή κατάλληλη για εκτέλεση σε GPU.

Η παρούσα εργασία περιέχει τον τυπικό ορισμό του προβλήματος, την παρουσίαση των αλγορίθμων που χρησιμοποιούνται, την περιγραφή της υλοποίησης και τα συγκριτικά στοιχεία των επιδόσεων. Επίσης περιέχει μια επισκόπηση των αρχιτεκτονικών των GPU και των τεχνικών προγραμματισμού τους.

Λέξεις-Κλειδιά

Επεξεργασία σε GPU, Υπολογιστική Γεωμετρία, Έλεγχος τομής, Μαζική Παραλληλία, OpenCL, Ευθεία, Τετράεδρο, Παραλληλία SIMD

Abstract

Ray-Tetrahedron intersection testing belongs to a class of computational problems that are fundamental to a wide range of applications in the field of 3D computer graphics. Additionally, the recent trend towards using Graphical Processing Units (GPUs) for general purpose computing has resulted in a significant performance increase in a wide number of computationally intensive applications. This project aims to determine the applicability of current GPU programming techniques to available ray-tetrahedron intersection algorithms and to compare the performance characteristics of this approach to traditional implementations. For the purposes of this project a GPU-targeted implementation of the fastest available ray-tetrahedron intersection algorithms has been developed.

This report contains a formal definition of the ray-tetrahedron intersection problem, a presentation of the algorithms used, a description of the resulting implementation and data concerning its performance. It also provides an overview of current GPU architectures and programming techniques.

Keywords

GPU Computing , Computational Geometry, Intersection Testing, Massive Parallelism, OpenCL, Ray, Tetrahedron, SIMD Parallelism

Περιεχόμενα

Περίληψη	i
Summary	ii
Περιεχόμενα	ii
Κατάλογος Σχημάτων	v
1 Εισαγωγή	1
2 Τομή ευθείας-τετραέδρου	3
2.1 Σημειολογία	3
2.1.1 Δεδομένα	3
2.1.2 Ζητούμενα	4
2.2 Αλγόριθμοι	6
2.2.1 Τομή ευθείας-τριγώνου με συντεταγμένες Plücker	6
2.2.2 Τομή ευθείας-τριγώνου με μεικτό γινόμενο	8
2.2.3 Βασικός αλγόριθμος τομής ευθείας-τετραέδρου	10
2.2.4 Βελτιστοποιήσεις	11
3 Ανάπτυξη εφαρμογών σε GPU	16
3.1 Παράλληλες αρχιτεκτονικές και εφαρμογές	16
3.2 Οι GPU ως παράλληλοι επεξεργαστές	18
3.3 Περιβάλλοντα ανάπτυξης εφαρμογών σε GPU	23
3.4 Το πρόβλημα τομής ευθείας-τετραέδρου σε GPU	25
4 Υλοποίηση	27
4.1 Υπάρχουσα ακολουθιακή υλοποίηση	27
4.1.1 Αρχική Κατάσταση Κώδικα	27
4.1.2 Δομή αρχείων εισόδου-εξόδου	30
4.2 Προσθήκες στην ακολουθιακή υλοποίηση	31
4.2.1 Ακολουθιακός αλγόριθμος μεικτού γινόμενου	31
4.3 Υλοποίηση OpenCL	33
4.3.1 Δομή	33
4.3.2 Θέματα σχεδιασμού	34
4.3.3 Η βιβλιοθήκη gruHandler	41

4.3.4	Πυρήνες υπολογισμού	46
4.4	Χρήση Προγράμματος	47
4.4.1	Απαιτήσεις υλικού και λογισμικού	47
4.4.2	Μεταγλώττιση	47
4.4.3	Χρήση	48
5	Απόδοση	51
5.1	Μεθοδολογία μέτρησης απόδοσης	51
5.2	Αποτελέσματα	53
5.2.1	Σύγκριση επιδόσεων μεταξύ CPU και GPU	54
5.2.2	Αποτελεσματικότητα μορφών αλγορίθμων σε CPU και GPU	56
5.2.3	Επίδραση των ρυθμίσεων δοκιμών στα αποτελέσματα . .	58
5.2.4	Σύγκριση επιδόσεων μεταξύ λειτουργικών συστημάτων .	59
A	Αποτελέσματα μετρήσεων	61
A.1	Σειρά 1 (25 Εκατομμύρια έλεγχοι)	61
A.2	Σειρά 2 (50 Εκατομμύρια έλεγχοι)	73
	Βιβλιογραφία	85

Κατάλογος σχημάτων

2.1	Παραδείγματα των τριών περιπτώσεων τομής ευθείας-τετραέδρου.	5
2.2	Σχετικός προσανατολισμός δύο κατευθυνόμενων ευθειών	7
2.3	Αντιστοιχία των διανυσμάτων p, q, r με τα ευθύγραμμα τμήματα AB και CD	9
2.4	Το παραλληλεπίπεδο που ορίζεται από τα διανύσματα p, q, r . . .	9
2.5	Ο διαχωρισμός του επιπέδου της $F_3(V_0V_1V_2)$ σε περιοχές με βάση τις ευθείες των ακμών της. Στο παράδειγμα αυτό η ευθεία τέμνει το επίπεδο στην περιοχή E , άρα η έδρα που πρέπει να εξεταστεί από τον αλγόριθμο είναι η $F_1(V_2V_3V_0)$	14
3.1	Σύγκριση αρχιτεκτονικών στοιχείων CPU και GPU.	20
4.1	Επισκόπηση του μοντέλου μνήμης και οργάνωσης των αντικειμένων εργασίας στο OpenCL.	38
5.1	Πίνακας και διάγραμμα χρονομέτρησης της μέτρησης: 5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις/σύστημα 3 (Linux).	55
5.2	Σύγκριση της σχετικής απόδοσης των αλγορίθμων CPU στα συστήματα 1 και 3. Βασίζεται στην δοκιμή: 2,5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις. Και στα συστήματα χρησιμοποιείται η υλοποίηση σε Linux.	57
5.3	Σύγκριση της σχετικής απόδοσης των αλγορίθμων GPU στην δοκιμή: 2,5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις/σύστημα 3.	58
5.4	Σύγκριση των χρόνων επεξεργασίας μεταξύ Linux και Windows στην δοκιμή 500 χιλιάδες ζεύγη/100 επαναλήψεις/σύστημα 3. .	60

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

Τα προβλήματα εντοπισμού τομής (intersection detection) μεταξύ γεωμετρικών σχημάτων (στο επίπεδο) ή στερεών (στον χώρο) είναι μια ευρεία κατηγορία υπολογιστικών προβλημάτων με μεγάλο πλήθος εφαρμογών. Γενικά ορισμένο, ένα πρόβλημα εντοπισμού τομής μεταξύ δύο γεωμετρικών αντικειμένων περιγράφεται ως εξής:

«Με δεδομένα τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά δύο αντικειμένων και των συντεταγμένων που ορίζουν την θέση τους, να βρεθεί αν τα αντικείμενα τέμνονται. Αν τέμνονται, να προσδιοριστούν τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της τομής.»

Η ύπαρξη αλγοριθμικών λύσεων υψηλής απόδοσης για τα προβλήματα εντοπισμού τομής είναι θεμελιώδους σημασίας για έναν μεγάλο αριθμό εφαρμογών σε έναν μεγάλο αριθμό διαφορετικών πεδίων. Παραδείγματα πεδίων στα οποία χρησιμοποιούνται οι λύσεις αυτές είναι, μεταξύ άλλων, τα γραφικά υπολογιστών (και ιδιαίτερα το animation), τα προγράμματα σχεδιασμού υποβοηθούμενου από υπολογιστή (CAD), τα συστήματα πλοήγησης, τα γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα (GIS) καθώς και ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών και μηχανικών εξομοιωτών.

Η εργασία αυτή θα επικεντρωθεί συγκεκριμένα στο πρόβλημα τομής ευθείας-τετραέδρου. Το συγκεκριμένο πρόβλημα έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς τα τελευταία χρόνια η χρήση τετραεδρικών πλεγμάτων (tetrahedral meshes) έχει εφαρμοστεί με επιτυχία για την αναπαράσταση περίπλοκων τριδιάστατων όγκων σε ένα μεγάλο εύρος εφαρμογών.

Για το πρόβλημα τομής ευθείας-τετραέδρου έχουν προταθεί διάφοροι αλγόριθμοι με διαφορετικά επίπεδα απόδοσης. Στα πλαίσια της εργασίας αυτής χρησιμοποιείται ο αλγόριθμος που παρουσιάζεται στην δημοσίευση [PT03], καθώς και μια τροποποίησή του που προτάθηκε από τον C. Ericson [Eri05] [Eri07].

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάπτυξη μίας εναλλακτικής υλοποίησης των αλγορίθμων αυτών η οποία προορίζεται για εκτέλεση από μονάδες επεξεργασίας γραφικών (GPU). Η χρήση των GPU για την ταχεία εκτέλεση υπολογισμών γενικού σκοπού (όχι, δηλαδή, υπολογισμών που αφορούν άμεσα

τον σχηματισμό εικόνας) γνωρίζει ραγδαία αύξηση τα τελευταία χρόνια. Η αρχιτεκτονική των σύγχρονων GPU, η οποία βασίζεται στο μοντέλο παραλληλίας SIMD (Single Instruction Multiple Data), επιτρέπει μια σημαντικότερη αύξηση επιδόσεων σε ορισμένες εφαρμογές σε σύγκριση τις επιδόσεις τους αν εκτελούνταν στην CPU. Όπως θα γίνει εμφανές στην συνέχεια, οι αλγόριθμοι τομής ευθείας-τετραέδρου που αναφέρθηκαν μπορούν να προσαρμοστούν σε τέτοια μορφή ώστε να εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα της αρχιτεκτονικής των GPU και να επιτύχουν αυξημένες επιδόσεις.

Το κείμενο της εργασίας διαρθρώνεται ως εξής: Το κεφάλαιο 2 περιέχει τον τυπικό ορισμό του προβλήματος τομής ευθείας-τετραέδρου και την παρουσίαση των αλγορίθμων που χρησιμοποιούνται, καθώς και των βελτιστοποιήσεων που εφαρμόζονται στους αλγορίθμους αυτούς. Στο κεφάλαιο 3 παρουσιάζεται μια επισκόπηση των μεθόδων προγραμματισμού εφαρμογών προορισμένων προς εκτέλεση σε GPU. Αναλύεται επιγραμματικά η αρχιτεκτονική των σύγχρονων GPU, παρουσιάζονται τα σύγχρονα περιβάλλοντα προγραμματισμού και η ιστορία τους και εξηγείται ο τρόπος προσαρμογής του προβλήματος τομής ευθείας-τετραέδρου στην επίλυση σε GPU. Στο κεφάλαιο 4 αναλύεται ο τρόπος υλοποίησης του λογισμικού της εργασίας. Παρουσιάζεται αρχικά η ακολουθιακή (εκτελούμενη σε CPU) εκδοχή του προγράμματος και ο προϋπάρχων κώδικας στον οποίο βασίστηκε. Στην συνέχεια αναφέρεται σε γενικές γραμμές ο σχεδιασμός και η δομή της εκδοχής που προορίζεται προς εκτέλεση σε GPU. Επίσης δίνονται οδηγίες χρήσης των εκτελέσιμων της εργασίας. Στο κεφάλαιο 5 περιγράφεται η μεθοδολογία μέτρησης της απόδοσης των διάφορων μορφών του λογισμικού της εργασίας και παρατίθεται η ερμηνεία των αποτελεσμάτων που προέκυψαν με επιλεγμένα παραδείγματα. Τέλος, το παράρτημα Α περιέχει το σύνολο των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τις μετρήσεις απόδοσης.

Κεφάλαιο 2

Τομή ευθείας-τετραέδρου

2.1 Σημειολογία

2.1.1 Δεδομένα

Στους αλγόριθμους που θα παρουσιαστούν στο παρόν κείμενο τα γεωμετρικά αντικείμενα (η ευθεία και το τετράεδρο) τα οποία ελέγχονται για την ύπαρξη τομής αναπαριστώνται ως εξής:

Ευθεία: Η ευθεία στο συγκεκριμένο πρόβλημα είναι μια γραμμή άπειρου μήκους με συγκεκριμένη διεύθυνση και φορά. Η φορά της ευθείας επηρεάζει τα αποτελέσματα του αλγόριθμου, όπως θα προσδιοριστεί παρακάτω. Η ευθεία αναπαρίσταται από ένα σημείο P επί αυτής και το διάνυσμα διεύθυνσής της, L . Στον κώδικα της υλοποίησης τα P και L είναι αντικείμενα που αντιπροσωπεύουν τριδιάστατα διανύσματα.

Τετράεδρο: Το τετράεδρο αναπαρίσταται από τις συντεταγμένες των τεσσάρων κορυφών του: V_0, V_1, V_2, V_3 . Οι θέσεις των τεσσάρων κορυφών αντιπροσωπεύονται στον κώδικα της υλοποίησης από τριδιάστατα διανύσματα, παρομοίως με τα P και L . Οι τέσσερις έδρες του τετραέδρου, F_0, F_1, F_2, F_3 , αριθμούνται με τον αριθμό της απέναντί τους κορυφής, ως εξής:

$$F_3(V_0, V_1, V_2)$$

$$F_2(V_1, V_0, V_3)$$

$$F_1(V_2, V_3, V_0)$$

$$F_0(V_3, V_2, V_1)$$

Στην περιγραφή του αλγόριθμου οι κορυφές της κάθε έδρας ονομάζονται ως εξής:

$$V_n^i$$

Όπου i ο αριθμός της έδρας στην οποία ανήκει η κορυφή και n ο αριθμός της κορυφής σε αυτή την έδρα, με την σειρά με την οποία παρατέθηκαν στην

λίστα των εδρών. Για παράδειγμα, η κορυφή V_0^3 είναι η πρώτη κορυφή της F_3 , η V_0 . Παρομοίως, οι ακμές της κάθε έδρας ονομάζονται ως εξής:

$$e_k^i$$

Όπου i ο αριθμός της έδρας στην οποία ανήκει η ακμή και k ο αριθμός της απέναντί της κορυφής. Με αυτό τον τρόπο οι ακμές κατανέμονται ως εξής:

$$e_0^i(V_1^i V_2^i)$$

$$e_1^i(V_2^i V_0^i)$$

$$e_2^i(V_0^i V_1^i)$$

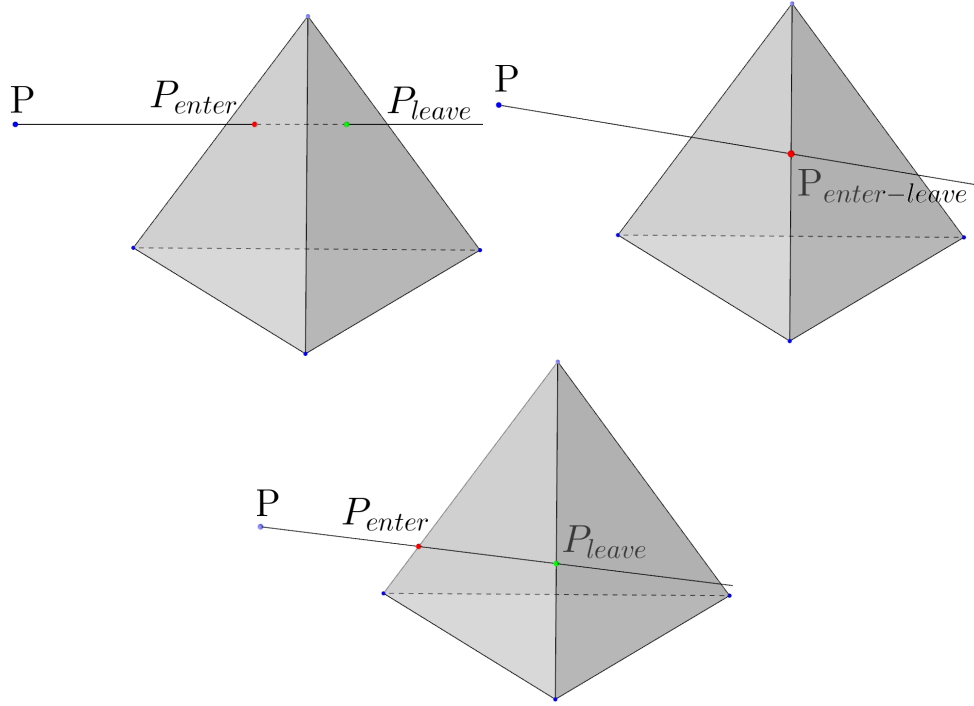
Για παράδειγμα, η ακμή e_1^3 ξεκινά από την κορυφή V_2^3 και καταλήγει στην V_0^3 .

Οι αλγόριθμοι που θα παρουσιαστούν λειτουργούν με την παραδοχή ότι το τετράεδρο είναι προσανατολισμένο με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε το κανονικό διάνυσμα κάθε έδρας F_i να έχει τέτοια φορά ώστε να απομακρύνεται από την αντίστοιχη κορυφή V_i . Ο προσανατολισμός του τετραέδρου είναι σημαντικός καθώς χρησιμοποιείται σε συσχετισμό με την φορά της ευθείας για να προσδιορίσει αν ένα σημείο τομής με την ευθεία είναι σημείο εισόδου ή εξόδου. Η διάκριση μεταξύ των σημείων εισόδου και εξόδου αναλύεται περαιτέρω στην ενότητα 2.2.1.

2.1.2 Ζητούμενα

Για κάθε ζεύγος ευθείας-τετραέδρου μπορεί να υπάρχει ή να μην υπάρχει τομή. Αν υπάρχει τομή, υπάρχουν τρεις περιπτώσεις, όπως φαίνονται στο σχήμα 2.1:

1. Η ευθεία τέμνει το τετράεδρο, άρα υπάρχουν δύο διακριτά σημεία P_{enter} και P_{leave} στα οποία η ευθεία εισέρχεται σε και εξέρχεται από το τετράεδρο αντίστοιχα.
2. Η ευθεία τέμνει κάποια ακμή του τετραέδρου, άρα τα σημεία P_{enter} και P_{leave} ταυτίζονται.
3. Η ευθεία εφάπτεται σε κάποια έδρα του τετραέδρου, άρα υπάρχουν άπειρα σημεία τομής. Το σημείο στο οποίο η ευθεία εισέρχεται στην έδρα λογίζεται ως P_{enter} και αυτό από το οποίο εξέρχεται ως P_{leave} .

Σχήμα 2.1: Παραδείγματα των τριών περιπτώσεων τομής ευθείας-τετραέδρου.

Για κάθε τεμνόμενο ζεύγος ευθείας-τετραέδρου ο αλγόριθμος απαιτείται να υπολογίζει:

1. Τις καρτεσιανές συντεταγμένες των σημείων εισόδου και εξόδου, P_{enter} και P_{leave} .
2. Τις βαρυκεντρικές συντεταγμένες των σημείων εισόδου και εξόδου σε σχέση με τις έδρες (F_{enter}, F_{leave}) στις οποίες βρίσκονται. Συμβολίζονται ως u_1^{enter}, u_2^{enter} και u_1^{leave}, u_2^{leave} . Για τις συντεταγμένες αυτές ισχύει ότι:

$$P_k = (1 - u_1^k - u_2^k)V_0^k + u_1^k V_1^k + u_2^k V_2^k$$

όπου $k = \text{enter}$ ή leave .

3. Τις παραμετρικές αποστάσεις t_{enter} και t_{leave} από το σημείο P το οποίο χρησιμοποιούμε για την αναπαράσταση της ευθείας. Για τις αποστάσεις αυτές ισχύει η σχέση:

$$P_k = P + t_k L$$

όπου $k = \text{enter}$ ή leave .

2.2 Αλγόριθμοι

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής δημιουργήθηκαν υλοποιημένες εκδόσεις δύο διαφορετικών αλγορίθμων. Οι δύο αυτοί αλγόριθμοι έχουν την ίδια βασική δομή. Ελέγχεται η ύπαρξη τομής μεταξύ της ευθείας και κάθε έδρας του τετραέδρου ξεχωριστά. Έτσι, ο έλεγχος τομής ευθείας-τετραέδρου αναλύεται σε τέσσερις ελέγχους τομής μεταξύ ευθείας και τριγώνου. Η διαφορά μεταξύ των δύο αλγορίθμων είναι η μέθοδος ελέγχου τομής ευθείας-τριγώνου που χρησιμοποιούν. Ο πρώτος βασίζεται στον έλεγχο τομής ευθείας-τριγώνου με συντεταγμένες Plücker που παρουσιάζεται στο [PT03]. Ο δεύτερος βασίζεται στον έλεγχο με χρήση μεικτού γινομένου τριών διανυσμάτων που αναφέρεται στο [Eri05].

Στην συνέχεια της ενότητας αυτής παρουσιάζονται οι δύο αυτές μέθοδοι ελέγχου τομής ευθείας-τριγώνου, το κοινό αλγοριθμικό πλαίσιο μέσω του οποίου συντίθεται ο έλεγχος τομής ευθείας-τετραέδρου και οι βελτιστοποιήσεις που επιδέχεται το πλαίσιο αυτό.

2.2.1 Τομή ευθείας-τριγώνου με συντεταγμένες Plücker

Το σύστημα συντεταγμένων Plücker, που εισήχθη από τον Julius Plücker τον 19ο αιώνα [Plü28], παρέχει μια μέθοδο ανάθεσης ομογενών συντεταγμένων σε κατευθυνόμενες ευθείες στον τριδιάστατο χώρο [Eri97]. Στο σύστημα αυτό κάθε τέτοια ευθεία βρίσκεται σε 1-προς-1 αντιστοιχία με ένα εξαδιάστατο διάνυσμα. Δεδομένης μια ευθείας r η οποία ορίζεται από ένα σημείο P και ένα διάνυσμα διεύθυνσης L , οι συντεταγμένες Plücker αυτής δίδονται από το διάνυσμα:

$$\pi_r = \{L : L \times P\} = \{U_r : V_r\} \quad (2.1)$$

Μία από τις ιδιότητες των συντεταγμένων Plücker είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους σκοπούς της εργασίας αυτής. Δεδομένων δύο ευθειών r και s , το πρόσημο του αντιμετατεθημένου εσωτερικού γινομένου (permuted inner product) της σχέσης:

$$\pi_r \odot \pi_s = U_r \cdot V_s + U_s \cdot V_r \quad (2.2)$$

υποδεικνύει τον σχετικό προσανατολισμό των δύο ευθειών στο χώρο. Η έννοια του σχετικού προσανατολισμού δύο ευθειών στο χώρο επεξηγείται στο σχήμα 2.2.

Το πρόσημο του αντιμετατεθημένου εσωτερικού γινομένου της σχέσης (2.2) αντιστοιχεί στον σχετικό προσανατολισμό των r και s ως εξής:

1. $\pi_r \odot \pi_s > 0 \iff$ Η s στρέφεται με φορά ρολογιού σε σχέση με την r .
2. $\pi_r \odot \pi_s < 0 \iff$ Η s στρέφεται με φορά αντίθετη του ρολογιού σε σχέση με την r .

3. $\pi_r \odot \pi_s = 0 \iff \text{H } s \text{ τέμνει ή είναι παράλληλη στην } r.$

Με βάση την ιδιότητα αυτή μπορεί να αναπτυχθεί η εξής μέθοδος για τον έλεγχο τομής ευθείας-τριγώνου:

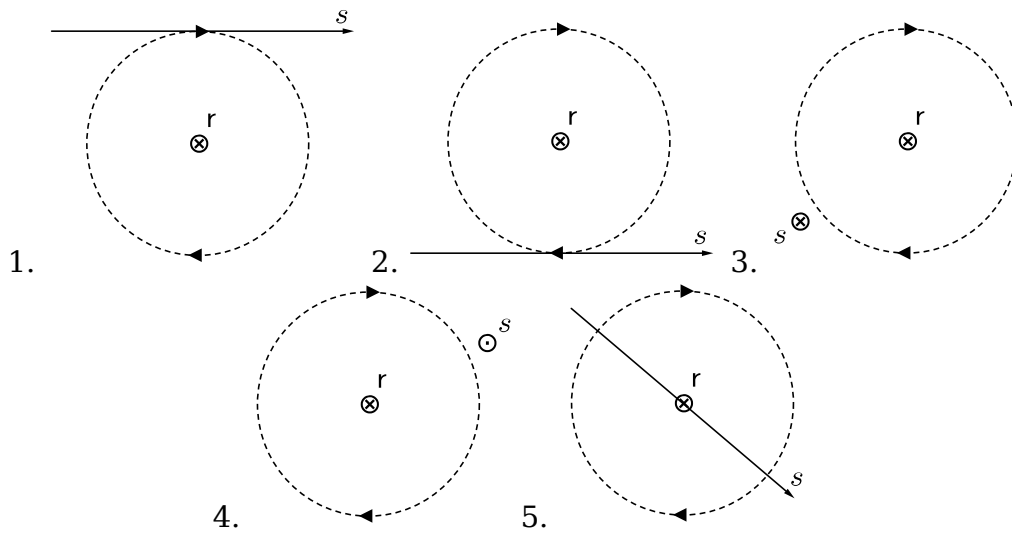
Έστω ευθεία r και τρίγωνο $\Delta(V_0, V_1, V_2)$ με ακμές $e_0(V_1V_2)$, $e_1(V_2V_0)$, $e_2(V_0V_1)$. Ισχύει ότι η r τέμνει το Δ **αν και μόνο αν** έχει τον ίδιο σχετικό προσανατολισμό και με τις τρεις ακμές e_0, e_1, e_2 ή αν τέμνει το πολύ δύο από αυτές. Άρα, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Η r τέμνει (εισερχόμενη) το Δ αν:

$$\pi_r \odot \pi_{e_i} \geq 0 \quad \forall i \in \{0, 1, 2\} \text{ ΚΑΙ } \exists j : \pi_r \odot \pi_{e_j} \neq 0$$

2. Η r τέμνει (εξερχόμενη) το Δ αν:

$$\pi_r \odot \pi_{e_i} \leq 0 \quad \forall i \in \{0, 1, 2\} \text{ ΚΑΙ } \exists j : \pi_r \odot \pi_{e_j} \neq 0$$

Σχήμα 2.2: Σχετικός προσανατολισμός δύο κατευθυνόμενων ευθειών r και s στον χώρο. Η ευθεία r είναι κάθετη στο επίπεδο της σελίδας και την παρατηρούμε κοιτάζοντας κατά την κατεύθυνσή της. Οι περιπτώσεις είναι οι εξής:

1. Η s στρέφεται με φορά ρολογιού σε σχέση με την r .
2. Η s στρέφεται με φορά αντίθετη του ρολογιού σε σχέση με την r .
3. Η s είναι παράλληλη στην r .
4. Η s είναι αντιπαράλληλη στην r .
5. Η s τέμνει την r .

3. Η r είναι συνεπίπεδη με το Δ αν:

$$\pi_r \odot \pi_{e_i} = 0 \quad \forall i \in \{0, 1, 2\} \quad (2.3)$$

Στις περιπτώσεις 1 και 2 οι τιμές των αντιμετατεθμένων εσωτερικών γινομένων $\pi_r \odot \pi_{e_i}$ παρέχουν άμεσα τις βαρυκεντρικές συντεταγμένες του σημείου τομής P_k ως προς τις κορυφές $V_{0,1,2}$, όπως αποδεικνύεται στο [Jon00]. Έστω:

$$w_i^k = \pi_r \odot \pi_{e_i} \quad (2.4)$$

Η συνισταμένη u_i^k των βαρυκεντρικών συντεταγμένων του σημείου τομής P_k ως προς την κορυφή V_i ισούται με:

$$u_i^k = \frac{w_i^k}{\sum_{i=0}^2 w_i^k} \quad (2.5)$$

Οι καρτεσιανές συντεταγμένες του σημείου P_k μπορούν να βρεθούν ως εξής:

$$P_k = u_0^k V_0 + u_1^k V_1 + u_2^k V_2 \quad (2.6)$$

Επιπλέον, η παραμετρική απόσταση από το σημείο P επί της ευθείας μπορεί να υπολογιστεί λύνοντας ως προς t_k την σχέση

$$P_k = P + t_k L \quad (2.7)$$

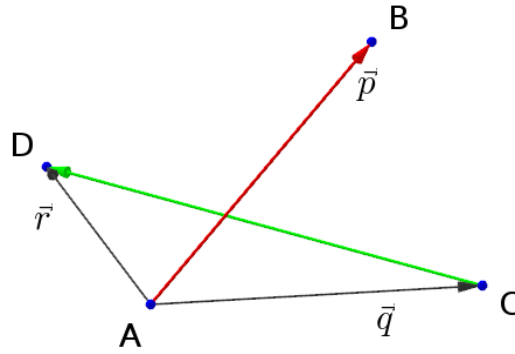
για οποιαδήποτε μη-μηδενική συνισταμένη των συντεταγμένων του διανύσματος διεύθυνσης L .

2.2.2 Τομή ευθείας-τριγώνου με μεικτό γινόμενο

Η προσέγγιση αυτή βασίζεται σε μια εναλλακτική μέθοδο υπολογισμού του σχετικού προσανατολισμού δύο ευθειών που παρουσιάζεται στα [Eri05] και [Eri07] από τον C. Ericson. Η μέθοδος αυτή απορρέει από την διαπίστωση ότι, στα πλαίσια της εύρεσης του σχετικού προσανατολισμού δύο κατευθυνόμενων ευθύγραμμων τμημάτων (και κατ' επέκταση ευθειών), το αντιμετατεθμένο εσωτερικό γινόμενο της σχέσης (2.2) είναι μαθηματικώς ισοδύναμο με το μεικτό γινόμενο τριών διανυσμάτων τα οποία αντιπροσωπεύουν τα δύο ευθύγραμμα τμήματα.

Έστω δύο κατευθυνόμενα ευθύγραμμα τμήματα AB και CD . Ορίζονται τα διανύσματα $\vec{p} = B - A$, $\vec{q} = C - A$, $\vec{r} = D - A$ όπως φαίνονται στο σχήμα 2.3.

Η ποσότητα $\vec{p} \cdot (\vec{q} \times \vec{r})$ ονομάζεται μεικτό γινόμενο των $\vec{p}, \vec{q}, \vec{r}$ και μπορεί να συμβολιστεί ως $[pqr]$. Το μεικτό γινόμενο έχει την ιδιότητα να είναι αμετάβλητο για οποιοδήποτε πιθανή κυκλική μετάθεση των στοιχείων του, δηλαδή ισχύει:

Σχήμα 2.3: Αντιστοιχία των διανυσμάτων p, q, r με τα ευθύγραμμα τμήματα AB και CD .

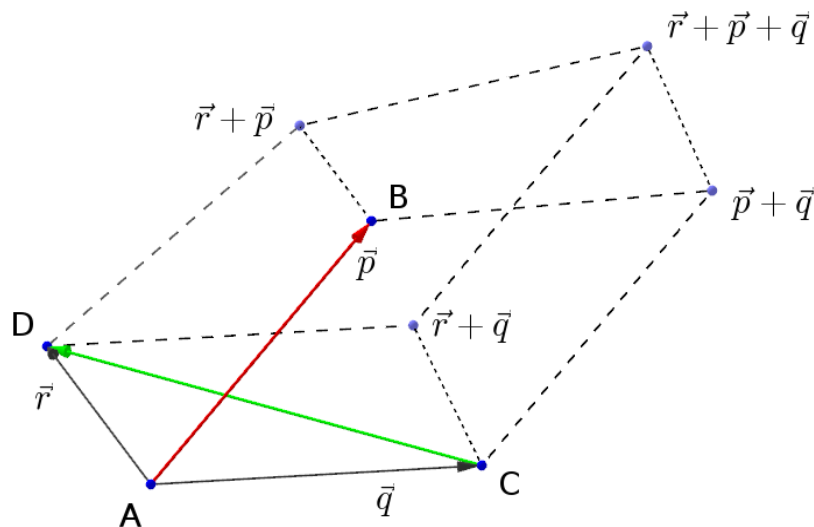
$$[pqr] = [rpq] = [qrp] \quad (2.8)$$

Οι μη κυκλικές μεταθέσεις προκύπτουν με απλή αλλαγή του προσήμου:

$$[pqr] = -[qpr] \quad , \quad [qpr] = -[rpq] \quad \text{κ.ο.κ.} \quad (2.9)$$

Το μεικτό γινόμενο $[pqr]$ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εύρεση του σχετικού προσανατολισμού των AB και CD στον χώρο ακριβώς όπως το αντιμετατεθημένο εσωτερικό γινόμενο των συντεταγμένων Plücker της σχέσης (2.2). Απόδειξη της ισοδυναμίας των δύο μεθόδων υπάρχει στην δημοσίευση [KS06]. Η ισοδυναμία αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι τα δύο αυτά μεγέθη αντιστοιχούν στην ίδια γεωμετρική ποσότητα, τον προσημασμένο όγκο του παραλληλεπιπέδου ο οποίος ορίζεται από τα τρία αυτά διανύσματα (σχήμα 2.4). Ο όγκος αυτός είναι προσημασμένος καθώς εξαρτάται από τον σχετικό προσανατολισμό των p, q, r και κατ' επέκταση των AB, CD .

Στην περίπτωση που εξετάζουμε ισχύει ότι:

Σχήμα 2.4: Το παραλληλεπίπεδο που ορίζεται από τα διανύσματα p, q, r .

1. Αν $[pqr] > 0 \iff$ Το CD στρέφεται με φορά ρολογιού σε σχέση με το AB .
2. Αν $[pqr] < 0 \iff$ Το CD στρέφεται με φορά αντίθετη του ρολογιού σε σχέση με το AB .
3. Αν $[pqr] = 0 \iff$ Το CD τέμνει ή είναι παράλληλο προς το AB .

Ο έλεγχος τομής ευθείας-τριγώνου που παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί ισοδύναμα με την χρήση μεικτού γινομένου. Στην περίπτωση αυτή το ευθύγραμμο τμήμα AB αντιστοιχεί σε αυτό που ορίζεται από το σημείο P και το διάνυσμα διεύθυνσης L (με φορά από το P προς το L) και το CD στην εκάστοτε ακμή του τριγώνου (με την φορά της ακμής). Για παράδειγμα, στον έλεγχο σχετικού προσανατολισμού της ευθείας με την ακμή $e_0(V_1V_2)$ τα αντίστοιχα διανύσματα p, q, r είναι τα εξής: $p = L$, $q = V_0 - P$, $r = V_1 - P$. Αντίστοιχα προσαρμόζεται ο έλεγχος των υπόλοιπων ακμών.

2.2.3 Βασικός αλγόριθμος τομής ευθείας-τετραέδρου

Με βάση τον έλεγχο τομής ευθείας-τριγώνου που αναφέρθηκε μπορεί να αναπτυχθεί εύκολα ένας βασικός αλγόριθμος τομής ευθείας-τετραέδρου. Ο αλγόριθμος ελέγχει κάθε έδρα του τετραέδρου με την σειρά με βάση τα κριτήρια της παράστασης (2.3). Αν κάποια από τις έδρες διαπιστωθεί ότι είναι η έδρα εισόδου (F_{enter}) ή η έδρα εξόδου (F_{leave}) τότε ο αντίστοιχος έλεγχος δεν πραγματοποιείται για τις υπόλοιπες έδρες.

Στην συνέχεια του κειμένου, όταν γίνεται αναφορά στην έδρα F_i του τετραέδρου θα συμβολίζονται ως π_j^i οι συντεταγμένες Plücker της ακμής e_j^i και ως σ_j^i το πρόσημο του αντιμετωπιζόμενου εσωτερικού γινομένου $\pi_r \odot \pi_j^i$ για την δεδομένη ευθεία r ή του ισοδύναμου μεικτού γινομένου. Επίσης, ως $e_{j(\alpha)}^i$ και $e_{j(\beta)}^i$ συμβολίζονται η αρχική και τελική (σύμφωνα με την φορά) κορυφή της έδρας e_j^i . Ισχύει ότι:

$$\sigma_j^i = \text{sign}(\pi_r \odot \pi_j^i) = \text{sign}([L(e_{j(\alpha)}^i - P)(e_{j(\beta)}^i - P)]) \quad (2.10)$$

$$\sigma_j^i = \begin{cases} 1, & \text{αν } \pi_r \odot \pi_j^i > 0 \text{ ή, ισοδύναμα, } [L(e_{j(\alpha)}^i - P)(e_{j(\beta)}^i - P)] > 0 \\ 0, & \text{αν } \pi_r \odot \pi_j^i = 0 \text{ ή, ισοδύναμα, } [L(e_{j(\alpha)}^i - P)(e_{j(\beta)}^i - P)] = 0 \\ -1, & \text{αν } \pi_r \odot \pi_j^i < 0 \text{ ή, ισοδύναμα, } [L(e_{j(\alpha)}^i - P)(e_{j(\beta)}^i - P)] < 0 \end{cases} \quad (2.11)$$

Ο αλγόριθμος εκφράζεται σε ψευδοκώδικα ως εξής:

Αλγόριθμος 1 Ο βασικός αλγόριθμος Τομής Ευθείας-Τετραέδρου

```
 $F_{enter} \leftarrow nil$   
 $F_{leave} \leftarrow nil$   
for  $i = 3, 2, 1, 0$  do  
  Υπολογισμός  $\sigma_0^i, \sigma_1^i, \sigma_2^i$   
  if  $((\sigma_0^i \neq 0) \text{ or } (\sigma_1^i \neq 0) \text{ or } (\sigma_2^i \neq 0))$  then  
    if  $((F_{enter} == nil) \text{ and } \sigma_0^i \geq 0) \text{ and } (\sigma_1^i \geq 0) \text{ and } (\sigma_2^i \geq 0)$  then  
       $F_{enter} \leftarrow F_i$   
    else if  $((F_{leave} == nil) \text{ and } (\sigma_0^i \leq 0) \text{ and } (\sigma_1^i \leq 0) \text{ and } (\sigma_2^i \leq 0))$  then  
       $F_{leave} \leftarrow F_i$   
    end if  
  end if  
end for
```

Ο αλγόριθμος αυτός μπορεί επιπρόσθετα να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των βαρυκεντρικών συντεταγμένων χρησιμοποιώντας τις σχέσεις (2.4) και (2.5). Ομοίως, οι σχέσεις (2.6) και (2.7) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των καρτεσιανών συντεταγμένων του σημείου τομής και των παραμετρικών αποστάσεων από το P αντίστοιχα. Επίσης μπορούν να εντοπιστούν εύκολα οι ειδικές περιπτώσεις στις οποίες η ευθεία εφάπτεται σε κάποια ακμή ή έδρα του τετραέδρου, καθώς στις περιπτώσεις αυτές ένα ή δύο από τα σ_j^i για κάποια τιμή του i ισούνται με 0.

Στην υλοποίηση η οποία έγινε στα πλαίσια της εργασίας, η βασική αυτή μορφή του αλγορίθμου ονομάζεται μορφή 0.

2.2.4 Βελτιστοποιήσεις

Ο αλγόριθμος που παρουσιάστηκε στην ενότητα 2.2.3 επιδέχεται πολλές βελτιστοποιήσεις. Οι βελτιστοποιήσεις αυτές προέρχονται από τρεις βασικές τροποποιήσεις του τρόπου λειτουργίας του αλγορίθμου:

- Την απαλοιφή των μη απαραίτητων ελέγχων.
- Την επανάληψη χρήσης των ήδη υπολογισμένων ποσοτήτων για διαφορετικές έδρες του τετραέδρου.
- Την αξιοποίηση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του προβλήματος.

Οι βελτιστοποιήσεις που ακολουθούν βασίζονται στις πρώτες δύο τροποποιήσεις και προέρχονται από τις ενότητες 3.1 και 3.2 του [PT03].

1. Ο αλγόριθμος μπορεί να τερματίσει άμεσα αν έχουν προσδιοριστεί τα F_{enter} και F_{leave} χωρίς να εξετάσει τις υπόλοιπες έδρες του τετραέδρου.
2. Μόνο τρεις από τις τέσσερις έδρες του τετραέδρου είναι απαραίτητο να ελεγχθούν. Αν και οι τρεις δεν τέμνονται από την ευθεία τότε είναι αδύνατον να τέμνεται η τέταρτη. Αν κάποια από τις τρεις τέμνεται τότε

και η τέταρτη θα τέμνεται. Η τέταρτη έδρα θα είναι η F_{enter} αν έχει ήδη βρεθεί η F_{leave} ή η F_{leave} αν έχει ήδη βρεθεί η F_{enter} .

3. Κάθε ακμή του τετραέδρου ανήκει σε δύο διαφορετικές έδρες και διατρέχεται με αντίθετη φορά σε καθεμία από αυτές. Η τιμή του σ χρειάζεται να υπολογιστεί μόνο μία φορά για κάθε ακμή. Το σ της ακμής με τις ίδιες κορυφές και αντίθετη φορά προκύπτει με απλή αλλαγή του προσήμου του ήδη υπολογισμένου. Για παράδειγμα, η $e_2^3 (V_0V_1)$ και η $e_2^2 (V_1V_0)$ διαφέρουν μόνο κατά την φορά. Ισχύει ότι:

$$\pi_r \odot \pi_2^3 = -(\pi_r \odot \pi_3^2)$$

$$[L(V_1 - P)(V_0 - P)] = -[L(V_0 - P)(V_1 - P)]$$

Στην περίπτωση της χρήσης συντεταγμένων Plücker η ιδιότητα αυτή προκύπτει από τον ορισμό των συντεταγμένων Plücker και του αντιμετατεθημένου εσωτερικού γινομένου. Στην περίπτωση του μεικτού γινομένου προκύπτει από την σχέση 2.9.

4. Όταν έχει βρεθεί μία έδρα που τέμνεται από την ευθεία και απομένουν μόνο δύο έδρες προς έλεγχο είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η άλλη τεμνόμενη έδρα πραγματοποιώντας μόνο ένα υποσύνολο των συγκρίσεων προσήμων που χρειάζονται στην γενική περίπτωση. Η επιλογή ανάμεσα στις δύο έδρες βασίζεται στο πρόσημο της κοινής τους ακμής. Για παράδειγμα, έστω ότι πρέπει να βρεθεί ποια από τις $F_1(V_2V_3V_0)$ και $F_0(V_3V_2V_1)$ είναι η F_{leave} . Αν $\pi_r \odot \pi_{V_2V_3} < 0$ τότε F_{leave} είναι η F_1 , αλλιώς είναι η F_0 . Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση στην οποία όλα τα σ_j^0 είναι 0 οπότε ισχύει ότι F_{leave} είναι η F_1 .
5. Στον βασικό αλγόριθμο ο έλεγχος κάθε έδρας του τετραέδρου περιλαμβάνει τον υπολογισμό και των τριών ποσοτήτων σ_j^i . Όμως, αν δύο από αυτές δεν έχουν το ίδιο πρόσημο τότε δεν είναι απαραίτητο να υπολογιστεί και να συγκριθεί η τρίτη. Η βελτιστοποίηση αυτή περιπλέκεται από το γεγονός ότι ένα ή δύο από τα σ_j^i μπορεί να ισούνται με 0. Η βελτιστοποιημένη εκδοχή του ελέγχου για την έδρα F_i είναι η εξής:

Αλγόριθμος 2 Βελτιστοποίηση του ελέγχου έδρας

Υπολογισμός σ_0^i και σ_1^i .
{Έλεγχος ισότητας των σ_0^i και σ_1^i μεταξύ τους και με το 0. Αν διαφέρουν και είναι μη μηδενικά δεν υπάρχει τομή με αυτή την έδρα.}
if $((\sigma_0^i == \sigma_1^i) \text{ or } (\sigma_0^i == 0) \text{ or } (\sigma_1^i == 0))$ **then**
  Υπολογισμός σ_2^i
  {Εύρεση του προσήμου σ^i της έδρας. Το σ^i είναι ίσο με το πρώτο από τα σ_0^i και σ_1^i που είναι μη μηδενικό, ή το σ_2^i αν και τα δύο είναι μηδενικά.}
   $\sigma^i \leftarrow \sigma_0^i$
  if $(\sigma^i == 0)$ **then**
     $\sigma^i \leftarrow \sigma_1^i$
    if $(\sigma^i == 0)$ **then**
       $\sigma^i \leftarrow \sigma_2^i$
    end if
  end if
  {Για να υπάρχει τομή πρέπει το σ_2^i να έχει ίδιο πρόσημο με το σ^i , ή να είναι μηδενικό. Στην περίπτωση που το σ^i είναι μηδενικό η ευθεία είναι συνεπίπεδη με την έδρα.}
  if $((\sigma^i \neq 0) \text{ and } ((\sigma_2^i == \sigma^i) \text{ or } (\sigma_2^i == 0)))$ **then**
    {Διάκριση μεταξύ έδρας εισόδου και εξόδου.}
    if $(\sigma^i > 0)$ **then**
       $F_{enter} \leftarrow F_i$
    else
       $F_{leave} \leftarrow F_i$
    end if
  end if
end if

---

6. Όταν βρεθεί μία έδρα η οποία τέμνεται από την ευθεία ο βελτιστοποιημένος έλεγχος που παρουσιάστηκε μπορεί να απλοποιηθεί περαιτέρω για τις έδρες που απομένουν. Οι ακμές της τεμνόμενης έδρας που είναι κοινές με τις υπόλοιπες έδρες έχουν γνωστό πρόσημο σ (βλ. βελτιστοποίηση 3) και ο έλεγχος για τις υπόλοιπες ακμές απλοποιείται στο $\sigma_j^i \leq 0$ αν έχει βρεθεί η F_{enter} ή $\sigma_j^i \geq 0$ αν έχει βρεθεί η F_{leave} .

Στον κώδικα της υλοποίησης η εκδοχή του αλγορίθμου τομής ευθείας-τετραέδρου η οποία ενσωματώνει τις βελτιστοποιήσεις που αναφέρθηκαν ονομάζεται μορφή 1.

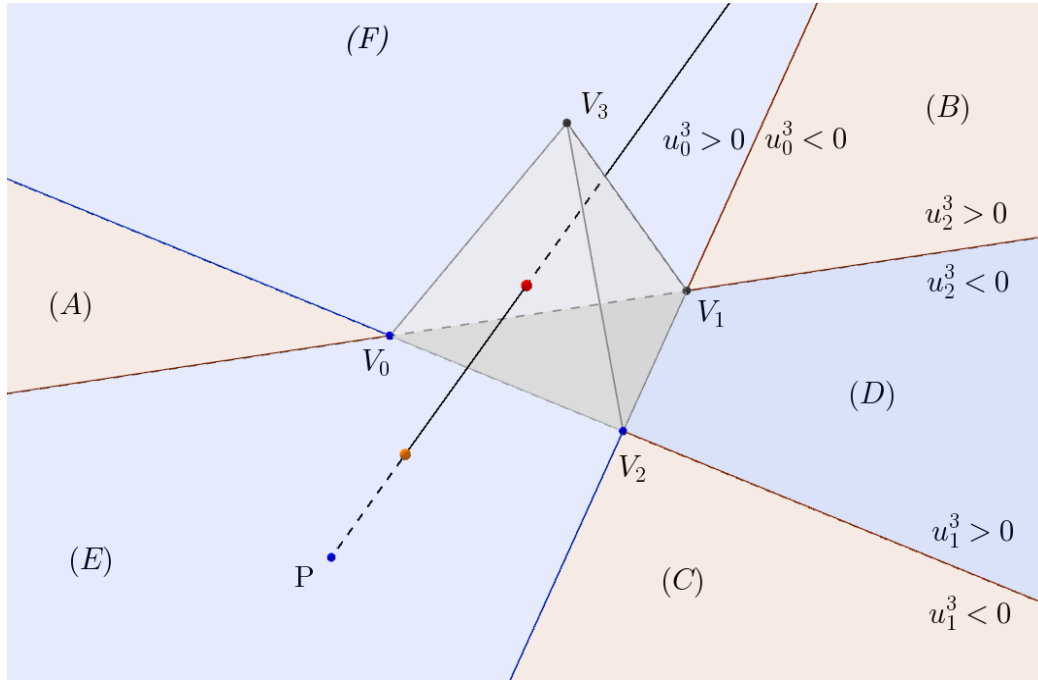
Η τελευταία βελτιστοποίηση προέρχεται από την τρίτη πιθανή τροποποίηση του αλγορίθμου: Την αξιοποίηση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του προβλήματος. Έστω ότι η πρώτη έδρα του τετραέδρου που ελέγχεται είναι η $F_3(V_0V_1V_2)$. Αν τέμνεται από την ευθεία, ο αλγόριθμος συνεχίζει όπως ακριβώς έχει περιγραφεί. Αν όχι, τότε η ευθεία πρέπει να τέμνει το επίπεδο στο οποίο ανήκει η F_3 σε μία από τις έξι περιοχές τις οποίες ορίζουν οι ευθείες οι οποίες περιέχουν τις τρεις ακμές της έδρας F_3 (σχήμα 2.5). Οι περιοχές αυτές αντιστοιχούν σε διαφορετικά εύρη βαρυκεντρικών συντεταγμένων στο επίπεδο αυτό σε σχέση με τα V_0, V_1, V_2 . Ανάλογα με την περιοχή και με την

διεύθυνση της ευθείας υπάρχει μόνο μία πιθανή έδρα του τετραέδρου που μπορεί να είναι η F_{enter} ή η F_{leave} (κατά περίπτωση). Αν αυτή βρεθεί ότι δεν τέμνεται τότε είναι αδύνατον να υπάρχει σημείο τομής για αυτό το ζεύγος ευθείας-τετραέδρου.

Στο παράδειγμά μας αν η ευθεία τέμνει «εισερχόμενη» το επίπεδο στην περιοχή E τότε μπορεί να εισέρχεται στο τετράεδρο μόνο στην έδρα $F_1(V_2V_3V_0)$, ενώ αν «εισέρχεται» στην περιοχή A τότε η μόνη πιθανή F_{leave} είναι η $F_0(V_3V_2V_1)$. Για να γίνει πιο κατανοητή η διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων όπου η ευθεία «εισέρχεται» και αυτών που «εξέρχεται» στο επίπεδο διευκρινίζεται ότι η ευθεία θεωρείται «εισερχόμενη» όταν ισχύει:

$$\sum_{j=0}^2 (\pi_r \odot \pi_j^3) > 0$$

Ο έλεγχος αυτός είναι ισοδύναμος με τον έλεγχο $L \cdot N < 0$, όπου N το κάθετο διάνυσμα της έδρας που ελέγχεται.

Σχήμα 2.5: Ο διαχωρισμός του επιπέδου της $F_3(V_0V_1V_2)$ σε περιοχές με βάση τις ευθείες των ακμών της. Στο παράδειγμα αυτό η ευθεία τέμνει το επίπεδο στην περιοχή E, άρα η έδρα που πρέπει να εξεταστεί από τον αλγόριθμο είναι η $F_1(V_2V_3V_0)$.

Η αντιστοιχία των περιοχών του επιπέδου που τέμνει η ευθεία ως «εισερχόμενη» ή «εξερχόμενη» και των εδρών τις οποίες δύναται να τέμνει είναι η εξής:

Περιοχή	Εισερχόμενη	Εξερχόμενη
A	$F_0 = F_{leave}$	$F_0 = F_{enter}$
B	$F_1 = F_{leave}$	$F_1 = F_{enter}$
C	$F_2 = F_{leave}$	$F_2 = F_{enter}$
D	$F_0 = F_{enter}$	$F_0 = F_{leave}$
E	$F_1 = F_{enter}$	$F_1 = F_{leave}$
F	$F_2 = F_{enter}$	$F_2 = F_{leave}$

Η βελτιστοποίηση αυτή έχει ενσωματωθεί στην μορφή 2 της υλοποίησης.

Κεφάλαιο 3

Ανάπτυξη εφαρμογών σε GPU

3.1 Παράλληλες αρχιτεκτονικές και εφαρμογές

Τις τελευταίες δεκαετίες η συντριπτική πλειοψηφία των υπολογιστικών συστημάτων βασίζεται στην φιλοσοφία σχεδιασμού μικροεπεξεργαστών οι οποίοι εμπεριέχουν μία κεντρική μονάδα επεξεργασίας (CPU). Οι επεξεργαστές αυτοί αποφέρουν όλο και αυξανόμενα επίπεδα επιδόσεων τα οποία, τα τελευταία χρόνια, έχουν προσεγγίσει στο επίπεδο του gigaFLOP (του ενός δισεκατομμυρίου εντολών κινητής υποδιαστολής το δευτερόλεπτο) στην οικιακή αγορά και των εκατοντάδων ή χιλιάδων gigaFLOP σε εγκαταστάσεις cluster. Η ταχεία αυτή αύξηση των επιδόσεων έχει επιτρέψει την μεγάλη βελτίωση των δυνατοτήτων του λογισμικού, είτε αυτή μεταφράζεται στην προσθήκη επιπλέον λειτουργιών είτε σε βελτίωση των διεπαφών χρήστη.

Καθώς οι απαιτήσεις απόδοσης του λογισμικού και οι υπολογιστικές ανάγκες των χρηστών αυξάνονται, οι σχεδιαστές επεξεργαστών αντιμετωπίζουν ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις για την ανάπτυξη ταχύτερου επεξεργαστικού υλικού. Οι απαιτήσεις αυτές μέχρι πρόσφατα καλύπτονταν με δύο βασικές και αλληλένδετες σχεδιαστικές επιλογές: Την αύξηση της συχνότητας λειτουργίας των επεξεργαστών και την χρήση ολοένα αυξανόμενων κλιμάκων ολοκλήρωσης. Η μέθοδος αυτή, αν και απέδωσε τα αναμενόμενα για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα, αποφέρει σημαντικά μικρότερη αύξηση επιδόσεων τα τελευταία χρόνια (η επιβράδυνση αυτή θεωρείται ότι άρχισε περί το 2003). Προβλήματα υψηλής κατανάλωσης ενέργειας και δυσκολίας απαγωγής της παραγόμενης θερμότητας περιορίζουν σημαντικά τις τεχνικές σχεδιασμού επεξεργαστών. Η λύση η οποία έχει υιοθετηθεί από σχεδόν όλους τους κατασκευαστές επεξεργαστών είναι ο σχεδιασμός επεξεργαστών πολλαπλών πυρήνων.

Ένας επεξεργαστής πολλαπλών πυρήνων αποτελείται από δύο ή περισσότερες πλήρως ανεξάρτητες υπολογιστικές μονάδες, τους πυρήνες, διαμορφωμένες ώστε κάθε μία από αυτές να μπορεί να εκτελέσει πλήρως όλες τις εντολές του συνόλου εντολών του επεξεργαστή. Η σχεδίαση αυτή επιτρέπει στον επεξεργαστή να εκτελεί περισσότερα από ένα νήματα επεξεργασίας. Η

παράλληλη επεξεργασία μπορεί να αποφέρει σημαντική αύξηση των υπολογιστικών επιδόσεων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εφαρμογών. Λόγω της σταδιακής μείωσης των περιθωρίων βελτίωσης της απόδοσης ανά πυρήνα, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η εκμετάλλευση της παραλληλίας είναι το πιο ενεργό πεδίο μελέτης στον σχεδιασμό επεξεργαστών τα τελευταία χρόνια.

Η επίδραση της παραλληλίας στην τεχνολογία λογισμικού είναι εξίσου σημαντική, αν όχι σημαντικότερη, από αυτήν που ασκεί στον σχεδιασμό του υλικού. Η μεγάλη πλειοψηφία των εφαρμογών που κυκλοφορούν είναι υλοποιημένες με την μορφή ακολουθιακών προγραμμάτων. Ένα ακολουθιακό πρόγραμμα είναι ουσιαστικά μια ακολουθία εντολών οι οποίες πρέπει να εκτελεστούν βήμα-βήμα με συγκεκριμένη σειρά και με το αποτέλεσμα του κάθε βήματος να εξαρτάται άμεσα από τα προηγούμενα. Μία αυστηρά ακολουθιακή ροή εκτέλεσης ενός προγράμματος δεν μπορεί να μοιραστεί ανάμεσα στους πυρήνες ενός πολυπύρηνου επεξεργαστή. Ένα τέτοιο πρόγραμμα δεν μπορεί να επωφεληθεί από την αύξηση επιδόσεων του υλικού που προσφέρει η παραλληλία. Έτσι, η αύξηση της απόδοσης του προγράμματος μπορεί να γίνει μόνο με την βελτίωση της απόδοσης ανά πυρήνα. Η βελτίωση αυτή, όπως προαναφέρθηκε, έχει αργούς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια.

Η εκμετάλλευση της παραλληλίας του υλικού απαιτεί την ενσωμάτωση νέων πρακτικών στην ανάπτυξη προγραμμάτων. Ένα παράλληλο πρόγραμμα πρέπει να είναι σε θέση να μοιράζει τον φόρτο εργασίας του σε πολλαπλά νήματα επεξεργασίας τα οποία θα συνεργάζονται όπως απαιτείται για την επεξεργασία των δεδομένων του προγράμματος. Τα πολλαπλά αυτά νήματα κατανέμονται από το σύστημα στους πυρήνες του επεξεργαστή (ή επεξεργαστών) και αξιοποιούν την επιτάχυνση που τους παρέχει η παράλληλη δομή του υλικού. Οι τεχνικές ανάπτυξης τέτοιων προγραμμάτων ονομάζονται συνολικά «παράλληλος προγραμματισμός».

Η ανάπτυξη παράλληλων προγραμμάτων δεν είναι νέο πεδίο έρευνας. Τέτοια προγράμματα αναπτύσσονται από ειδικούς στην υπολογιστική υψηλών επιδόσεων εδώ και πολλές δεκαετίες. Τα προγράμματα αυτά παλαιότερα προορίζονταν για εκτέλεση σε ειδικά σχεδιασμένους υπερυπολογιστές μεγάλης κλίμακας. Μόνο συγκεκριμένες εφαρμογές υψηλής σημασίας μπορούσαν να δικαιολογήσουν την ανάπτυξη τέτοιων συστημάτων. Τα τελευταία χρόνια, με την εξάπλωση των επεξεργαστών πολλαπλών πυρήνων, η ανάπτυξη παράλληλων προγραμμάτων είναι πια γενική ανάγκη. Ο αριθμός των εφαρμογών που απαιτούν παράλληλες υλοποιήσεις έχει αυξηθεί δραματικά. Η αυξανόμενη αυτή ανάγκη έχει χαρακτηριστεί ως «Επανάσταση του ταυτοχρονισμού» (Concurrency Revolution). Μια εις βάθος ανάλυση της επίδρασης της αυξανόμενης χρήσης της παραλληλίας στην ανάπτυξη λογισμικού γίνεται στην δημοσίευση [SL05].

3.2 Οι GPU ως παράλληλοι επεξεργαστές

Η πιο συνηθισμένη μέθοδος επίτευξης παράλληλης επεξεργασίας στο επίπεδο του υλικού είναι η χρήση πολλαπλών ανεξάρτητων πυρήνων όπως αυτή έχει εφαρμοστεί στις CPU γενικού σκοπού. Η πρώτη γενιά τέτοιων επεξεργαστών περιείχαν δύο πυρήνες, ενώ μέχρι την σύνταξη αυτού του κειμένου είχαν εμφανιστεί υλοποιήσεις με 4, 6 και 8 πυρήνες με γενική τάση διπλασιασμού του αριθμού των πυρήνων ανά γενιά επεξεργαστών. Κάθε ένας από αυτούς του πυρήνες είναι πρακτικά ένας ανεξάρτητος επεξεργαστής *πολλαπλής έκδοσης* (multiple issue) με δυνατότητες *εκτέλεσης εκτός σειράς* (out-of-order execution) ο οποίος υλοποιεί ολόκληρο το σύνολο εντολών της αρχιτεκτονικής στην οποία βασίζεται. Ο σχεδιασμός του κάθε πυρήνα διατηρεί τα αρχιτεκτονικά στοιχεία που χρειάζονται για την επιτάχυνση των ακολουθιακών εφαρμογών. Ο κάθε πυρήνας σχεδιάζεται με γνώμονα την μεγιστοποίηση της υπολογιστικής απόδοσης σε ακολουθιακό κώδικα. Η μέθοδος αυτή προορίζεται κυρίως για την μεγιστοποίηση της απόδοσης στην περίπτωση της ταυτόχρονης εκτέλεσης πολλαπλών εφαρμογών από τον χρήστη. Στην περίπτωση αυτή οι εφαρμογές κατανέμονται στους διαθέσιμους πυρήνες από το λειτουργικό σύστημα, επιτυγχάνοντας έτσι την εκμετάλλευση της υπολογιστικής ισχύος όλων των πυρήνων και την αύξηση της συνολικής απόδοσης του συστήματος.

Στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 2000 εμφανίστηκε μια εναλλακτική προσέγγιση στην παράλληλη επεξεργασία: η χρήση των GPU στην εκτέλεση υπολογισμών γενικού σκοπού. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην διαπίστωση ότι η αρχιτεκτονική του υλικού των GPU, η οποία είχε αναπτυχθεί με γνώμονα τις επιδόσεις στους υπολογισμούς γραφικών, μπορούσε να προσαρμοστεί επιτυχώς στην εκτέλεση κάποιων κατηγοριών υπολογισμού γενικού σκοπού επιτυγχάνοντας υψηλές επιδόσεις. Η αρχιτεκτονική αυτή ονομάζεται σχεδιασμός «πολλών πυρήνων» (many-core). Στον σχεδιασμό αυτό βασίζονται πρακτικά όλες οι πρόσφατες GPU από το 2006 και μετά. Ο σχεδιασμός αυτός δίνει μεγαλύτερο βάρος στην μεγιστοποίηση της διεκπεραιωτικής ικανότητας του υλικού στην παράλληλη επεξεργασία. Η αρχιτεκτονική αυτή περιλαμβάνει σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό πυρήνων (της τάξης των εκατοντάδων) απλούστερου σχεδιασμού με έμφαση στην επιτάχυνση της παράλληλης επεξεργασίας.

Παράδειγμα many-core GPU που επιδεικνύει τα βασικά στοιχεία του σχεδιασμού «πολλών πυρήνων» είναι η GT200 της Nvidia η οποία ενσωματώνεται στις κάρτες γραφικών GeForce GTX 280. Η GPU αυτή περιέχει 240 «πυρήνες» κάθε ένας από τους οποίους είναι ένας πολυνηματικός επεξεργαστής *μονής έκδοσης* (single issue) με εκτέλεση εντολών σε σειρά (in-order execution). Οι πυρήνες αυτοί ομαδοποιούνται σε ομάδες των 8, εντός των οποίων μοιράζονται μία κοινόχρηστη μονάδα ελέγχου και μία κοινόχρηστη κρυφή (cache) μνήμη εντολών.

Οι επεξεργαστές που βασίζονται σε αυτό το σχεδιασμό έχουν ξεπεράσει

τις «συμβατικές» CPU στην απόδοση εντολών κινητής υποδιαστολής σε πολύ μεγάλο βαθμό από το 2003 και μετά. Με την πάροδο του χρόνου η διαφορά των επιδόσεων αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς καθώς η αρχιτεκτονική των GPU εξελίσσεται ταχύτατα και δέχεται μεγάλες βελτιώσεις. Το 2009 η αναλογία διεκπεραιωτικής ικανότητας για πράξεις κινητής υποδιαστολής πλησίαζε το 10 προς 1 μεταξύ GPU και CPU, ενώ οι GPU πλησίαζαν το επίπεδο του ενός teraFLOP. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι οι μετρήσεις αυτές δεν μεταφράζονται άμεσα σε επιδόσεις εφικτές σε πραγματικές εφαρμογές. Ωστόσο είναι μια ένδειξη των δυνατοτήτων του υλικού αυτού και της σημασίας που έχει η εκμετάλλευσή τους.

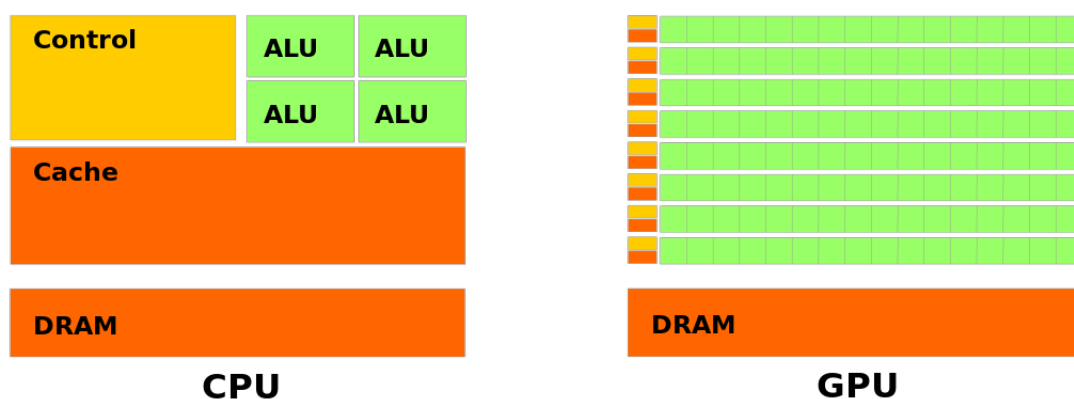
Τα αίτια αυτής της μεγάλης απόκλισης στην απόδοση μεταξύ των δύο σχεδιασμών είναι πολύπλοκα. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος της απόκλισης αυτής μπορεί να αποδοθεί σε δύο παράγοντες:

- Πρώτον, το διαφορετικό βάρος που δίδεται στα επιμέρους τμήματα του επεξεργαστή από τους δύο σχεδιασμούς. Οι CPU έχουν αναπτυχθεί με βάση τις επιδόσεις σε ακολουθιακό κώδικα. Οι σύγχρονοι επεξεργαστές χρησιμοποιούν πολύπλοκες μονάδες ελέγχου πολλαπλών επιπέδων ώστε να επιτραπεί στις εντολές που ανήκουν σε ένα νήμα επεξεργασίας να εκτελεστούν παράλληλα ή σε σειρά διαφορετική από την ονομαστική τους. Επίσης, μεγάλα τμήματα της επιφάνειας του ολοκληρωμένου κυκλώματος μίας σύγχρονης CPU αποτελούνται από κρυφές (cache) μνήμες. Οι μνήμες αυτές προορίζονται για την μείωση της καθυστέρησης πρόσβασης στα δεδομένα της κύριας μνήμης του συστήματος. Τα στοιχεία αυτά είναι σημαντικά για τον ακολουθιακό κώδικα αλλά δεν συνεισφέρουν στην αύξηση της καθαρής ταχύτητας επεξεργασίας. Αντίθετα, οι GPU έχουν αναπτυχθεί με γνώμονα αυτή την ταχύτητα. Ως συνέπεια, χρησιμοποιούν πολύ απλούστερες μονάδες ελέγχου και αναλογικά ελάχιστες κρυφές μνήμες. Στον σχεδιασμό του ολοκληρωμένου κυκλώματος μίας GPU επικρατούν τα επεξεργαστικά στοιχεία.
- Δεύτερον, η ταχύτητα της μνήμης. Η κύρια μνήμη (RAM) που χρησιμοποιεί μια CPU χρησιμοποιείται και για την επικοινωνία με τις υπόλοιπες συσκευές του συστήματος. Το γεγονός αυτό, καθώς και κάποιοι περιορισμοί που επιβάλλει η πολυεπίπεδη ιεραρχία μνήμης στην οποία εντάσσεται η μνήμη αυτή, περιορίζουν σημαντικά την μέγιστη ταχύτητα λειτουργίας της. Η μνήμη μίας GPU δεν έχει κανέναν από αυτούς τους περιορισμούς. Κατά συνέπεια είναι εφικτή η λειτουργία της σε πολύ μεγαλύτερες ταχύτητες. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρθεί ότι τα τελευταία χρόνια η μέγιστη διεκπεραιωτική ικανότητα της κύριας μνήμης για CPU (πρότυπο DDR3) έχει παραμείνει σταθερή κοντά στα 50 GB/s, ενώ οι μνήμες της τελευταίας γενιάς GPU (πρότυπο GDDR5) έχουν πλησιάσει τα 150 GB/s.

Η σχεδιαστική φιλοσοφία των GPU διαμορφώθηκε από τις απαιτήσεις της

εξαιρετικά ανταγωνιστικής αγοράς των τριδιάστατων γραφικών. Η αγορά αυτή ασκεί μεγάλες πιέσεις στους σχεδιαστές του υλικού για την μεγιστοποίηση της απόδοσης στις πράξεις κινητής υποδιαστολής, όπως προαναφέρθηκε. Για να είναι εφικτή η μεγιστοποίηση αυτή οι σχεδιαστές έχουν στραφεί στην λύση του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού νημάτων παράλληλης επεξεργασίας. Το υλικό εκμεταλλεύεται τον μεγάλο αριθμό νημάτων ώστε να υπάρχει μεγάλο ποσοστό αξιοποίησης των υπολογιστικών του στοιχείων σε κάθε κύκλο επεξεργασίας. Αυτό γίνεται επειδή όταν κάποια από τα νήματα βρίσκονται σε αναμονή για μεταφορά στοιχείων από και προς την μνήμη, τα υπολογιστικά στοιχεία μπορούν να απασχοληθούν με τους υπολογισμούς των υπολοίπων νημάτων. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η απόκρυψη των καθυστερήσεων (latency hiding) οι οποίες δημιουργούνται από τις προσβάσεις στη μνήμη. Η σχεδιαστική αυτή επιλογή έχει ιδιαίτερη σημασία για τις επιδόσεις των προγραμμάτων σε GPU λόγω της απλούστερης ιεραρχίας μνήμης και της ύπαρξης λιγότερης κρυφής μνήμης σε σχέση με τις CPU. Συνολικά, ο σχεδιασμός αυτός έχει οδηγήσει στην δημιουργία του όρου «μαζικά παράλληλος επεξεργαστής» (massively parallel processor) ως χαρακτηρισμό για τις GPU.

Η μορφή της παράλληλης επεξεργασίας που εφαρμόζεται στις GPU ανήκει στην κατηγορία SIMD (Single Instruction Multiple Data). Συνοπτικά, σε αυτή την εκδοχή της παραλληλίας κάθε εντολή εκτελείται παράλληλα σε ένα μεγάλο εύρος δεδομένων. Οι επεξεργαστές SIMD συνδυάζουν την κάθε μονάδα ελέγχου που περιέχουν με έναν αριθμό μονάδων υπολογισμού. Κάθε εντολή που αποκωδικοποιείται από την μονάδα ελέγχου εκτελείται παράλληλα από καθεμία από τις συνδυασμένες μονάδες σε διαφορετικό τμήμα δεδομένων. Παράδειγμα υπολογισμού που μπορεί να παραλληλοποιηθεί εύκολα σε έναν επεξεργαστή SIMD είναι η πρόσθεση δύο πινάκων. Η τιμή κάθε στοιχείου του τελικού πίνακα εξαρτάται μόνο από την τιμή των αντίστοιχων κελιών στους αρχικούς πίνακες. Ένας επεξεργαστής ακολουθιακής αρχιτεκτονικής

Σχήμα 3.1: Σύγκριση αρχιτεκτονικών στοιχείων CPU και GPU. Με κίτρινο χρώμα εμφανίζονται οι μονάδες ελέγχου, με πορτοκαλί τα στοιχεία μνήμης και με πράσινο τα υπολογιστικά στοιχεία. Διακρίνεται η μεγαλύτερη έμφαση που δίδεται στα υπολογιστικά στοιχεία (ALU) στις GPU σε αντίθεση με την μεγαλύτερη έκταση των μνημών και μονάδων ελέγχου στις CPU.

θα έπρεπε να διατρέξει όλα τα κελιά και να εφαρμόσει την πράξη της πρόσθεσης σε κάθε ένα για να υπολογίσει τον τελικό πίνακα. Αντίθετα, σε έναν επεξεργαστή SIMD μία εντολή πρόσθεσης μπορεί να εφαρμοστεί σε ολόκληρο τον πίνακα. Κάθε υπολογιστικό στοιχείο υπολογίζει παράλληλα με τα υπόλοιπα την τιμή του στοιχείου που του αντιστοιχεί.

Η απόδοση δεν είναι ο μόνος λόγος για το αυξημένο ενδιαφέρον για την χρήση των GPU ως παράλληλων επεξεργαστών. Άλλοι παράγοντες έχουν την ίδια ή και μεγαλύτερη σημασία. Ο κυριότερος από αυτούς είναι το γεγονός ότι οι GPU έχουν ήδη μεγάλη παρουσία στην αγορά της πληροφορικής. Ο αριθμός των επεξεργαστών κάποιου τύπου οι οποίοι χρησιμοποιούνται ήδη στην αγορά ονομάζεται «εγκατεστημένη βάση» ενός επεξεργαστή. Η εγκατεστημένη βάση ενός είδους επεξεργαστή έχει μεγάλη σημασία στις αποφάσεις της αγοράς σχετικά με την αξιοποίησή του. Αυτό ισχύει επειδή το κόστος της ανάπτυξης λογισμικού για κάποιον επεξεργαστή δικαιολογείται από το πλήθος των πελατών στο οποίο απευθύνεται. Οι εφαρμογές που προορίζονται για κάποιον επεξεργαστή με μικρή εγκατεστημένη βάση απευθύνονται σε μικρότερο κοινό και έχουν μικρότερη πιθανότητα να επιτύχουν εμπορικά. Αυτό αποτελούσε ένα σημαντικό πρόβλημα για τις παλαιότερες μορφές παράλληλων συστημάτων τα οποία βασίζονταν σε «εξωτικές» αρχιτεκτονικές με μικρή απήχηση στην αγορά. Μόνο ένα μικρό ποσοστό ειδικών εφαρμογών ήταν οικονομικά βιώσιμο σε αυτά τα συστήματα. Οι GPU ανατρέπουν πλήρως αυτή την τάση. Λόγω της δημοφιλίας τους στην αγορά των προσωπικών υπολογιστών οι GPU κατέχουν ήδη μια γιγάντια εγκατεστημένη βάση. Εκατοντάδες εκατομμύρια GPU υπάρχουν ήδη σε υπολογιστές σε όλο τον κόσμο, καθιστώντας την μαζικά παράλληλη επεξεργασία διαθέσιμη στο κοινό και οικονομικά ελκυστική για τους σχεδιαστές λογισμικού.

Άλλος παράγοντας που στρέφει το ενδιαφέρον της αγοράς προς τις GPU είναι η ευκολία προσαρμογής τους σε μεγάλο εύρος περιβαλλόντων. Η πλειοψηφία του παράλληλου λογισμικού πριν το 2006 προοριζόταν προς εκτέλεση σε εγκαταστάσεις server μεγάλης κλίμακας ή σε cluster πολλαπλών μηχανημάτων. Αυτό περιόριζε την χρήση τους σε περιβάλλοντα με περιορισμούς χώρου ή υποδομών. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των προβλημάτων που επέβαλλε ο περιορισμός αυτός είναι η χρήση παράλληλων επεξεργαστών στην επεξεργασία δεδομένων που προέρχονται από μαγνητική τομογραφία. Η μαγνητική τομογραφία έχει μεγάλες υπολογιστικές απαιτήσεις για την παραγωγή αξιόπιστων απεικονίσεων υψηλής ανάλυσης. Αν και τα κλασικά παράλληλα υπολογιστικά συστήματα ήταν ικανά να καλύψουν αυτές τις απαιτήσεις, το μέγεθός τους καθιστούσε αδύνατη την χρήση τους σε ιατρικά περιβάλλοντα. Αντίθετα, ένα σύστημα βασισμένο σε GPU εγκατεστημένες σε ένα πλαίσιο απλού οικιακού υπολογιστή μπορεί να παρέχει συγκρίσιμη ή και μεγαλύτερη ισχύ χωρίς τους περιορισμούς των μεγάλων εγκαταστάσεων. Τέτοια συστήματα έχουν ήδη εμφανιστεί στην αγορά από διάφορους κατασκευαστές.

Τέλος, ένας ακόμα παράγοντας που έχει δημιουργήσει ενδιαφέρον για την μεταφορά κάποιων αριθμητικών εφαρμογών σε GPU είναι η υποστήριξη από τις νέες GPU του προτύπου του Ινστιτούτου Ηλεκτρολόγων και Ηλεκτρονικών Μηχανικών (Institute of Electrical and Electronics Engineers, IEEE) σχετικά με τους υπολογισμούς κινητής υποδιαστολής. Το πρότυπο αυτό (IEEE 754) εξασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα των υπολογιστών θα είναι προβλέψιμα και πανομοιότυπα μεταξύ επεξεργαστών από διαφορετικούς κατασκευαστές. Αν και οι παλιότερες γενιές GPU δεν είχαν εγγυημένη υποστήριξη σε αυτό το πρότυπο, σχεδόν όλες όσες σχεδιάστηκαν μετά το 2006 το εφαρμόζουν πλήρως. Παρομοίως, αν και οι παλαιότερες γενιές GPU υποστήριζαν μόνο αριθμούς κινητής υποδιαστολής μονής ακρίβειας, όσες από αυτές σχεδιάστηκαν μετά το 2008 υποστηρίζουν πλήρως και αριθμούς διπλής ακρίβειας. Η αλλαγή αυτή τις καθιστά πολύ πιο χρήσιμες σε επιστημονικές εφαρμογές όπου η μεγαλύτερη ακρίβεια είναι σημαντικότερη.

Οι παράγοντες που αναφέρθηκαν έχουν δημιουργήσει σημαντικό ενδιαφέρον σε πολλούς σχεδιαστές εφαρμογών για την μεταφορά κάποιων υπολογιστικά εντατικών τμημάτων των εφαρμογών τους σε GPU. Γενικά, τα τμήματα του λογισμικού που απαιτούν την μεγαλύτερη ποσότητα υπολογιστικής ισχύος είναι και αυτά που επιδέχονται την μεγαλύτερη παραλληλοποίηση. Αυτό ισχύει επειδή ένα μεγαλύτερο φορτίο υπολογισμών μπορεί να διαιρεθεί πιο εύκολα σε διαφορετικά νήματα επεξεργασίας σε σχέση με κάποιο μικρότερο. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών ένα συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό εφαρμογών σχεδιάζεται σε δύο τμήματα: ακολουθιακό κώδικα που προορίζεται προς εκτέλεση σε CPU για τα μη παραλληλοποιήσιμα τμήματα του υπολογισμού, και παράλληλο κώδικα για GPU που αναλαμβάνει τα υπολογιστικά «βαριά» τμήματα. Η εφαρμογή που αναπτύχθηκε στα πλαίσια αυτής της εργασίας ανήκει σε αυτή την κατηγορία.

Μέχρι το 2006, η ανάπτυξη λογισμικού προορισμένου για να λειτουργεί μέσω της συνεργασίας GPU και CPU παρουσίαζε σημαντικές δυσκολίες. Ο μόνος τρόπος προγραμματισμού των GPU που ήταν διαθέσιμος ήταν η χρήση των διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών(application programming interfaces, APIs) που προορίζονταν για την παραγωγή γραφικών, όπως τα Direct3D και OpenGL. Οι διεπαφές αυτές δεν είχαν σχεδιαστεί για προγραμματισμό γενικού σκοπού και, κατά συνέπεια, περιόριζαν σημαντικά τις δυνατότητες των εφαρμογών τους και παρείχαν ένα δύστροπο προγραμματιστικό περιβάλλον. Παρ' όλα αυτά, οι προγραμματιστικές προσπάθειες που έγιναν σε αυτά τα περιβάλλοντα και οι παράγοντες που προαναφέραμε έκαναν ορατή στις εταιρίες παραγωγής GPU την ανάγκη του ανοίγματος του υλικού τους στον προγραμματισμό γενικού σκοπού. Το άνοιγμα αυτό, που απαίτησε σημαντικές αλλαγές στο υλικό και το λογισμικό των GPU, έγινε με την δημιουργία των πρώτων ολοκληρωμένων περιβαλλόντων ανάπτυξης εφαρμογών σε GPU.

3.3 Περιβάλλοντα ανάπτυξης εφαρμογών σε GPU

Τις δεκαετίες του '80 και '90 η μορφή των GPU ήταν σημαντικά διαφορετική από την σημερινή. Οι GPU της εποχής αυτής μπορούσαν να εκτελέσουν μόνο μια συγκεκριμένη σειρά τυποποιημένων μετασχηματισμών στα δεδομένα γραφικών που δέχονταν. Αν και η λειτουργία τους επιδεχόταν κάποιο επίπεδο προσαρμογής από την εκάστοτε εφαρμογή, αυτή περιοριζόταν από το περιορισμένο εύρος λειτουργιών που εκτελούσαν. Ουσιαστικά αυτό σήμαινε ότι δεν υπήρχε μέθοδος προγραμματισμού των GPU για πεδία πέρα από τα γραφικά. Την εποχή αυτή αναπτύχθηκαν και οι κοινές διεπαφές προγραμματισμού οι οποίες επικρατούν ακόμα στο πεδίο των τριδιάστατων γραφικών: Η Direct3D, τμήμα του γενικότερου πακέτου πολυμέσων DirectX της εταιρίας Microsoft, και η OpenGL, μία ανοικτή διεπαφή προγραμματισμού γραφικών που αναπτύχθηκε συλλογικά από διάφορους κατασκευαστές και επιβλέπεται από την Khronos Group, μια κοινοπραξία στην οποία συμμετέχουν διάφορες εταιρίες του κλάδου της πληροφορικής.

Σταδιακά, με τη εξέλιξη των αρχιτεκτονικών των GPU και της αύξηση των απαιτήσεων της αγοράς γραφικών, διαμορφώθηκε η ανάγκη του ανοίγματος του άμεσου προγραμματισμού των εσωτερικών λειτουργιών των GPU στους προγραμματιστές εφαρμογών γραφικών. Η αλλαγή αυτή έγινε με κύριο σκοπό την παραγωγή καλύτερης ποιότητας τριδιάστατων γραφικών. Η τάση αυτή άρχισε με την γενιά των καρτών γραφικών Geforce 3 της εταιρίας Nvidia το 2003 η οποία παρείχε πρόσβαση σε ένα από τα στάδια των γραφικών μετασχηματισμών. Το υπόλοιπο της αγοράς ακολούθησε παρόμοιες τακτικές. Τα επόμενα χρόνια σταδιακά το σύνολο των λειτουργιών των GPU έγινε άμεσα προγραμματίσιμο, ενώ ανάλογη πρόοδος σημειώθηκε και στα API για την εκμετάλλευση των νέων αυτών δυνατοτήτων του υλικού.

Τα χρόνια αυτά η δυνατότητα εκμετάλλευσης των νέων GPU για την εκτέλεση αριθμητικών εφαρμογών μεγάλης κλίμακας είχε ήδη γίνει εμφανής σε διάφορους ερευνητές, κυρίως στο πλαίσιο επιστημονικών εφαρμογών. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιούσαν βασιζόταν στην χρήση των API γραφικών. Η κύρια ιδέα της μεθόδου αυτής ήταν η χρήση των δομών επεξεργασίας γραφικών της GPU με την μετατροπή των εφαρμογών στην μορφή γραφικών υπολογισμών. Οι επιθυμητοί υπολογισμοί μετασχηματίζονταν σε ισοδύναμες εντολές επεξεργασίας γραφικών στοιχείων. Έτσι ήταν δυνατή η χρήση των GPU για επεξεργασία γενικού σκοπού χρησιμοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή επεξεργασίας γραφικών. Γι' αυτό η μεθοδολογία αυτή ονομάστηκε GPGPU (συντομογραφία του General Purpose computing on GPUs, υπολογισμός γενικού σκοπού σε GPU).

Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας GPGPU δεν άργησαν να γίνουν εμφανείς. Ούτε το υλικό ούτε τα API της εποχής ήταν προσαρμοσμένα στην επεξεργασία αυτού του είδους. Το προγραμματιστικό περιβάλλον επέβαλλε μεγάλους περιορισμούς στον τρόπο χρήσης της μνήμης της GPU. Επιπλέον, η

είσοδος και έξοδος δεδομένων μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο με τους αυστηρά ορισμένους τρόπους τους οποίους οι GPU χρησιμοποιούν για την μεταφορά δεδομένων γραφικών. Όλα αυτά συντελούσαν στην διαμόρφωση ενός δύστροπου προγραμματιστικού περιβάλλοντος. Η χρήση της μεθοδολογίας GPGPU τελικά περιορίστηκε σε λίγες επιστημονικές εφαρμογές.

Η μεγάλη στροφή προς τον υπολογισμό σε GPU πραγματοποιήθηκε τα έτη 2006-2007. Τον Νοέμβριο του 2006 η εταιρία ATI παρουσίασε το πρώτο API που απευθυνόταν αποκλειστικά στον υπολογισμό με GPU με την ονομασία Close To Metal (http://en.wikipedia.org/wiki/Close_to_Metal). Το API αυτό παρείχε άμεση πρόσβαση στις χαμηλού επιπέδου λειτουργίες της GPU με τεχνικές ανάλογες του προγραμματισμού CPU, διευκολύνοντας σημαντικά την ανάπτυξη εφαρμογών. Το επόμενο βήμα ήρθε με την κυκλοφορία των GPU βασισμένων στην αρχιτεκτονική Tesla από την Nvidia το 2007. Η αρχιτεκτονική αυτή αποτελεί το πρώτο παράδειγμα GPU σχεδιασμένης με την λογική του «μαζικά παράλληλου επεξεργαστή». Στις κλασικές αρχιτεκτονικές GPU τα στάδια επεξεργασίας των γραφικών αντιστοιχούσαν σε διαφορετικά τμήματα του υλικού. Καθένα από αυτά τα τμήματα ήταν εξειδικευμένο σε μόνο μία λειτουργία η οποία ήταν και η μοναδική που μπορούσε να εκτελέσει. Η καινοτομία της Tesla ήταν η δόμηση της GPU ως μίας σειράς ανεξάρτητων, πλήρως προγραμματίσιμων παράλληλων επεξεργαστών πολλαπλών λειτουργιών. Σε κάθε έναν από αυτούς μπορεί να ανατεθεί δυναμικά να εκτελέσει οποιοδήποτε πιθανή επεξεργασία που καλύπτεται από την αρχιτεκτονική της, γραφική ή όχι. Μαζί με τα πρώτα προϊόντα βασισμένα στην Tesla κυκλοφόρησε και το πρώτο ολοκληρωμένο περιβάλλον προγραμματισμού σε GPU, το CUDA (http://www.nvidia.com/object/cuda_home_new.html) της Nvidia. Το CUDA επιτρέπει την εύκολη ανάπτυξη εφαρμογών για τις GPU της Nvidia χρησιμοποιώντας μια γλώσσα βασισμένη άμεσα στη C (με στοιχεία C++ στις νεότερες εκδόσεις).

Η πρώτη εναλλακτική λύση στο CUDA εμφανίστηκε το Νοέμβριο του 2008 και ονομάζεται OpenCL (<http://www.khronos.org/opensource/>). Το OpenCL είναι ένα ανοιχτό πρότυπο «ετερογενούς προγραμματισμού». Με την όρο αυτό χαρακτηρίζεται η μέθοδος προγραμματισμού η οποία επιτρέπει την δημιουργία κώδικα που μπορεί να εκτελείται σε εντελώς διαφορετικές αρχιτεκτονικές επεξεργαστών (CPU, GPU, FPGA). Ο κύριος σχεδιαστικός στόχος του OpenCL είναι η εκμετάλλευση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε αρχιτεκτονικής για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής απόδοσης. Το OpenCL αναπτύχθηκε αρχικά από την εταιρία Apple και στην συνέχεια διαμορφώθηκε σε πρότυπο από μια ομάδα εταιριών που περιλαμβάνει τις AMD, IBM, Intel και Nvidia. Το πρότυπο OpenCL σήμερα επιβλέπεται και εξελίσσεται από την κοινοπραξία Khronos Group. Η γλώσσα προγραμματισμού του OpenCL βασίζεται στην C και ιδιαίτερα στο πρότυπο C99. Υλοποιήσεις του OpenCL υπάρχουν για ένα μεγάλο εύρος υλικού από διάφορους κατασκευαστές.

Η τριάδα των σύγχρονων API ολοκληρώνεται με το DirectCompute. Το

DirectCompute είναι δημιούργημα της Microsoft και πρωτοεμφανίστηκε το 2009, παράλληλα με την κυκλοφορία της έκδοσης 11 του DirectX. Αποτελεί επέκταση του Direct3D, ενός ήδη υπάρχοντος API για την δημιουργία τριδιάστατων γραφικών, προσθέτοντας σε αυτό δυνατότητες υπολογισμού γενικού σκοπού.

Στην ανάπτυξη της εργασίας αυτής έχει χρησιμοποιηθεί το πρότυπο OpenCL. Η απόφαση αυτή στηρίχθηκε κυρίως στην ευρεία συμβατότητα του OpenCL με συσκευές διαφορετικών κατασκευαστών.

Το περιεχόμενο των ενοτήτων 3.2 και 3.3 βασίζεται στα στοιχεία του βιβλίου [KH10], κεφάλαια 1 και 2.

3.4 Το πρόβλημα τομής ευθείας-τετραέδρου σε GPU

Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 1, η ύπαρξη λύσεων υψηλών επιδόσεων για το πρόβλημα τομής ευθείας-τετραέδρου είναι σημαντικότερη για ένα μεγάλο εύρος εφαρμογών. Καθώς οι αλγόριθμοι που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2 βασίζονται σχεδόν εξ' ολοκλήρου σε υπολογισμούς κινητής υποδιαστολής, οι επιδόσεις των GPU σε αυτό τον τομέα δικαιολογούν άμεσα την σκοπιμότητα της δημιουργίας μίας υλοποίησης των αλγορίθμων προσαρμοσμένης στην επεξεργασία με GPU.

Το πρώτο βήμα για την δημιουργία της υλοποίησης αυτής είναι η έκφραση του προβλήματος σε κάποια μορφή προσαρμοσμένη στην παράλληλη επεξεργασία. Ένας τρόπος να επιτευχθεί αυτό θα ήταν η παραλληλοποίηση των τριών μορφών των αλγορίθμων που παρουσιάστηκαν στην ενότητα 2.2, δηλαδή η μετατροπή τους με τέτοιο τρόπο ώστε τα επιμέρους τμήματά τους να μπορούν να εκτελεστούν ταυτόχρονα σε διαφορετικά υπολογιστικά στοιχεία της GPU. Η μορφή 0 των αλγορίθμων μπορεί να προσαρμοστεί εύκολα σε μια τέτοια μέθοδο. Στην μορφή αυτή, ο έλεγχος τομής κάθε επιμέρους έδρας του τετραέδρου με την ευθεία είναι ανεξάρτητος από τα αποτελέσματα των ελέγχων των υπολοίπων εδρών. Ως αποτέλεσμα, οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να εκτελεστούν παράλληλα. Στον αλγόριθμο, όπως αυτός εμφανίζεται στην ενότητα 2.2.3, αυτό αντιστοιχεί σε παράλληλη εκτέλεση του περιεχομένου του βρόχου `for` για τις διάφορες τιμές του i , μεταφέροντας την διάκριση μεταξύ F_{enter} και F_{leave} εκτός του βρόχου αυτού. Οι βελτιστοποιημένες μορφές 1 και 2, αντίθετα, δεν μπορούν να προσαρμοστούν εύκολα στην παράλληλη επεξεργασία. Στις μορφές αυτές υπάρχει άμεση εξάρτηση του τρόπου ελέγχου της κάθε έδρας από τα δεδομένα που παράγονται κατά των έλεγχο των υπολοίπων, κάνοντας αδύνατη την παράλληλη εκτέλεση των διάφορων ελέγχων έδρας. Επίσης, η σύνθετη ροή ελέγχου σε αυτές τις μορφές καθιστά δύσκολη και την παραλληλοποίηση των επιμέρους εσωτερικών τμημάτων του ελέγχου έδρας. Για αυτούς τους λόγους η μέθοδος αυτή απορρίφθηκε.

Η προσέγγιση που επιλέχθηκε για την παραλληλοποίηση του προβλήματος είναι ταυτόχρονη εκτέλεση του εκάστοτε αλγορίθμου για έναν μεγάλο

αριθμό ζευγών ευθείας-τετραέδρου. Κάθε νήμα επεξεργασίας που δημιουργείται στην GPU αναλαμβάνει ολόκληρη την διερεύνηση της τομής ενός ζεύγους. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι σε κάθε κύκλο ρολογιού στην GPU βρίσκονται υπό εκτέλεση δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιάδες στιγμιότυπα των αλγορίθμων. Η προσέγγιση αυτή προτιμήθηκε επειδή:

- Προσαρμόζεται εύκολα στις προγραμματιστικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται από τα περιβάλλοντα ανάπτυξης εφαρμογών σε GPU. Όλα τα σύγχρονα περιβάλλοντα ανάπτυξης βασίζονται σε μια νοοτροπία χρήσης της GPU η οποία απορρέει από την παραλληλία SIMD. Σε αυτή, ένα υπολογιστικά σύνθετο κομμάτι κώδικα το οποίο ονομάζεται πυρήνας (kernel) εκτελείται από κάθε νήμα επεξεργασίας της GPU. Κάθε στιγμιότυπο του πυρήνα λαμβάνει διαφορετικά δεδομένα εισόδου από την κύρια μνήμη του συστήματος με βάση τον αριθμό του. Παρομοίως, τα δεδομένα εξόδου κάθε πυρήνα γράφονται πίσω στην κύρια μνήμη σε διαφορετικές θέσεις. Δημιουργώντας ένα πυρήνα ο οποίος περιλαμβάνει ολόκληρο τον έλεγχο τομής και αποθηκεύοντας τα στοιχεία των ζευγών ευθειών και τετραέδρων με κατάλληλο τρόπο στη μνήμη μπορεί να κατασκευαστεί μια παράλληλη υλοποίηση χωρίς μεγάλης κλίμακας αλλαγές στους αλγορίθμους.
- Ταιριάζει με τις κοινές περιπτώσεις χρήσης των αλγορίθμων. Σε όλα τα τυπικά σενάρια εφαρμογών στα οποία χρειάζεται η εύρεση τομής ευθείας-τετραέδρου χρησιμοποιείται μεγάλος αριθμός ζευγών, για παράδειγμα κατά την εκπομπή ακτίνων (ray casting) ενός μοντέλου αποτελούμενου από τετράεδρα. Στις εφαρμογές αυτές έχει μεγάλη σημασία η διεκπεραιωτική ικανότητα του συστήματος, δηλαδή ο αριθμός ζευγών που εξετάζεται ανά μονάδα χρόνου. Ο σχεδιασμός που επιλέχθηκε βελτιστοποιεί το παραγόμενο πρόγραμμα προς αυτή την κατεύθυνση.
- Δημιουργεί ένα «βαρύ» επεξεργαστικό φορτίο το οποίο μπορεί να κατανεμηθεί καλύτερα στα επεξεργαστικά στοιχεία της GPU και να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες τους.

Κεφάλαιο 4

Υλοποίηση

4.1 Υπάρχουσα ακολουθιακή υλοποίηση

4.1.1 Αρχική Κατάσταση Κώδικα

Ο κώδικας της υλοποίησης αναπτύχθηκε με βάση τον συνοδευτικό κώδικα της δημοσίευσης [PT03]. Η υλοποίηση αυτή παρέχει μια ολοκληρωμένη ακολουθιακή εκδοχή του αλγορίθμου που βασίζεται στην χρήση συντεταγμένων Plücker καθώς και άλλων αλγορίθμων τομής ευθείας-τετραέδρου οι οποίοι χρησιμοποιούνται για σύγκριση επιδόσεων. Επίσης παρέχει την υποδομή εισόδου και εξόδου για τα δεδομένα (ενότητα 2.1.1) και τα αποτελέσματα (ενότητα 2.1.2) του αλγορίθμου. Τέλος, παρέχει ένα σύστημα μέτρησης επιδόσεων το οποίο επιτρέπει την άμεση σύγκριση της ταχύτητας λειτουργίας των αλγορίθμων για τα ίδια δεδομένα εισόδου. Ο κώδικάς της είναι γραμμένος σε C++.

Ο κώδικας περιέχεται σε δύο καταλόγους, τους RayTetra και Common. Τα περιεχόμενά τους φαίνονται στους πίνακες 4.1 και 4.2 αντίστοιχα. Ο RayTetra περιέχει το κύριο τμήμα του κώδικα της εφαρμογής, δηλαδή τον κώδικα των εκτελέσιμων και τις υλοποιήσεις των αλγορίθμων. Ο Common περιέχει τους ορισμούς διάφορων κλάσεων που χρησιμοποιούνται συχνά στο υπόλοιπο της εφαρμογής. Για παράδειγμα, περιέχει τον ορισμό της κλάσης NrVector η οποία περιγράφει όλα τα στοιχεία ενός τριδιάστατου διανύσματος. Επίσης στον κατάλογο Common περιέχεται η υλοποίηση της κλάσης NrProgramTimer μέσω της οποίας χρονομετροούνται οι αλγόριθμοι.

Η υλοποίηση αυτή περιέχει τα εκτελέσιμα:

- **RayTetra:** Το κυρίως εκτελέσιμο της υλοποίησης. Τρέχει έναν από τους αλγορίθμους τομής ευθείας-τετραέδρου, τον οποίο καθορίζει ο χρήστης, σε δεδομένα εισόδου τα οποία διαβάζονται από αρχείο κειμένου. Αποθηκεύει τα εξαγόμενα του αλγορίθμου και/ή τον χρόνο εκτέλεσής του σε αρχείο κειμένου. Επίσης παρέχει μια λειτουργία η οποία επιτρέπει την απεικόνιση του αποτελέσματος του αλγορίθμου για κάποιο δεδομένο ζεύγος ευθείας-τετραέδρου σε τριδιάστατα γραφικά. Η λειτουργία

Πίνακας 4.1: Περιεχόμενα του φακέλου RayTetra

Bench.cpp	BenchT.cpp	RayTetraT.cpp
RandomRayTetra.cpp	RayTetra.cpp	RayTetraAlgorithms.cpp
RayTetraAlgorithmsT.cpp	RayTetraHaines.cpp	RayTetraHainesT.cpp
RayTetraMoller.cpp	RayTetraSegura.cpp	RayTetraSeguraT.cpp

Πίνακας 4.2: Περιεχόμενα του φακέλου Common

NpCArrayAdapter.hpp	NpPlane.hpp
NpPluecker.hpp	NpProgramTimer.cpp
NpProgramTimer.hpp	NpUtil.hpp
NpVector.cpp	NpVector.hpp

αυτή βασίζεται στην χρήση του OpenGL μέσω της βιβλιοθήκης glut.

- **RandomRayTetra:** Παράγει τυχαία δεδομένα εισόδου σε μορφή επεξεργασίμη από το RayTetra. Ο χρήστης καθορίζει τον αριθμό των τεμνόμενων και των μη τεμνόμενων ζευγών ευθείας-τετραέδρου που θα παραχθούν. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την αξιολόγηση της απόδοσης των αλγόριθμων. Όπως επιδεικνύεται στο [PT03], για να σχηματιστεί μια πλήρης εικόνα για την απόδοση ενός αλγορίθμου χρειάζεται η δοκιμή του σε διαφορετικές αναλογίες τεμνόμενων/μη τεμνόμενων ζευγών, καθώς η ροή ελέγχου της εκτέλεσής του διαφοροποιείται ανάλογα με την ύπαρξη ή μη ύπαρξη τομής.
- **Bench:** Μετρά την ταχύτητα εκτέλεσης των αλγορίθμων. Όλοι οι διαθέσιμοι αλγόριθμοι εκτελούνται σε κάποιο σύνολο δεδομένων εισόδου για ένα δοσμένο αριθμό επαναλήψεων. Οι χρόνοι εκτέλεσής τους εμφανίζονται στην οθόνη κατά την διάρκεια της χρονομέτρησης και καταγράφονται σε ένα αρχείο εξόδου με μορφή CSV (Comma Separated Values, τιμές διαχωρισμένες με κόμμα). Το αρχείο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή γραφικών παραστάσεων και στατιστικών στοιχείων.
- **RayTetraT, BenchT:** Αντίστοιχα εκτελέσιμα με τα RayTetra και Bench. Αυτά περιλαμβάνουν την εκτέλεση τροποποιημένων εκδοχών των αλγορίθμων οι οποίες λαμβάνουν τα εσωτερικά γινόμενα συντεταγμένων Plücker προϋπολογισμένα και χρονομετρούν μόνο τα κομμάτια της σύγκρισης των προσήμων και του καθορισμού των συντεταγμένων των σημείων τομής. Η λειτουργία αυτών των εκδοχών είναι εκτός των πλαισίων της εργασίας αυτής.

Στον κώδικα της δημοσίευσης η κάθε μορφή αλγορίθμου που χρησιμοποιείται περιέχεται σε μία συνάρτηση. Για να είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί μια συνάρτηση-αλγόριθμος από το υπόλοιπο του κώδικα πρέπει να δίδεται προς αυτήν ένας δείκτης του τύπου (*RayTetraAlgo) ο οποίος ορίζεται ως εξής:

```
typedef bool (*RayTetraAlgo)(
    const NpVector &orig,
    const NpVector &dir,
    const NpVector vert[],
    int &enterFace, int &leaveFace,
    NpVector &enterPoint, NpVector &leavePoint,
    double &uEnter1, double &uEnter2,
    double &uLeave1, double &uLeave2,
    double &tEnter, double &tLeave);
```

NpVector ονομάζεται μια κλάση υλοποιημένη στο αρχείο Common\NpVector.h της υλοποίησης η οποία αναπαριστά όλα τα στοιχεία που ορίζουν ένα τριδιάστατο διάνυσμα. Τα ορίσματα μίας συνάρτησης που αναπαριστά αλγόριθμο είναι τα εξής:

const NpVector &orig: Το σημείο P επί της ευθείας.
 const NpVector dir: Το διάνυσμα διεύθυνσης της ευθείας (L).
 const NpVector vert[]: Οι συντεταγμένες των ακμών του τετραέδρου V_0, V_1, V_2, V_3 .
 int enterFace: Ο αριθμός (0-3) της έδρας του τετραέδρου στην οποία εισέρχεται η ευθεία, αν υπάρχει τομή.
 int leaveFace: Ο αριθμός (0-3) της έδρας από την οποία εξέρχεται η ευθεία.
 NpVector enterPoint: Οι καρτεσιανές συντεταγμένες του σημείου εισόδου.
 NpVector leavePoint: Οι καρτεσιανές συντεταγμένες του σημείου εξόδου.
 double uEnter1, double uEnter2: Οι βαρυκεντρικές συντεταγμένες του σημείου εισόδου u_1^{enter} και u_2^{enter} .
 double uLeave1, double uLeave2: Οι βαρυκεντρικές συντεταγμένες του σημείου εξόδου u_1^{leave} και u_2^{leave} .
 double tEnter, double tLeave: Οι παραμετρικές αποστάσεις των σημείων εισόδου και εξόδου, t_{enter} και t_{leave} , από το σημείο P .

Οι αλγόριθμοι ενσωματώνονται στα εκτελέσιμα μέσω του αρχείου header RayTetraAlgorithms.hpp. Το αρχείο αυτό περιέχει όλα τα πρωτότυπα των συναρτήσεων-αλγορίθμων. Ο πλήρης ορισμός των συναρτήσεων βρίσκονται στα αρχεία πηγαιού κώδικα RayTetraHaines.cpp, RayTetraMoller.cpp και RayTetraSegura.cpp.

Ο κώδικας στην αρχική του μορφή περιλαμβάνει τον αλγόριθμο τομής με συντεταγμένες Plücker στο αρχείο RayTetraSegura.cpp. Περιέχει και τις τρεις μορφές του αλγορίθμου που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2. Στο κείμενο του κώδικα οι μορφές αυτές ονομάζονται ως εξής:

RayTetraSegura0 = Βασικός Αλγόριθμος (μορφή 0).

RayTetraSegura1 = Βασικός Αλγόριθμος με βελτιστοποιήσεις ελέγχου και επανάληψη χρήσης υπολογισμένων ποσοτήτων (μορφή 1).

RayTetraSegura2 = Βασικός Αλγόριθμος με βελτιστοποιήσεις ελέγχου, επανάληψη χρήσης υπολογισμένων ποσοτήτων και γεωμετρική βελτιστοποίηση (μορφή 2).

Τα υπόλοιπα αρχεία, RayTetraHaines.cpp και RayTetraMoller.cpp περιέχουν άλλες παραλλαγές του αλγορίθμου που είχαν χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της δημοσίευσης και δεν αφορούν την παρούσα εργασία.

Η προϋπάρχουσα αυτή υλοποίηση έχει αναπτυχθεί με σκοπό την εκτέλεση σε λειτουργικό σύστημα Linux. Η μεταγλώττιση του κώδικα και η δημιουργία των εκτελέσιμων αρχείων γίνεται με την χρήση makefile.

4.1.2 Δομή αρχείων εισόδου-εξόδου

Τα αρχεία εισόδου και εξόδου είναι απλά αρχεία κειμένου με την εξής δομή:

Αρχεία εισόδου: Η πρώτη γραμμή κάθε αρχείου εισόδου περιέχει τον αριθμό των ζευγών ευθείας-τετραέδρου που περιγράφονται στο αρχείο. Κάθε γραμμή που ακολουθεί περιέχει τις συντεταγμένες που προσδιορίζουν ένα ζεύγος. Τα στοιχεία αυτά είναι αριθμοί κινητής υποδιαστολής και διαχωρίζονται με κενά. Οι συνιστώσες σε κάθε άξονα (x,y,z) των συντεταγμένων κάθε σημείου διαχωρίζονται επίσης με κενά. Τα στοιχεία αναγράφονται με την σειρά:

1. Συντεταγμένες κορυφής V_0
2. Συντεταγμένες κορυφής V_1
3. Συντεταγμένες κορυφής V_2
4. Συντεταγμένες κορυφής V_3
5. Συντεταγμένες σημείου P
6. Συντεταγμένες διανύσματος L

Αρχεία εξόδου: Κάθε γραμμή περιέχει τα εξαγόμενα του αλγορίθμου για ένα ζεύγος ευθείας-τετραέδρου. Το πρώτο εξαγόμενο είναι μία λογική (boolean) μεταβλητή η οποία δηλώνει αν υπάρχει τομή ή όχι. Αν υπάρχει τότε ακολουθούν τα υπόλοιπα στοιχεία που την προσδιορίζουν. Αν όχι η γραμμή τερματίζεται. Τα στοιχεία της τομής αναγράφονται ως εξής:

1. Λογική τιμή ύπαρξης τομής
2. Αριθμός έδρας εισόδου F_{enter}
3. Αριθμός έδρας εξόδου F_{leave}
4. Καρτεσιανές συντεταγμένες σημείου εισόδου P_{enter}
5. Καρτεσιανές συντεταγμένες σημείου εξόδου P_{leave}
6. Βαρυκεντρική συνιστώσα 1 σημείου εισόδου u_1^{enter}
7. Βαρυκεντρική συνιστώσα 2 σημείου εισόδου u_2^{enter}
8. Βαρυκεντρική συνιστώσα 1 σημείου εξόδου u_1^{leave}
9. Βαρυκεντρική συνιστώσα 2 σημείου εξόδου u_2^{leave}
10. Παραμετρική απόσταση t_{enter}
11. Παραμετρική απόσταση t_{leave}

4.2 Προσθήκες στην ακολουθιακή υλοποίηση

Τα νέα τμήματα κώδικα που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια αυτής της εργασίας χρησιμοποιούν τις προϋπάρχουσες υποδομές εισόδου-εξόδου και μέτρησης επιδόσεων καθώς και τις διεπαφές χρήστη της υπάρχουσας υλοποίησης. Αυτό γίνεται για τους εξής λόγους:

- Δυνατότητα άμεσης σύγκρισης και επαλήθευσης των αποτελεσμάτων των νέων αλγορίθμων. Τα δεδομένα εισόδου και τα εξαγόμενα κάθε αλγορίθμου γράφονται σε αρχεία κειμένου με το ίδιο ακριβώς συντακτικό, ανεξάρτητα από την αναπαράσταση που χρησιμοποιείται εσωτερικά στον καθένα. Αυτό επιτρέπει την άμεση και αυτοματοποιημένη σύγκριση μεταξύ των στοιχείων αυτών όπως παράγονται από ή εισάγονται σε κάθε αλγόριθμο. Με την μέθοδο αυτή η επαλήθευση των αποτελεσμάτων των νέων αλγορίθμων μπορεί να γίνει εύκολα μέσω της σύγκρισης τους με αυτά των υπαρχόντων. Για τον σκοπό αυτό έχει αναπτυχθεί το `result_compare`, ένα bash script το οποίο βασίζεται στην εφαρμογή `diff` του περιβάλλοντος GNU/Linux. Η χρήση του θα περιγραφεί σε μεγαλύτερο βαθμό στην συνέχεια του κειμένου.
- Δυνατότητα χρήσης του εκτελέσιμου `RandomRayTetra` για την παραγωγή αρχείων εισόδου με τυχαία στοιχεία. Η χρήση της υπάρχουσας υποδομής εισόδου-εξόδου επιτρέπει στους νέους αλγόριθμους να χρησιμοποιούν ως είσοδο τα αρχεία που παράγονται από το `RandomRayTetra`. Έτσι διευκολύνθηκε σημαντικά η ανάπτυξη και ο έλεγχος των νέων αλγορίθμων. Η παραγωγή στοιχείων εισόδου με ικανό μέγεθος και εύρος τιμών ώστε να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της λειτουργίας των αλγορίθμων θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να γίνει χωρίς την χρήση του.
- Δυνατότητα άμεσης σύγκρισης των επιδόσεων των νέων αλγοριθμικών μορφών με τις υπάρχουσες μέσω του εκτελέσιμου `Bench`.
- Παροχή μίας ενιαίας και συνεκτικής διεπαφής χρήστη για όλες τις διαθέσιμες υλοποιήσεις των αλγορίθμων τομής ευθείας-τετραέδρου, συμπεριλαμβανομένης και της υλοποίησης `OpenCL` η οποία θα παρουσιαστεί στην συνέχεια.

4.2.1 Ακολουθιακός αλγόριθμος μεικτού γινόμενου

Ο πρώτος στόχος του πρακτικού τμήματος της εργασίας ήταν η δημιουργία και ενσωμάτωση μίας ακολουθιακής εκδοχής του αλγόριθμου τομής ευθείας-τετραέδρου με μεικτό γινόμενο. Οι μορφές του αλγορίθμου αυτού ονομάστηκαν `RayTetraSTP 0,1` και `2` κατ' αντιστοιχία με τις ήδη υλοποιημένες. Ο ορισμός τους βρίσκεται στο αρχείο `RayTetra\RayTetraSTP.cpp` που περιέχεται στα παραδοτέα της εργασίας.

Η ανάπτυξη του αλγόριθμου αυτού βασίστηκε στην μετατροπή του αλγορίθμου τομής με συντεταγμένες Plücker. Η ουσιαστική διαφορά των δύο αλγορίθμων βρίσκεται στον υπολογισμό διαφορετικών ποσοτήτων: Αντιμετατεθμένων εσωτερικών γινομένων συντεταγμένων Plücker ή μεικτών γινομένων. Καθώς οι δύο αλγόριθμοι εκτελούν τους ίδιους ακριβώς υπολογισμούς με τις δύο αυτές ποσότητες, η αντικατάσταση των τμημάτων κώδικα που τις υπολογίζουν μπορούν να μετατρέψει τον ένα στον άλλο.

Μία σημαντική διαφορά είναι ότι στον αλγόριθμο με μεικτό γινόμενο απαιτείται η προσθήκη κώδικα για την μετατροπή των συντεταγμένων των κορυφών του τετραέδρου με αφαίρεση του διανύσματος P . Όπως αναφέρθηκε στην παράγραφο 2.2.2, για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι συντεταγμένες των κορυφών του τετραέδρου από τον αλγόριθμο πρέπει να αφαιρεθούν από αυτές οι συντεταγμένες του σημείου P . Στον κώδικα αυτό μεταφράζεται σε αφαίρεση του διανύσματος `orig` από όλα τα διανύσματα στον πίνακα `vert[]`.

Η κυριότερη διαφοροποίηση των δύο αλγορίθμων, η οποία αποτελεί και τον λόγο χρήσης του αλγορίθμου με μεικτό γινόμενο ως προτιμότερο του αλγορίθμου συντεταγμένων Plücker, είναι ο μικρότερος αριθμός διανυσματικών πράξεων οι οποίες είναι απαραίτητο να εκτελεστούν. Η διαφορά είναι έκδηλη αν εξεταστούν οι χειρίστες περιπτώσεις εκτέλεσης των δύο αλγορίθμων, δηλαδή αυτές στις οποίες πρέπει να εξεταστούν όλες οι έδρες του τετραέδρου για να προσδιοριστεί η τομή. Στην περίπτωση αυτή ο αλγόριθμος Plücker πρέπει να υπολογίσει 7 συντεταγμένες Plücker οι οποίες αναλογούν στην ευθεία και στις 6 ακμές του τετραέδρου. Ο κάθε υπολογισμός απαιτεί μια πράξη εξωτερικού γινομένου [σχέση (2.1)]. Στη συνέχεια πρέπει να παραχθούν 6 γινόμενα συντεταγμένων Plücker. Κάθε ένα από αυτά είναι το γινόμενο των συντεταγμένων της ευθείας με αυτές κάποιας ακμής του τετραέδρου. Το κάθε τέτοιο γινόμενο απαιτεί 2 πράξεις εσωτερικού γινομένου [σχέση (2.2)]. Συνολικά, ο αλγόριθμος αυτός στην χειρίστη περίπτωση απαιτεί τον υπολογισμό 7 εξωτερικών και 12 εσωτερικών γινομένων. Στην ίδια περίπτωση, ο αλγόριθμος μεικτού γινομένου απαιτεί σημαντικά λιγότερες πράξεις. Κάθε ακμή του τετραέδρου απαιτεί τον υπολογισμό ενός μεικτού γινομένου. Το κάθε μεικτό γινόμενο απαιτεί 1 εξωτερικό και ένα εσωτερικό γινόμενο. Χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες του μεικτού γινομένου [σχέσεις (2.8) και (2.9)] είναι εφικτή η μείωση του αριθμού των εξωτερικών γινομένων που πρέπει να υπολογιστούν σε 3. Συνολικά, ο αλγόριθμος αυτός στην χειρίστη περίπτωση απαιτεί 3 εξωτερικά και 6 εσωτερικά γινόμενα για την εξέταση όλων των ακμών του τετραέδρου, πρακτικά τα μισά από αυτά του αλγορίθμου Plücker. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ορισμός της χειρίστης περίπτωσης που χρησιμοποιείται στο παραπάνω κείμενο αφορά την μη βελτιστοποιημένη μορφή 0 των αλγορίθμων.

Μετά το πέρας της υλοποίησης των τριών μορφών του αλγορίθμου η ενσωμάτωσή τους στα εκτελέσιμα του υπάρχοντος κώδικα ήταν σχετικά απλή. Τα πρωτότυπα των τριών συναρτήσεων προστέθηκαν στο αρχείο πηγαίου κώ-

δικα `RayTetraAlgorithms.cpp`. Επίσης, τροποποιήθηκε ο κώδικας των εκτελέσιμων `RayTetra` και `Bench` ώστε να προστεθούν σε αυτά νέες επιλογές χρήστη και κλήσεις συναρτήσεων για την επιλογή των νέων αλγορίθμων. Στο `Bench` προστέθηκε μια επιπλέον εγγραφή εξόδου για τους νέους αλγορίθμους έτσι ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση των επιδόσεών τους με τους προϋπάρχοντες.

4.3 Υλοποίηση OpenCL

4.3.1 Δομή

Το κύριο ζητούμενο της εργασίας αυτής ήταν η δημιουργία μίας υλοποίησης των αλγορίθμων που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2 σε μορφή προορισμένη προς επεξεργασία σε GPU. Για τον σκοπό αυτό, όπως αναφέραμε στην ενότητα 3.3, επιλέχθηκε το πρότυπο OpenCL.

Σύμφωνα με το μοντέλο επεξεργασίας του OpenCL [Ope11] κάθε πρόγραμμα που αναπτύσσεται σε αυτό το πρότυπο αποτελείται από δύο τμήματα. Το πρώτο είναι το *πρόγραμμα host* το οποίο είναι ένα ακολουθιακό πρόγραμμα που εκτελείται από την CPU του συστήματος που περιέχει την συσκευή-στόχο η οποία θα αναλάβει τον υπολογισμό (στην περίπτωση αυτή η GPU). Το πρόγραμμα *host* αναλαμβάνει την αναγνώριση συσκευών συμβατών με το OpenCL, τον προγραμματισμό τους, τον έλεγχο της λειτουργίας τους και την μεταφορά δεδομένων προς και από αυτές. Το δεύτερο τμήμα ενός προγράμματος OpenCL είναι οι *πυρήνες υπολογισμού* (computation kernels). Όπως αναφέραμε στην ενότητα 3.4, ο κάθε πυρήνας είναι μια συνάρτηση η οποία εκτελείται στην GPU και αναλαμβάνει κάποιο υπολογιστικό εντατικό τμήμα της εφαρμογής. Ο κάθε πυρήνας εκτελείται παράλληλα για ένα μεγάλο πλήθος των δεδομένων εισόδου.

Ακολουθώντας το μοντέλο αυτό, η υλοποίηση αυτή αποτελείται από δύο βασικά τμήματα. Το πρώτο είναι μια βιβλιοθήκη συναρτήσεων η οποία ονομάστηκε `gruHandler`. Η βιβλιοθήκη αυτή παρέχει στα εκτελέσιμα `RayTetra` και `Bench` δυνατότητες χρήσης της GPU για την εκτέλεση υπολογισμών. Η λειτουργίες της `gruHandler` αποτελούν συνολικά το *host* πρόγραμμα της υλοποίησης. Ο πηγαίος κώδικάς της βρίσκεται στα αρχεία `gruHandler.hpp` και `gruHandler.cpp`. Το δεύτερο τμήμα είναι οι πυρήνες επεξεργασίας. Στην εφαρμογή της εργασίας ο κάθε πυρήνας περιέχει μια πλήρη υλοποίηση ενός αλγόριθμου τομής ευθείας-τετραέδρου. Η υλοποίηση αυτή έχει επικεντρωθεί στον αλγόριθμο μεικτού γινομένου λόγω της υψηλότερης απόδοσής του. Έχουν υλοποιηθεί οι τρεις μορφές του αλγόριθμου μεικτού γινομένου όπως παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2, καθώς και η μορφή 0 του αλγόριθμου συντεταγμένων Plücker. Ο κώδικας κάθε πυρήνα περιέχεται σε ένα ανεξάρτητο αρχείο με την κατάληξη `.cl`. Έτσι, τα αρχεία που περιέχουν τον πηγαίο κώδικα των πυρήνων ονομάζονται ως εξής:

RayTetra[όνομα αλγορίθμου][Αριθμός Μορφής].cl.

Η ανάπτυξη της υλοποίησης αυτής έγινε σε περιβάλλον Linux. Έχουν παραχθεί εκτελέσιμα αρχεία για περιβάλλον Linux και Windows. Η προσαρμογή της εφαρμογής στην εκτέλεση σε περιβάλλον Windows έγινε με χρήση του περιβάλλοντος ανάπτυξης Visual Studio της Microsoft. Και στα δύο λειτουργικά συστήματα χρησιμοποιήθηκαν οι διεπαφές προγραμματισμού AMD APP (Accelerated Parallel Processing) SDK (<http://developer.amd.com/sdks/AMDAPPSDK/Pages/default.aspx>), η οποία είναι μια σειρά εργαλείων ανάπτυξης λογισμικού της εταιρίας AMD για την ανάπτυξη εφαρμογών OpenCL με στόχο τις GPU και παρεμφερείς συσκευές της AMD, και CUDA Toolkit (<http://developer.nvidia.com/cuda-toolkit>), η οποία είναι το αντίστοιχο περιβάλλον για τις συσκευές της Nvidia. Ο κώδικας της βιβλιοθήκης gpuHandler έχει γραφτεί σε C++ χρησιμοποιώντας τα C bindings του OpenCL. Οι πυρήνες έχουν γραφτεί σε OpenCL C.

Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 3.3, ο κυριότερος λόγος επιλογής του προτύπου OpenCL για την υλοποίηση της εργασίας είναι η ευρεία υποστήριξή του σε συσκευές πολλών διαφορετικών τύπων που προέρχονται από διαφορετικούς κατασκευαστές. Στα πλαίσια της ανάπτυξής του ο κώδικας της εργασίας έχει δοκιμαστεί σε GPU της AMD και της Nvidia καθώς και σε πολυπύρηνο CPU της AMD. Με τις κατάλληλες προβλέψεις στον κώδικα η ίδια εφαρμογή λειτουργεί και στις τρεις αυτές συσκευές χωρίς τροποποίηση, παράγοντας πρακτικά πανομοιότυπα εξαγόμενα με ικανοποιητικό επίπεδο επιδόσεων. Η μοναδική διαφοροποίηση μεταξύ των εξαγομένων που προέρχονται από τις συσκευές αυτές προέρχεται από την διαφορετική ακρίβεια που χρησιμοποιούν στην αναπαράσταση αριθμών κινητής υποδιαστολής. Η διαφορά αυτή έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μικρών αριθμητικών διαφορών η οποίες προέρχονται από την στρογγυλοποίηση της αναπαράστασης σε διαφορετικά δεκαδικά ψηφία.

4.3.2 Θέματα σχεδιασμού

Για να γίνουν κατανοητές οι σχεδιαστικές επιλογές που ακολουθήθηκαν στην υλοποίηση αυτή είναι απαραίτητο να γίνει μια αναφορά σε τρεις σημαντικές έννοιες οι οποίες έχουν βασική σημασία στην ανάπτυξη λογισμικού με το OpenCL και την διαφοροποιούν σημαντικά από την ανάπτυξη ακολουθιακών προγραμμάτων. Οι έννοιες αυτές είναι ο ορισμός του χώρου προβλήματος, το μοντέλο μνήμης του OpenCL και η μέθοδος μεταγλώττισης πυρήνων.

Ορισμός Χώρου Προβλήματος

Το πρότυπο OpenCL εκμεταλλεύεται την παραλληλία του υλικού των GPU χρησιμοποιώντας πρακτικές εμπνευσμένες από την παραλληλία SIMD. Αυτό επιτυγχάνεται με τον κατακερματισμό της ζητούμενης επεξεργασίας σε πολλά

ανεξάρτητα υπολογιστικά στοιχεία καθένα από τα οποία εκτελεί την ίδια συνάρτηση-πυρήνα. Το κάθε ένα από αυτά τα στοιχεία έχει πρόσβαση σε ένα διαφορετικό τμήμα των δεδομένων εισόδου του προγράμματος και παράγει το αντίστοιχο τμήμα των δεδομένων εξόδου. Ο τρόπος αντιστοίχισης των τμημάτων της επεξεργασίας στα επιμέρους υπολογιστικά στοιχεία ονομάζεται *ορισμός χώρου προβλήματος*.

Ο χώρος προβλήματος ορίζεται ως ένας n -διάστατος χώρος δεικτών. Κάθε υπολογιστικό στοιχείο του χώρου αυτού ονομάζεται *αντικείμενο εργασίας* (work item). Το κάθε στοιχείο εργασίας είναι στην ουσία μία πλήρης εκτέλεση του κώδικα ενός πυρήνα. Καταχρηστικά μπορεί να θεωρηθεί ότι η έννοια του στοιχείου επεξεργασίας στο OpenCL αντιστοιχεί με αυτή του νήματος (thread) επεξεργασίας στα περισσότερα συστήματα παράλληλης επεξεργασίας. Σύμφωνα με την θέση του στοιχείου εργασίας στο χώρο προβλήματος του ανατίθεται ένας αριθμός με βάση τον οποίο υπολογίζεται η θέση μνήμης των δεδομένων εισόδου και εξόδου που του αναλογούν.

Στις υλοποιήσεις του OpenCL που είχαν αναπτυχθεί μέχρι την συγγραφή του κειμένου αυτού ο χώρος προβλήματος μπορεί να αποτελείται από μία, δύο ή τρεις διαστάσεις. Μια επεξεργασία η οποία εφαρμόζεται πάνω σε γραμμικές δομές δεδομένων, π.χ. λίστες, αντιστοιχεί σε μονοδιάστατο χώρο προβλήματος. Αντίστοιχα, η επεξεργασία μίας διδιάστατης εικόνας (για παράδειγμα, ένα φίλτρο εικόνας όπως αυτά που χρησιμοποιούνται στα προγράμματα επεξεργασίας γραφικών) αντιστοιχεί σε διδιάστατο χώρο προβλήματος. Σε τριδιάστατο χώρο προβλήματος μπορεί να αντιστοιχηθεί, μεταξύ άλλων, ένας μετασχηματισμός ενός γεωμετρικού όγκου, ένα κοινό πρόβλημα στα τριδιάστατα γραφικά. Στην γενική περίπτωση ο αριθμός των διαστάσεων του χώρου προβλήματος καθορίζεται από την μορφή των δεδομένων εισόδου. Ο αριθμός των αντικειμένων εργασίας που δημιουργούνται σε μία εκτέλεση ενός πυρήνα ονομάζεται *ολικό μέγεθος* (global size) του χώρου προβλήματος. Στην υλοποίηση της εργασίας χρησιμοποιείται μονοδιάστατος χώρος προβλήματος, καθώς τα δεδομένα εισόδου είναι μονοδιάστατοι πίνακες αριθμών κινητής υποδιαστολής.

Στην μεγάλη πλειοψηφία των παράλληλων εφαρμογών το αποτέλεσμα της επεξεργασίας του κάθε αντικειμένου εργασίας δεν εξαρτάται μόνο από τα δεδομένα εισόδου του αλλά και από την κατάσταση κάποιων από τα υπόλοιπα αντικείμενα εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν εξαρτήσεις δεδομένων μεταξύ των εντολών που εκτελούνται σε διαφορετικά αντικείμενα εργασίας. Για την ικανοποίηση των εξαρτήσεων αυτών απαιτείται να υπάρχει ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αντικειμένων εργασίας και μηχανισμοί συγχρονισμού για την διασφάλιση της εγκυρότητας των στοιχείων που ανταλλάσσονται. Το OpenCL αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα με την ομαδοποίηση των αντικειμένων εργασίας σε *ομάδες εργασίας* (workgroups). Τα αντικείμενα εργασίας που ανήκουν στην ίδια ομάδα έχουν κοινή πρόσβαση σε μια περιοχή μνήμης η οποία ονομάζεται *τοπική μνήμη* (local memory), μέσω της

οποίας μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα. Επίσης εντός της ίδιας ομάδας εργασίας παρέχεται η δυνατότητα συγχρονισμού μεταξύ των αντικειμένων εργασίας με την χρήση *εντολών-φραγμάτων* (barrier). Ο αριθμός των αντικειμένων εργασίας που περιέχονται σε κάθε ομάδα εργασίας ονομάζεται *τοπικό μέγεθος* (local size) του χώρου προβλήματος. Το τοπικό μέγεθος πρέπει να διαιρεί ακέραια το ολικό.

Ο ορισμός του τοπικού μεγέθους σε κάποια εφαρμογή OpenCL έχει καθοριστική σημασία για την απόδοση της εφαρμογής, άσχετα αν η εφαρμογή αυτή απαιτεί μεταφορά δεδομένων ή συγχρονισμό μεταξύ αντικειμένων εργασίας. Το γεγονός αυτό προκύπτει από τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό των σύγχρονων GPU. Κάθε GPU αποτελείται από έναν αριθμό ανεξάρτητων υπολογιστικών μονάδων. Κάθε μία από αυτές τις μονάδες περιέχει υπολογιστικά στοιχεία ικανά να εκτελέσουν μερικές δεκάδες ή εκατοντάδες αντικείμενα εργασίας παράλληλα. Για να είναι δυνατή η επικοινωνία μεταξύ κάποιων αντικειμένων εργασίας μέσω της τοπικής μνήμης πρέπει αυτά να εκτελούνται στην ίδια υπολογιστική μονάδα, καθώς η τοπική μνήμη κάθε τέτοιας μονάδας είναι ανεξάρτητη. Σε αυτές τις συνθήκες είναι αδύνατον ένα αντικείμενο εργασίας να εκτελείται αν δεν εκτελούνται παράλληλα και όλα τα υπόλοιπα που ανήκουν στην ομάδα εργασίας του. Γι' αυτό, η υλοποίηση του OpenCL αναθέτει την εκτέλεση των αντικειμένων εργασίας στις υπολογιστικές ομάδες χρησιμοποιώντας ως ελάχιστη μονάδα την ομάδα εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι μια υπολογιστική μονάδα ανά πάσα στιγμή μπορεί να εκτελεί μία ή περισσότερες ολόκληρες μονάδες εργασίας αλλά όχι υποσύνολα κάποιας ομάδας. Παράλληλα, ο μέγιστος αριθμός ομάδων επεξεργασίας που μπορούν να εκτελούνται ανά πάσα στιγμή σε κάθε υπολογιστική μονάδα είναι μικρός. Οι περιορισμοί αυτοί συνολικά σημαίνουν ότι η επιλογή πολύ μικρού τοπικού μεγέθους περιορίζει τον συνολικό αριθμό των αντικειμένων εργασίας που μπορούν να εκτελεστούν παράλληλα στην GPU. Έτσι, είναι πιθανόν ένα τμήμα του υπολογιστικού υλικού να παραμείνει αδρανές, μειώνοντας δραστικά τις επιδόσεις.

Για να αποφευχθεί το πρόβλημα αυτό οι κατασκευαστές GPU συνιστούν την ανάθεση συγκεκριμένων τοπικών μεγεθών. Οι συνιστώμενοι αριθμοί είναι το 64 στις GPU της AMD και το 32 στις GPU της Nvidia καθώς και κάποια ακέραια πολλαπλάσιά τους. Στην εκτέλεση κώδικα OpenCL σε CPU και άλλες συσκευές διαφορετικής αρχιτεκτονικής το τοπικό μέγεθος αγνοείται.

Στην εφαρμογή της εργασίας το ολικό και τοπικό μέγεθος υπολογίζονται ως εξής:

1. Αρχικά, προσδιορίζεται το είδος και ο κατασκευαστής της συσκευής όπου θα εκτελεστεί. Το API του OpenCL περιέχει κλήσεις οι οποίες μπορούν να ανιχνεύσουν τις συμβατές με OpenCL συσκευές που υπάρχουν στο σύστημα και να εξετάσουν τα διάφορα στοιχεία τους (όνομα, κατασκευαστής, ποσότητα μνήμης, δυνατότητες κ.α.). Σε περίπτωση που

υπάρχουν πάνω από μία συμβατές συσκευές ο χρήστης έχει την δυνατότητα να επιλέξει μεταξύ τους.

2. Ανάλογα με την επιλεγμένη συσκευή:

- Αν πρόκειται για GPU της AMD, το τοπικό μέγεθος παίρνει την τιμή 64. Ο αριθμός αυτός βρέθηκε να αποδίδει τα καλύτερα αποτελέσματα από άποψη επιδόσεων στην συγκεκριμένη εφαρμογή.
- Αν πρόκειται για GPU της Nvidia, το τοπικό μέγεθος παίρνει την τιμή του μεγαλύτερου πολλαπλάσιου του 32 που επιτρέπεται από την υλοποίηση του OpenCL για τον συγκεκριμένο πυρήνα.
- Αν πρόκειται για οποιαδήποτε άλλη συσκευή το τοπικό μέγεθος παίρνει την τιμή 1. Η τιμή αυτή αγνοείται κατά την εκτέλεση του κώδικα αλλά είναι απαραίτητη για λόγους που θα διευκρινιστούν στο επόμενο βήμα.

3. Το ολικό μέγεθος αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το τοπικό μέγεθος. Το ολικό μέγεθος αρχικά είναι ίσο με τον αριθμό ζευγών ευθείας-τετραέδρου που έχουν διαβαστεί από το αρχείο εισόδου. Ο αριθμός αυτός συμπληρώνεται με εικονικά ζεύγη έτσι ώστε να φτάσει το επόμενο ακέραιο πολλαπλάσιο του τοπικού. Όλα τα στοιχεία των εικονικών ζευγών έχουν την τιμή 0 και τα αποτελέσματά της επεξεργασίας τους δεν επιστρέφονται από την GPU στο host πρόγραμμα. Επειδή η ανάθεση των αντικειμένων εργασίας στις υπολογιστικές μονάδες γίνεται με ελάχιστη μονάδα την ομάδα εργασίας η προσθήκη των εικονικών ζευγών δεν επηρεάζει την απόδοση του προγράμματος.

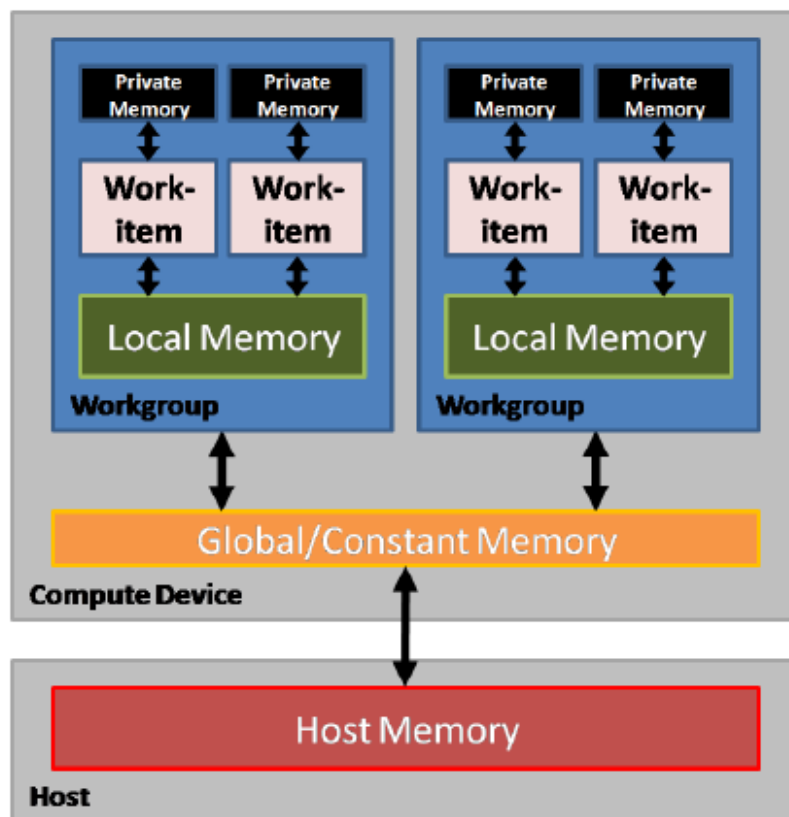
Το μοντέλο μνήμης του OpenCL

Το μοντέλο μνήμης του OpenCL ορίζει την χρήση της μνήμης σε δύο διαφορετικά τμήματα του υλικού: την εσωτερική δομή της μνήμης όπως χρησιμοποιείται από την ίδια την GPU και την διαμόρφωση των περιοχών της κύριας μνήμης του συστήματος με σκοπό την μεταφορά δεδομένων από και προς την GPU.

Τα στοιχεία μνήμης της GPU οργανώνονται σε μια απλή ιεραρχία. Στο πρώτο (μικρότερου μεγέθους) επίπεδο βρίσκονται τα στοιχεία μνήμης που αντιστοιχούν σε ένα αντικείμενο εργασίας. Κάθε αντικείμενο εργασίας έχει πρόσβαση σε έναν μικρό αριθμό καταχωρητών υψηλής ταχύτητας. Δευτερευόντως, κάθε αντικείμενο εργασίας διαθέτει μια μικρή περιοχή μνήμης στην οποία έχει αποκλειστική πρόσβαση. Η περιοχή αυτή ονομάζεται *ιδιωτική μνήμη* (Private Memory). Στο δεύτερο επίπεδο βρίσκεται η *τοπική μνήμη* (Local Memory). Η μνήμη αυτή αντιστοιχεί σε μια ομάδα εργασίας και είναι κοινόχρηστη μεταξύ των αντικειμένων εργασίας που την αποτελούν. Στο τρίτο επίπεδο βρίσκεται η *γενική μνήμη* (Global Memory) η οποία είναι κοινή

για ολόκληρη την GPU. Όλα τα αντικείμενα εργασίας έχουν πρόσβαση στην γενική μνήμη. Επίσης, η γενική μνήμη είναι το μόνο τμήμα της ιεραρχίας στο οποίο έχει πρόσβαση η CPU του συστήματος που περιέχει την συσκευή OpenCL. Η μνήμη αυτή μπορεί να διαμορφωθεί μόνο από το host πρόγραμμα κατά την διάρκεια της εκτέλεσης ενός προγράμματος OpenCL. Ένα τμήμα της γενικής μνήμης χαρακτηρίζεται ως *constant μνήμη*. Στο τμήμα αυτό μπορούν να εγγραφούν δεδομένα μόνο από το host πρόγραμμα ενώ τα αντικείμενα εργασίας έχουν μόνο δυνατότητα ανάγνωσης. Γι' αυτό χρησιμοποιείται κυρίως για την αποθήκευση δεδομένων εισόδου ή σταθερών.

Η οργάνωση της εσωτερικής μνήμης της GPU στα πλαίσια της εκτέλεσης ενός πυρήνα επεξεργασίας παίζει σημαντικότατο ρόλο στον καθορισμό των επιδόσεών του. Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 3, η αρχιτεκτονική των σύγχρονων GPU δίνει προτεραιότητα στα υπολογιστικά στοιχεία σε βάρος των στοιχείων μνήμης ή ελέγχου. Ως αποτέλεσμα οι GPU δεν περιέχουν τις πολυεπίπεδες ιεραρχίες κρυφών μνημών που συνηθίζονται στις CPU. Αυτό σημαίνει ότι η πρόσβαση στην γενική μνήμη έχει μεγαλύτερο χρονικό κόστος σε σχέση με τις GPU και, ακόμα σημαντικότερα, ότι ο λόγος του κόστους εντολών μνήμης διά το κόστος εντολών υπολογισμού είναι υψηλότερος στις GPU. Πρακτικά αυτό σημαίνει πως η υπερβολική χρήση της γενικής μνήμης μπορεί να μειώσει σημαντικά την ταχύτητα εκτέλεσης ενός πυρήνα υπολογισμού. Γε-

Σχήμα 4.1: Επισκόπηση του μοντέλου μνήμης και οργάνωσης των αντικειμένων εργασίας στο OpenCL.

νικά συνιστάται [Adv10b] η χρήση της ιδιωτικής ή τοπικής μνήμης αντί της γενικής όπου αυτό είναι εφικτό. Στους πυρήνες υπολογισμού που δημιουργήθηκαν στα πλαίσια αυτής της εργασίας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά οι καταχωρητές και η ιδιωτική μνήμη του κάθε αντικειμένου εργασίας, καθώς η χωρητικότητα που παρέχουν επαρκεί για την αποθήκευση όλων των δεδομένων που απαιτούνται κατά την εκτέλεση των αλγορίθμων. Επίσης, καθώς δεν υπάρχει ανάγκη μεταφοράς δεδομένων μεταξύ των αντικειμένων εργασίας, δεν χρειάζεται η χρήση τοπικής μνήμης. Η γενική μνήμη χρησιμοποιείται μόνο για την είσοδο και έξοδο δεδομένων προς το σύστημα host.

Εκτός από την οργάνωση της εσωτερικής μνήμης των GPU, το μοντέλο μνήμης του OpenCL ορίζει και την διαμόρφωση περιοχών μνήμης στο host σύστημα για την είσοδο και έξοδο δεδομένων από και προς την GPU. Στις περισσότερες περιπτώσεις η GPU δεν έχει άμεση πρόσβαση στην κύρια μνήμη του συστήματος host. Τα κοινόχρηστα δεδομένα πρέπει να αντιγραφούν στην μνήμη της GPU μέσω κάποιου διαύλου επικοινωνίας. Στις σύγχρονες GPU ο δίαυλος αυτός είναι σχεδόν πάντα κάποια υλοποίηση του προτύπου PCI Express. Για να βελτιστοποιηθεί η ταχύτητα μεταφοράς των δεδομένων στο δίαυλο αυτό, καθώς και για να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή προγραμματιστικά, το OpenCL χρησιμοποιεί *αντικείμενα ενδιάμεσης μνήμης*. Ένα αντικείμενο ενδιάμεσης μνήμης είναι μια περιοχή μνήμης στο σύστημα host στην οποία αποθηκεύονται δεδομένα με δομή βελτιστοποιημένη για την μεταφορά από και προς την GPU. Υπάρχουν δύο μορφές τέτοιων αντικειμένων: τα αντικείμενα buffer και τα αντικείμενα image. Τα buffer προορίζονται για την αποθήκευση μονοδιάστατων δεδομένων. Στα μονοδιάστατα δεδομένα περιλαμβάνονται οι βασικοί τύποι δεδομένων (π.χ. int, float) και οι ορισμένες από τον χρήστη δομές δεδομένων. Ο δεύτερος τύπος αντικειμένων ενδιάμεσης μνήμης, τα image, προορίζονται για την αποθήκευση δι- ή τριδιάστατων δεδομένων όπως εικόνες ή υφές.

Στην διαδικασία δημιουργίας ενός αντικειμένου μνήμης το OpenCL δίνει την δυνατότητα να προσδιοριστεί ο τρόπος χρήσης του από το σύστημα με την χρήση διαφόρων flag. Οι επιλογές που δίνονται καθορίζουν την πρόσβαση της GPU στο αντικείμενο (αν θα προορίζεται μόνο για ανάγνωση, για εγγραφή ή και τα δύο) τον τρόπο ανάθεσης μνήμης σε αυτό και τον τρόπο μεταφοράς των δεδομένων του στην GPU. Υπάρχουν δύο κύριοι τρόποι ανάθεσης μνήμης. Στον πρώτο, το αντικείμενο ενδιάμεσης μνήμης περιέχει μόνο μια σειρά δεικτών στην περιοχή της κύριας μνήμης που καταλαμβάνει κάποια προϋπάρχουσα δομή δεδομένων (π.χ. πίνακας). Σε αυτή την περίπτωση το αντικείμενο αυτό χρησιμοποιείται απλά ως ενδιάμεσο για την ανάγνωση ή εγγραφή της μνήμης από την GPU. Στον δεύτερο, το εκτελέσιμο του OpenCL αναλαμβάνει την ανάθεση και διαμόρφωση περιοχής στην κύρια μνήμη για την αποθήκευση δεδομένων. Η ανάγνωση και εγγραφή στις περιοχές αυτές γίνεται μόνο μέσω εντολών της διεπαφής προγραμματισμού OpenCL. Η μεταφορά δεδομένων μπορεί να γίνει μέσω άμεσης αντιγραφής στην αρχή της

εκτέλεσης ή με την τμηματική αντιγραφή των δεδομένων που χρειάζονται όταν αυτά χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά από τον πυρήνα υπολογισμού.

Στην υλοποίηση της εργασίας όλα τα αντικείμενα μνήμης είναι τύπου `buffer` και χρησιμοποιείται ο πρώτος τρόπος ανάθεσης μνήμης. Ο τρόπος μεταφοράς ορίζεται αυτόματα από την εκάστοτε υλοποίηση του OpenCL. Αυτή η επιλογή έγινε καθώς διαπιστώθηκε ότι προτιμότεροι μέθοδοι μεταφοράς ήταν διαφορετικές ανάμεσα σε GPU διαφορετικών κατασκευαστών. Καθώς οι υλοποιήσεις του OpenCL από κάθε κατασκευαστή GPU στοχεύουν στην μεγιστοποίηση της απόδοσής του στο υλικό που κατασκευάζει ο ίδιος, κρίθηκε προτιμότερο να αφηθεί η επιλογή της ρυθμίσεως αυτών στην υλοποίηση.

Μέθοδος Μεταγλώττισης Πυρήνων

Ο διαχωρισμός του κώδικα `openCL` σε τμήματα που εκτελούνται σε CPU (`host` πρόγραμμα και τμήματα που εκτελούνται σε GPU (πυρήνες υπολογισμού) έχει ως αποτέλεσμα την χρήση μίας ιδιότυπης μεθόδου μεταγλώττισης. Το `host` πρόγραμμα μεταγλωττίζεται κανονικά σύμφωνα με τις κοινές μεθόδους της γλώσσας στην οποία είναι γραμμένο (C++ στην περίπτωση της εργασίας αυτής). Ο κώδικας των υπολογιστικών πυρήνων όμως δεν μπορεί να ακολουθήσει αυτή την μέθοδο. Οι πυρήνες στο OpenCL γράφονται σε ένα εξειδικευμένο υποσύνολο της γλώσσας C, την OpenCL C, η οποία βασίζεται στο πρότυπο C99. Ο κώδικας του κάθε πυρήνα είναι (θεωρητικά τουλάχιστον) πλήρως ανεξάρτητος από την συσκευή στην οποία εκτελεστεί. Στην πράξη κάποιες διαφορές στην υλοποίηση του προτύπου OpenCL μεταξύ των διάφορων κατασκευαστών υλικού δημιουργούν την ανάγκη τροποποιήσεων στον κώδικα ανάλογα με την συσκευή για την οποία προορίζεται. Για παράδειγμα, κάποιες γενιές GPU της εταιρίας ATI απαιτούν την χρήση ειδικού κώδικα της εταιρίας αυτής για να μπορέσουν να χειριστούν πράξεις κινητής υποδιαστολής διπλής ακρίβειας.

Οι συμβατές με το OpenCL συσκευές ανήκουν σε πολλές και διαφορετικές αρχιτεκτονικές με θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ τους. Η ανίχνευση των συμβατών συσκευών που υπάρχουν σε ένα σύστημα και ο καθορισμός της συσκευής-στόχου γίνεται κατά τον χρόνο εκτέλεσης του προγράμματος `host`. Όλα αυτά σημαίνουν ότι η μεταγλώττιση των πυρήνων επεξεργασίας πρέπει να γίνεται δυναμικά κατά την εκτέλεση του προγράμματος `host`. Σχεδόν όλες οι υλοποιήσεις του `openCL` χρησιμοποιούν για την μεταγλώττιση των πυρήνων επεξεργασίας την υποδομή μεταγλώττισης LLVM (llvm.org) με εμπρόσθιο τμήμα τον μεταγλωττιστή Clang (clang.llvm.org). Ο μεταγλωττιστής καλείται κατά την εκτέλεση του προγράμματος `host` μέσω κλήσεων που υπάρχουν στο OpenCL API. Το πρόγραμμα `host` αναλαμβάνει την ανάγνωση του πηγαίου κώδικα του εκάστοτε πυρήνα, τον οποίο τροφοδοτεί στον μεταγλωττιστή με την μορφή συμβολοσειράς. Επίσης, το πρόγραμμα `host` πρέπει να είναι σε θέση να χειριστεί τα εξαγόμενα του μεταγλωττιστή, είτε αυτά είναι

εκτελέσιμο πρόγραμμα, το οποίο πρέπει να μεταφερθεί στην συσκευή-στόχο, είτε είναι μηνύματα λάθους τα οποία πρέπει να παρουσιαστούν στον χρήστη σε κάποια κατάλληλη μορφή.

Στην γενική περίπτωση, αν δεν δοθεί κάποια άλλη οδηγία από τον σχεδιαστή της εφαρμογής, ο κώδικας του κάθε πυρήνα προς εκτέλεση θα μεταγλωττίζεται εκ νέου σε κάθε εκτέλεση του προγράμματος. Για την αποφυγή της άσκοπης καθυστέρησης της εκτέλεσης όταν ένας πυρήνας χρησιμοποιείται επανειλημμένα στο ίδιο σύστημα το OpenCL API παρέχει την δυνατότητα εξαγωγής μίας εκτελέσιμης μορφής ενός μεταγλωττισμένου πυρήνα σε δυαδική μορφή. Η εκτελέσιμη αυτή μορφή μπορεί να αποθηκευθεί σε κάποιο αρχείο, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα στις επόμενες εκτελέσεις του προγράμματος παρακάμπτοντας το βήμα της μεταγλώττισης. Το κάθε τέτοιο δυαδικό αρχείο περιέχει μια έτοιμη προς εκτέλεση εκδοχή ενός μόνο πυρήνα για μία μόνο συσκευή.

Στην υλοποίηση της εργασίας η μεταγλώττιση και η παραγωγή των δυαδικών αρχείων έχει αυτοματοποιηθεί. Όταν ζητηθεί η εκτέλεση κάποιου πυρήνα σε κάποια συσκευή το πρόγραμμα host ελέγχει αν υπάρχει στον κατάλογο του προγράμματος αποθηκευμένο δυαδικό αρχείο το οποίο να αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο ζεύγος πυρήνα-συσκευής. Αν βρεθεί το ζητούμενο αρχείο τότε το εκτελέσιμο χρησιμοποιείται άμεσα. Αν το αρχείο αυτό δεν βρεθεί τότε καλείται η λειτουργία της μεταγλώττισης και εξάγονται δυαδικά αρχεία για όλες τις συμβατές συσκευές του συστήματος. Τα αρχεία αυτά ονομάζονται ως εξής:

Όνομα συσκευής_Όνομα Πυρήνα.elf

Το όνομα συσκευής παρατίθεται όπως ακριβώς αναγνωρίζεται από το OpenCL API. Η κατάληξη .elf αντιστοιχεί στην παραγόμενη μορφή του εκτελέσιμου (Executable and Linkable Format).

4.3.3 Η βιβλιοθήκη `gpuHandler`

Οι λειτουργίες τις οποίες προσφέρει η βιβλιοθήκη `gpuHandler` στα εκτελέσιμα της εργασίας μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

1. Αναγνώριση της πλατφόρμας εκτέλεσης και εύρεση συσκευών συμβατών με το OpenCL. Εξακρίβωση των δυνατοτήτων των συσκευών αυτών.
2. Μεταγλώττιση του κώδικα του πυρήνα που θα εκτελεστεί στις συσκευές OpenCL ή ανάγνωση ενός ήδη μεταγλωττισμένου πυρήνα.
3. Διαχείριση των περιοχών ενδιάμεσης μνήμης (buffer) οι οποίες χρησιμοποιούνται για την μεταφορά δεδομένων από και προς την GPU.
4. Εκτέλεση των πυρήνων στην GPU. Είσοδος και έξοδος δεδομένων από την GPU.

5. Βοηθητικές λειτουργίες διαχείρισης λαθών και καθαρισμού της μνήμης.

Αναλυτικότερα, η `gpuHandler` περιέχει τις εξής συναρτήσεις:

- **`void initializeCL(int deviceNum)`**

Η `initializeCL` αρχικοποιεί το περιβάλλον OpenCL στο σύστημα. Η αρχικοποίηση αυτή περιλαμβάνει τρία στάδια:

1. Αναγνώριση της πλατφόρμας OpenCL του συστήματος. Πλατφόρμα ονομάζεται η υλοποίηση του OpenCL API από πλευράς software στο εκάστοτε σύστημα. Για παράδειγμα, το AMD APP SDK που χρησιμοποιήθηκε κατά την ανάπτυξη της υλοποίησης αποτελεί μια πλατφόρμα OpenCL. Η αναγνώριση της πλατφόρμας είναι σημαντική επειδή η κάθε πλατφόρμα χρησιμοποιεί μια διαφορετική σειρά εργαλείων για την μεταγλώττιση του κώδικα των πυρήνων και την επικοινωνία με την συσκευή-στόχο. Δεδομένου ότι ο κώδικας της εργασίας προορίζεται κυρίως προς εκτέλεση σε GPU προτιμώνται πλατφόρμες κατασκευασμένες από τις εταιρίες Nvidia ή AMD. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιες πλατφόρμες προτιμάται η πρώτη πλατφόρμα που ανιχνεύεται στο σύστημα.
2. Αναγνώριση και επιλογή της συσκευής-στόχου. Αρχικά λαμβάνεται η λίστα των διαθέσιμων συμβατών συσκευών που αναγνωρίζονται από την πλατφόρμα που επιλέχθηκε. Από αυτές, αν υπάρχει πάνω από μία, επιλέγεται η συσκευή-στόχος με βάση τον αριθμό που δίνεται στο όρισμα `deviceNum`. Δημιουργείται και αντιστοιχίζεται στη συσκευή-στόχο ένα αντικείμενο τύπου `cl_command_queue`. Με τα αντικείμενα αυτά το OpenCL αναπαριστά μια σειρά εντολών που αναμένει εκτέλεση σε κάποια συσκευή. Παραδείγματα εντολών που εισέρχονται σε ένα `cl_event` είναι η εκτέλεση ενός πυρήνα, η ανάγνωση κάποιου `buffer` κ.ο.κ.
3. Αναγνώριση του τύπου και του κατασκευαστή της επιλεγμένης συσκευής. Το OpenCL διαχωρίζει τις συσκευές σε τέσσερις γενικές κατηγορίες: CPU, GPU, επιταχυντές (εξειδικευμένοι επεξεργαστές με μορφή παραπλήσια των GPU αλλά συνήθως χωρίς δυνατότητες επεξεργασίας γραφικών) και λοιπές συσκευές. Η κατηγορία που ανήκει η συσκευή και το όνομα του κατασκευαστή της χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των τοπικών και γενικών μεγεθών του χώρου προβλήματος όπως αναφέρθηκε στην παράγραφο 4.3.2.

- **`void allocateInput(int actual_width, int deviceNum)`**

Η `allocateInput` αναλαμβάνει τον προσδιορισμό του μεγέθους των πινάκων στα οποία αποθηκεύονται τα δεδομένα εισόδου και εξόδου και την ανάθεση θέσεων μνήμης για την αποθήκευσή τους. Οι πίνακες αυτοί

περιέχουν το σύνολο των δεδομένων εισόδου και εξόδου που χρησιμοποιούνται σε μια εκτέλεση του προγράμματος και δεν πρέπει να συγχέονται με τις περιοχές ενδιάμεσης μνήμης (buffer), οι οποίες μπορεί να περιέχουν κάποιο υποσύνολό τους ανάλογα με τις συνθήκες εκτέλεσης του προγράμματος. Το μέγεθός τους ισούται με το αναπροσαρμοσμένο γενικό μέγεθος του χώρου προβλήματος μετά την πρόσθεση εικονικών ζευγών όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4.3.2. Το όρισμα `actual\width` περιέχει τον αριθμό των ζευγών ευθείας-τετραέδρου που διαβάζεται από το αρχείο εισόδου βάσει του οποίου υπολογίζεται το αναπροσαρμοσμένο γενικό μέγεθος.

Οι θέσεις μνήμης που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση των δεδομένων στους πίνακες είναι ευθυγραμμισμένες σε πολλαπλάσια των 16 Byte, καθώς αυτό απαιτείται από πολλές αρχιτεκτονικές GPU για την σωστή ανάγνωση δεδομένων.

- **void allocateBuffers()**

Η `allocateBuffers` δημιουργεί τα αντικείμενα ενδιάμεσης μνήμης που χρησιμοποιούνται από το πρόγραμμα. Η συνάρτηση προσδιορίζει μόνο τα δικαιώματα πρόσβασης της GPU στα αντικείμενα, δηλαδή την διάκριση μεταξύ αυτών που δέχονται μόνο ανάγνωση από την GPU (δεδομένα εισόδου) και αυτών που δέχονται μόνο εγγραφή (δεδομένα εξόδου). Ο τρόπος ανάθεσης περιοχών μνήμης σε αυτά γίνεται αυτόματα από την υλοποίηση του OpenCL. Επίσης, η συνάρτηση αυτή αναλαμβάνει τον ορισμό των περιοχών ενδιάμεσης μνήμης ως ορίσματα στους πυρήνες επεξεργασίας.

- **void runCLKernelsWithIO()**

Η `runCLKernelsWithIO` περιλαμβάνει την μεταφορά των δεδομένων εισόδου από τους αντίστοιχους πίνακες στις περιοχές ενδιάμεσης μνήμης, την εκκίνηση της εκτέλεσης ενός πυρήνα επεξεργασίας και την ανάκτηση των δεδομένων εξόδου από την GPU. Η μεταφορά των δεδομένων εισόδου γίνεται με κλήση στην συνάρτηση `writeBuffers` και, αντίστοιχα, η ανάκτηση των δεδομένων εξόδου γίνεται με την `readBuffers`. Η `runCLKernelsWithIO` μπορεί να διαχωρίσει την επεξεργασία των δεδομένων σε πάνω από μία εκτέλεση του πυρήνα. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται με βάση την χωρητικότητα της μνήμης της GPU στόχου. Σε περίπτωση που χρειαστεί διαχωρισμός υπολογίζεται ο μέγιστος αριθμός εγγραφών (ζευγών ευθείας-τετραέδρου) που μπορεί να χειριστεί η GPU σε μια εκτέλεση. Για να ικανοποιούνται οι περιορισμοί που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 4.3.2, ο αριθμός αυτός περικόπτεται στο αμέσως μικρότερο ακέραιο πολλαπλάσιο του τοπικού μεγέθους. Ο αριθμός αυτός ορίζεται ως νέο ολικό μέγεθος. Κάθε εκτέλεση του πυρήνα γίνεται με το νέο αυτό ολικό μέγεθος, λαμβάνοντας ως στοιχεία εισόδου ένα υποσύνολο των πινάκων εισόδου και παράγοντας την αντίστοιχη έξοδο.

Η εκτέλεση του πυρήνα στην GPU, όπως και όλες οι εντολές που απευθύνονται στην συσκευή-στόχο στο OpenCL, προστίθεται στην σειρά εντολών της συσκευής. Η σειρά εντολών, η οποία εκτελείται στην GPU, λειτουργεί ασύγχρονα με το host πρόγραμμα το οποίο εκτελείται στην CPU. Για να είναι δυνατόν το host πρόγραμμα να γνωρίζει ότι η εκτέλεση ενός πυρήνα έχει τερματιστεί χρησιμοποιούνται αντικείμενα της κλάσης `cl_event`. Τα `cl_event` αποτελούν την μέθοδο συγχρονισμού μεταξύ του host προγράμματος και της GPU. Κάθε αντικείμενο της κλάσης `cl_event` αντιστοιχεί σε μία εντολή στην σειρά εντολών. Για τις περιπτώσεις που είναι προγραμματιστικά αναγκαίο το host πρόγραμμα να αναμείνει κάποια διαδικασία στην GPU το OpenCL παρέχει συναρτήσεις οι οποίες αναστέλλουν την λειτουργία του host προγράμματος μέχρι το αντίστοιχο `cl_event` να χαρακτηριστεί ολοκληρωμένο. Ο μηχανισμός αυτός χρησιμοποιείται στο host πρόγραμμα της εργασίας για να αναστείλει την εκτέλεσή του εν αναμονή της ολοκλήρωσης της επεξεργασίας του πυρήνα.

- **void runCLKernels()**

Η `runCLKernels` περιέχει μόνο το τμήμα της εκτέλεσης του πυρήνα της `runCLKernelsWithIO`, χωρίς τον κώδικα διαχωρισμού και τις κλήσεις εισόδου-εξόδου. Χρησιμοποιείται αποκλειστικά από το εκτελέσιμο Bench για την μέτρηση του καθαρού χρόνου επεξεργασίας στην GPU, ξεχωρίζοντας τον από τον χρόνο που απαιτείται για την ανάγνωση και εγγραφή των περιοχών ενδιάμεσης μνήμης. Αυτό επιτρέπει την ξεχωριστή χρονομέτρηση των χρόνων ανάγνωσης, εγγραφής και εκτέλεσης, δίνοντας περισσότερες πληροφορίες για την απόδοση της υλοποίησης σε GPU.

- **void writeBuffers(cl_uint offset, cl_uint entriesToWrite)**

Η `writeBuffers` μεταφέρει έναν αριθμό εγγραφών ίσο με το όρισμα `entriesToWrite` από τους πίνακες εισόδου στις περιοχές ενδιάμεσης μνήμης. Η ανάγνωση των πινάκων αρχίζει από την θέση `offset`. Αυτό επιτρέπει την μεταφορά ενός υποσυνόλου των δεδομένων των πινάκων εισόδου αν αυτό χρειαστεί.

- **void readBuffers(cl_uint offset, cl_uint entriesToRead)**

Αντίστοιχα με την `writeBuffers`, η `readBuffers` μεταφέρει `entriesToRead` εγγραφές από τις περιοχές ενδιάμεσης μνήμης στους πίνακες εξόδου, αρχίζοντας από την θέση `offset`.

- **void makeCLKernel(const char *kernelName, int deviceNum)**

Η `makeCLKernel` αναλαμβάνει την δημιουργία του πυρήνα υπολογισμού που θα εκτελεστεί στην GPU. Ο πυρήνας μπορεί να είναι ήδη μεταγλωττισμένος και αποθηκευμένος σε δυαδικό αρχείο ή να βρίσκεται σε μορφή πηγαίου κώδικα. Αρχικά, η `makeCLKernel` προσδιορίζει το όνομα του δυαδικού αρχείου το οποίο αντιστοιχεί στον συνδυασμό πυρήνα-συσκευής

που χρησιμοποιείται. Το όνομα του πυρήνα καθορίζεται από τις παραμέτρους που δίδονται στο πρόγραμμα από τον χρήστη και περιέχεται στο όρισμα `kernelName`. Το όνομα της συσκευής αναγνωρίζεται από το OpenCL με βάση τον αριθμό `deviceNum`. Τα δυαδικά αρχεία ονομάζονται σύμφωνα με τον κανόνα που παρουσιάστηκε στην παράγραφο 4.3.2. Αν βρεθεί δυαδικό αρχείο με το προβλεπόμενο όνομα στον φάκελο του προγράμματος τότε το αρχείο αυτό διαβάζεται και χρησιμοποιείται για την δημιουργία του πυρήνα. Αλλιώς, αν δεν βρεθεί το ζητούμενο αρχείο, αρχίζει η διαδικασία της μεταγλώττισης από τον πηγαίο κώδικα. Το αρχείο κειμένου που περιέχει τον πηγαίο κώδικα του ζητούμενου πυρήνα διαβάζεται και μετατρέπεται σε συμβολοσειρά μέσω της συνάρτησης `convertToString`. Η συμβολοσειρά αυτή τροφοδοτείται στον ενσωματωμένο μεταγλωττιστή της υλοποίησης του OpenCL. Η μεταγλώττιση γίνεται ξεχωριστά για όλες τις συμβατές με το OpenCL συσκευές που υπάρχουν στο σύστημα. Αν κατά την μεταγλώττιση του πυρήνα παρουσιαστεί κάποιο λάθος τότε τα μηνύματα λάθους που εξάγονται από τον μεταγλωττιστή παρουσιάζονται στον χρήστη και η εκτέλεση διακόπτεται. Αν η μεταγλώττιση είναι επιτυχής η δυαδική μορφή του πυρήνα που παράγεται αποθηκεύεται σε δυαδικό αρχείο μέσω της συνάρτησης `dumpBinary` και χρησιμοποιείται στο υπόλοιπο του προγράμματος.

- **`void dumpBinary(cl_program program, const char *kernelName)`**
Η `dumpBinary` χρησιμοποιείται για την εξαγωγή ενός επιτυχώς μεταγλωττισμένου πυρήνα από την `makeCLKernel` σε μορφή δυαδικού αρχείου. Καθώς η μεταγλώττιση της `makeCLKernel` γίνεται για όλες τις συμβατές συσκευές που υπάρχουν στο σύστημα, η `dumpBinary` εξάγει ένα δυαδικό αρχείο ανά συσκευή.
- **`std::string convertToString(const char *filename)`**
Η `convertToString` μετατρέπει τα περιεχόμενα ενός αρχείου κειμένου σε μια συμβολοσειρά τύπου `std::string`. Χρησιμοποιείται για την μετατροπή των αρχείων κειμένου που περιέχουν πηγαίο κώδικα πυρήνων σε μορφή κατάλληλη για είσοδο στον μεταγλωττιστή του OpenCL.
- **`void cleanupCL()`**
Η `cleanupCL` καλείται κατά τον τερματισμό του προγράμματος. Χρησιμοποιείται για την διαγραφή και την απελευθέρωση της μνήμης όλων των αντικειμένων του προγράμματος που έχουν σχέση με το OpenCL. Παραδείγματα τέτοιων αντικειμένων είναι οι μεταγλωττισμένοι πυρήνες `cl_program`, οι σειρές εντολών `cl_command_queue`, τα `cl_event` κ.τ.λ.
- **`void cleanupHost()`**
Η `cleanupHost` καλείται κατά τον τερματισμό του προγράμματος και χρησιμοποιείται για την διαγραφή και την απελευθέρωση της μνήμης των πινάκων εισόδου-εξόδου δεδομένων.

- **void exitOnError(const char *error_text)**

Η `exitOnError` καλείται αν εμφανιστεί κάποιο λάθος κατά τον χρόνο εκτέλεσης του προγράμματος. Εκτυπώνει το κατάλληλο μήνυμα λάθους και τερματίζει το πρόγραμμα. Αν το λάθος εμφανιστεί σε κάποια κλήση του OpenCL API εκτυπώνεται και ο κωδικός λάθους όπως ορίζεται από το πρότυπο του OpenCL.

4.3.4 Πυρήνες υπολογισμού

Οι πυρήνες υπολογισμού αναπτύχθηκαν με προσαρμογή του ακολουθιακού κώδικα στις σχεδιαστικές επιλογές που επιβάλλονται από την OpenCL C. Δημιουργήθηκαν οι εξής τέσσερις πυρήνες:

- `RayTetraSegura0.cl`: Βασικός αλγόριθμος (μορφή 0) συντεταγμένων Plücker.
- `RayTetraSTP0.cl`: Βασικός αλγόριθμος (μορφή 0) μεικτού γινόμενου.
- `RayTetraSTP1.cl`: Αλγόριθμος μεικτού γινόμενου με βελτιστοποιήσεις ελέγχου και επανάληψη χρήσης υπολογισμένων ποσοτήτων (μορφή 1).
- `RayTetraSTP2.cl`: Αλγόριθμος μεικτού γινόμενου με βελτιστοποιήσεις ελέγχου, επανάληψη χρήσης υπολογισμένων ποσοτήτων και γεωμετρική βελτιστοποίηση (μορφή 2).

Ο κώδικας των πυρήνων ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό την μορφή της ακολουθιακής. Μεταξύ των δύο μορφών εμφανίζονται δύο βασικές διαφορές:

Πρώτον, η διανυσματοποίηση των δεδομένων. Η OpenCL C παρέχει ειδικούς τύπους δεδομένων που προορίζονται για την αναπαράσταση διανυσμάτων. Οι τύποι αυτοί είναι επεκτάσεις των βασικών αριθμητικών τύπων της C (`float`, `double` κ.τ.λ.) οι οποίες ονομάζονται με βάση των αριθμό των συνισταμένων που περιέχουν ή, αντίστοιχα, με τον αριθμό των διαστάσεων του διανυσματικού χώρου στον οποίο αντιστοιχούν. Για παράδειγμα, ένα διδιάστατο διάνυσμα με συνισταμένες αριθμούς κινητής υποδιαστολής μονής ακρίβειας ονομάζεται `float2`, ενώ ένα τετραδιάστατο με αριθμούς διπλής ακρίβειας `double4`.

Η χρήση διανυσματικών δεδομένων έχει μεγάλη σημασία για την απόδοση των πυρήνων σε κάποιες αρχιτεκτονικές GPU (ιδιαίτερα σε αυτές της AMD). Η αρχιτεκτονική των σύγχρονων GPU περιέχει πολύ αποτελεσματικές μεθόδους επεξεργασίας διανυσματικών υπολογισμών καθώς σε αυτούς στηρίζεται μεγάλο μέρος της επεξεργασίας γραφικών. Το γεγονός αυτό επιδεικνύεται από το εκτενές σύνολο βελτιστοποιημένων διανυσματικών εντολών που υπάρχει στο πρότυπο του OpenCL [Ope11]. Ανάμεσα στις εντολές αυτές υπάρχουν υλοποιήσεις του εσωτερικού (`dot`) και εξωτερικού (`cross`) γινομένου οι οποίες υλοποιούν το μεγαλύτερο μέρος των διανυσματικών υπολογισμών που είναι απαραίτητοι για τους αλγόριθμους της εργασίας.

Στον κώδικα των πυρήνων όλα τα δεδομένα των αλγορίθμων τα οποία αντιστοιχούν σε διανύσματα αποθηκεύονται σε διανυσματικούς τύπους του

OpenCL. Αν και όλα τα διανύσματα που χρησιμοποιούνται είναι τριδιάστατα, για την αναπαράστασή τους χρησιμοποιείται ο τύπος `double4`. Η τέταρτη συνισταμένη των διανυσμάτων αυτών παίρνει την τιμή 0. Αυτό γίνεται επειδή πολλές GPU υποστηρίζουν μόνο διανύσματα με αριθμό συνισταμένων ίσο με δύναμη του 2 (συνήθως 2,4,8 ή 16).

Δεύτερον, η προσθήκη βοηθητικού κώδικα για την παράλληλη εκτέλεση. Ο βοηθητικός κώδικας για την παράλληλη εκτέλεση έχει ως σκοπό την εύρεση του αριθμού του αντικειμένου εργασίας στο οποίο εκτελείται. Με βάση τον αριθμό αυτό υπολογίζονται οι θέσεις των δεδομένων εισόδου των ενδιάμεσων περιοχών μνήμης και εξόδου που αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο αντικείμενο εργασίας.

4.4 Χρήση Προγράμματος

4.4.1 Απαιτήσεις υλικού και λογισμικού

Η υλοποίηση σε OpenCL προορίζεται κυρίως προς εκτέλεση σε GPU των εταιριών AMD και Nvidia. Ειδικότερα οι GPU της Nvidia πρέπει να υποστηρίζουν τουλάχιστον το CUDA Compute Capability 1.3 καθώς αυτό απαιτείται για την εκτέλεση υπολογισμών με αριθμούς διπλής ακρίβειας. Επιπλέον υποστηρίζονται και CPU κατασκευασμένες από την AMD συμβατές με το σύνολο εντολών SSE2 ή από την Intel συμβατές με το SSE4. Η λίστα των συμβατών συσκευών με το OpenCL διατηρείται από το Khronos Group στην διεύθυνση <http://www.khronos.org/conformance/adopters/conformant-products/>.

Από την πλευρά του λογισμικού απαιτείται η εγκατάσταση ενός περιβάλλοντος προγραμματισμού OpenCL συμβατού με την συσκευή στην οποία θα εκτελεστεί η εφαρμογή. Για τις CPU και GPU της AMD αυτό είναι το AMD APP SDK (<http://developer.amd.com/sdks/amdappsdk/downloads/pages/default.aspx>), για τις CPU της Intel το Intel OpenCL SDK (<http://software.intel.com/en-us/articles/opencl-sdk/>) και για τις GPU της Nvidia το Nvidia CUDA Toolkit (<http://developer.nvidia.com/cuda-toolkit>).

4.4.2 Μεταγλώττιση

Ο κώδικας της εργασίας έχει διαμορφωθεί σε δύο εκδόσεις. Η μία από αυτές προορίζεται για χρήση σε λειτουργικό σύστημα Linux. Η μεταγλώττισή της γίνεται μέσω `makefile` το οποίο βρίσκεται στον φάκελο RayTetra και προορίζεται για χρήση με τον μεταγλωττιστή `g++`. Η έκδοση αυτή απαιτεί, πέρα από όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, να είναι εγκατεστημένη στο σύστημα κάποια υλοποίηση της βιβλιοθήκης `glut` (OpenGL Utility Toolkit).

Η δεύτερη έκδοση προορίζεται για τα λειτουργικά συστήματα της οικογένειας Windows. Η έκδοση αυτή είναι στην μορφή ενός Solution για το περι-

βάλλον ανάπτυξης Visual Studio 2008. Καθένα από τα εκτελέσιμα RayTetra, RandomRayTetra και Bench δημιουργείται από ένα ξεχωριστό ομώνυμο Project μέσα στο Solution αυτό. Η έκδοση αυτή περιλαμβάνει την βιβλιοθήκη GLUT for Win32 του Nate Robins (<http://user.xmission.com/~nate/glut.html>) και την υλοποίηση σε περιβάλλον Windows της βιβλιοθήκης getopt από τον Ludvik Jerabek (<http://www.codeproject.com/KB/cpp/getopt4win.aspx>), η οποία χρησιμοποιείται στον κώδικα για την ευκολότερη επεξεργασία των ορισμάτων γραμμής εντολών κατά την κλήση των εκτελέσιμων.

4.4.3 Χρήση

Από τα εκτελέσιμα που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 4.1.1 η χρήση GPU και ο ακολουθιακός αλγόριθμος μεικτού γινομένου έχουν ενσωματωθεί στα εκτελέσιμα RayTetra και Bench. Επίσης, έχουν προστεθεί δύο βοηθητικά bash script, τα `result\_compare.sh` και `fullbench.sh`, τα οποία έχουν ως σκοπό την επαλήθευση των αποτελεσμάτων του RayTetra και την διευκόλυνση της μέτρησης των επιδόσεων με το Bench αντίστοιχα. Για την οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων των που παράγονται από το `fullbench.sh` έχει προστεθεί ένα bash script, το `plot\_time\_graph.sh`, το οποίο παράγει διαγράμματα επιδόσεων με βάση τα εξαγόμενα του `fullbench.sh`. Η δημιουργία των διαγραμμάτων γίνεται μέσω του εργαλείου gnuplot (<http://www.gnuplot.info>). Η μορφή των διαγραμμάτων εξηγείται στο κεφάλαιο 5.1.

Όλα τα bash script που αναφέρθηκαν είναι διαθέσιμα μόνο στην έκδοση που προορίζεται για χρήση σε Linux, καθώς η λειτουργία τους εξαρτάται από εργαλεία που είναι διαθέσιμα μόνο σε αυτό το περιβάλλον.

Τα εκτελέσιμα χρησιμοποιούνται ως εξής:

RayTetra

Σύνταξη: `./RayTetra [αλγόριθμος] [επιλογές] [αρχείο εισόδου] [αρχείο εξόδου] [αριθμός επαναλήψεων]`

Οι επιλογές αλγορίθμων που είναι σχετικές με την εργασία είναι:

- `-t i`: Ακολουθιακός αλγόριθμος μεικτού γινομένου μορφής i , όπου $i=0,1,2$.
- `-g i`: Υλοποίηση σε OpenCL αλγορίθμου i , όπου $i=0,1,2,3$
0=Βασικός Αλγόριθμος συντεταγμένων Plücker(μορφή 0)
1=Βασικός Αλγόριθμος μεικτού γινόμενου(μορφή 0)
2=Αλγόριθμος μεικτού γινόμενου(μορφή 1)
3=Αλγόριθμος μεικτού γινόμενου(μορφή 2)

Οι πιθανές επιλογές είναι:

- `-h`: Εκτύπωση μηνύματος βοήθειας και έξοδος.

- **-p i:** Επιλογή του τι θα εκτυπωθεί στο αρχείο εξόδου:
i=t: Εκτύπωση χρόνου
i=r: Εκτύπωση αποτελεσμάτων
i=b: Εκτύπωση και των δύο (προεπιλεγμένο)
- **-d i:** Υπολογισμός και εμφάνιση με γραφικά της γραμμής *i* του αρχείου εισόδου. Αν χρησιμοποιηθεί τότε τα ορίσματα [αρχείο εξόδου] [αριθμός επαναλήψεων] αγνοούνται.
- **-n i:** Χρήση της συσκευής OpenCL με αριθμό *i* για τους αλγορίθμους OpenCL. Παρέχεται για τα συστήματα με πάνω από μία συμβατή συσκευή. Το *i* είναι θετικός ακέραιος ≥ 0 . Η προεπιλεγμένη τιμή είναι 0, δηλαδή η πρώτη συμβατή συσκευή που βρίσκεται στο σύστημα.

Bench

Σύνταξη: `./Bench [αρχείο εισόδου] [αρχείο εξόδου] [αριθμός επαναλήψεων] [αριθμός συσκευής OpenCL]`

Το προαιρετικό όρισμα [αριθμός συσκευής OpenCL] χρησιμοποιείται ακριβώς όπως και η τιμή της επιλογής `-n` του `RayTetra`.

RandomRayTetra

Σύνταξη: `./RandomRayTetra [αρχείο εξόδου] -i [αριθμός τεμνόμενων ζευγών] -n [αριθμός μη τεμνόμενων ζευγών]`

Τα `bash script` χρησιμοποιούνται ως εξής:

result_compare.sh

Σύνταξη:

- Μέθοδος 1: Δημιουργία νέου αρχείου εισόδου μέσω του `RayTetra`.
`./result_compare [αριθμός τεμνόμενων ζευγών] [αριθμός μη τεμνόμενων ζευγών] [όνομα για το νέο αρχείο εισόδου] [αριθμός συσκευής OpenCL]`
- Μέθοδος 2: Χρήση υπάρχοντος αρχείου εισόδου.
`./result_compare [αρχείο εισόδου] [αριθμός συσκευής OpenCL]`

Εκτελεί ελέγχους τομής μέσω του `RayTetra` για τον αριθμό ζευγών που δίνεται ως όρισμα. Χρησιμοποιεί το ίδιο αρχείο εισόδου σε όλες τις υλοποιήσεις όλων των αλγορίθμων και συγκρίνει τα αποτελέσματα για πιθανές διαφορές. Η σύγκριση γίνεται μέσω του προγράμματος `diff` του πακέτου GNU Diffutils σε περιβάλλον Linux. Τα αποτελέσματα της σύγκρισης εκτυπώνονται σε αρχείο που παίρνει το όνομα [αρχείο εισόδου].differences.

fullbench.sh

Σύνταξη: ./fullbench.sh [αριθμός ζευγών] [αριθμός επαναλήψεων] [βήμα ποσοστού τεμνόμενων ζευγών] [αριθμός συσκευής OpenCL]

Μετρά τον χρόνο εκτέλεσης των αλγορίθμων για έναν δοσμένο αριθμό ζευγών. Στον πρώτο έλεγχο όλα τα ζεύγη είναι μη τεμνόμενα. Σε κάθε επόμενο το ποσοστό τοις εκατό των τεμνόμενων ζευγών αυξάνεται σύμφωνα με το [βήμα ποσοστού τεμνόμενων ζευγών]. Για παράδειγμα, αν το βήμα είχε τιμή 20 θα γίνονταν 6 έλεγχοι με ποσοστά 0%, 20%, 40%, 60%, 80% και 100% κατά σειρά. Η κάθε μέτρηση γίνεται σε όσες επαναλήψεις οριστούν από το [αριθμός επαναλήψεων]. Τα αποτελέσματα αποθηκεύονται σε μορφή CSV στο αρχείο output.csv στον φάκελο RayTetra. Οι στήλες του CSV διαχωρίζονται με τον χαρακτήρα του κόμματος και οι γραμμές με τον χαρακτήρα αλλαγής γραμμής. Επίσης, το fullbench.sh περιέχει κλήσεις προς το plot_time_graph.sh για την παραγωγή διαγραμμάτων με βάση τα αποτελέσματά του.

Κεφάλαιο 5

Απόδοση

5.1 Μεθοδολογία μέτρησης απόδοσης

Η μέτρηση των επιδόσεων της υλοποίησης σε GPU πραγματοποιήθηκε με την βοήθεια μίας τροποποιημένης εκδοχής του υπάρχοντος συστήματος benchmarking της δημοσίευσης [PT03], το οποίο είναι διαθέσιμο στον χρήστη μέσω του εκτελέσιμου Bench. Στο σύστημα αυτό έχουν προστεθεί οι αλγόριθμοι που εκτελούνται στην GPU.

Η μέθοδος χρονομέτρησης των αλγορίθμων σε GPU διαφέρει από αυτήν που χρησιμοποιείται στους ακολουθιακούς αλγόριθμους. Στους ακολουθιακούς αλγόριθμους τα δεδομένα εισόδου είναι αποθηκευμένα στην κύρια μνήμη του συστήματος (RAM) πριν την εκτέλεση του αλγορίθμου. Έτσι, ο χρόνος που καταγράφεται κατά την εκτέλεση του Bench είναι ο καθαρός χρόνος επεξεργασίας των δεδομένων. Αντίθετα, στην επεξεργασία σε GPU, η εκτέλεση ενός αλγορίθμου περιλαμβάνει την μεταφορά των δεδομένων από την κύρια μνήμη του συστήματος στην μνήμη της GPU, την επεξεργασία τους και την μεταφορά των αποτελεσμάτων πίσω στην κύρια μνήμη. Οι χρόνοι των μεταφορών από και προς την GPU αποτελούν σημαντικό παράγοντα του συνολικού χρόνου εκτέλεσης των αλγορίθμων σε GPU. Επίσης, η ταχύτητα των μεταφορών αυτών μπορεί να διαφέρει σημαντικά ανάμεσα σε διαφορετικά μοντέλα GPU λόγω διαφορετικής αξιοποίησης του διαύλου PCI Express. Για τους λόγους αυτούς, και για την δυνατότητα αμεσότερης σύγκρισης της υπολογιστικής απόδοσης μεταξύ GPU και CPU, οι χρόνοι μεταφοράς από και προς την GPU καταγράφονται ξεχωριστά από τον καθαρό χρόνο επεξεργασίας. Ο χρόνος μεταφοράς προς την GPU αντιστοιχεί στην εγγραφή των δεδομένων στα buffer εισόδου και αναφέρεται ως *χρόνος εγγραφής*. Η αντίθετη μεταφορά αντιστοιχεί στην ανάγνωση των buffer εξόδου και ονομάζεται *χρόνος ανάγνωσης*.

Οι μετρήσεις των χρόνων εγγραφής και ανάγνωσης διαφέρουν από αυτές των χρόνων επεξεργασίας. Όπως θα αναλυθεί στην συνέχεια του κειμένου, η κάθε χρονομέτρηση περιλαμβάνει μερικές επαναλήψεις της εκτέλεσης του αλγορίθμου που ελέγχεται. Ο χρόνος επεξεργασίας που μετράται είναι το

άθροισμα των χρόνων επεξεργασίας κάθε επανάληψης. Αντίθετα, οι χρόνοι εγγραφής και ανάγνωσης αντιστοιχούν στον χρόνο που απαιτείται για την μεταφορά δεδομένων προς ή από την GPU μία φορά.

Συστήματα Δοκιμών

Οι μετρήσεις επιδόσεων των διάφορων υλοποιήσεων των αλγορίθμων έγιναν σε τρία διαφορετικές συνθέσεις υπολογιστών. Αυτό έγινε για την εξασφάλιση μίας πληρέστερης εικόνας σχετικά με την επίδραση του υλικού στις επιδόσεις αυτές, με ιδιαίτερη έμφαση στην διαφορά των επιδόσεων ανάμεσα σε διαφορετικές γενιές GPU. Τα συστήματα που χρησιμοποιήθηκαν είχαν τις εξής προδιαγραφές:

Σύστημα 1: CPU: Intel Core i7 920 με συχνότητα 2,67 GHz **GPU:** Nvidia GTX285

Σύστημα 2: CPU: Intel Core i7 2600 με συχνότητα 3,4 GHz **GPU:** Nvidia GTX560

Σύστημα 3: CPU: AMD Phenom II 1055T με συχνότητα 2,8 GHz **GPU:** Nvidia GTX560Ti

Στα πρώτα δύο συστήματα οι μετρήσεις έγιναν σε λειτουργικό σύστημα Linux. Στο σύστημα 3 έγιναν σε Linux και Windows 7. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων στα δύο λειτουργικά συστήματα παρουσιάζονται χωριστά.

Ρυθμίσεις Δοκιμών

Οι μετρήσεις έγιναν μέσω του `fullbench.sh`. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκε βήμα ποσοστού τεμνόμενων ζευγών 10%. Έγιναν δύο σειρές δοκιμών. Η πρώτη σειρά περιείχε συνολικά 25 εκατομμύρια ελέγχους τομής στις εξής διαρρυθμίσεις:

1. 2.5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις
2. 250 χιλιάδες ζεύγη/100 επαναλήψεις
3. 25 χιλιάδες ζεύγη/1000 επαναλήψεις

Η δεύτερη σειρά περιείχε 50 εκατομμύρια ελέγχους στις εξής διαρρυθμίσεις:

1. 5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις
2. 500 χιλιάδες ζεύγη/100 επαναλήψεις
3. 50 χιλιάδες ζεύγη/1000 επαναλήψεις

5.2 Αποτελέσματα

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από τα αποτελέσματα των μετρήσεων σε τέσσερα διακριτά θέματα:

1. Την σύγκριση επιδόσεων μεταξύ των υλοποιήσεων σε CPU και GPU.
2. Την αποτελεσματικότητα των διάφορων μορφών αλγορίθμων σε CPU και GPU.
3. Την επίδραση των ρυθμίσεων δοκιμών στα αποτελέσματα.
4. Την σύγκριση επιδόσεων μεταξύ λειτουργικών συστημάτων.

Για κάθε ένα από αυτά τα θέματα δίδεται μια γενική επισκόπηση των συμπερασμάτων που προκύπτουν από το σύνολο των μετρήσεων και παρατίθενται σχετικά παραδείγματα. Το σύνολο των αποτελεσμάτων όλων των μετρήσεων περιέχεται στο παράρτημα Α.

Στην συνέχεια του κειμένου, όπου παρουσιάζονται αποτελέσματα μετρήσεων, ισχύουν τα εξής:

- Οι στήλες των πινάκων που παρουσιάζονται αντιστοιχούν στους εξής χρόνους:

ΠΤ Ποσοστό τοις εκατό των τεμνόμενων ζευγών επι του συνόλου.

CPL0 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου Plücker0 σε CPU

CSTP0 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP0 σε CPU

CSTP1 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP1 σε CPU

CSTP2 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP2 σε CPU

GPL0W Χρόνος εγγραφής του αλγορίθμου Plücker0 σε GPU

GPL0 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου Plücker0 σε GPU

GPL0R Χρόνος ανάγνωσης του αλγορίθμου Plücker0 σε GPU

GSTP0W Χρόνος εγγραφής του αλγορίθμου STP0 σε GPU

GSTP0 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP0 σε GPU

GSTP0R Χρόνος ανάγνωσης του αλγορίθμου STP0 σε GPU

GSTP1W Χρόνος εγγραφής του αλγορίθμου STP11 σε GPU

GSTP1 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP11 σε GPU

GSTP1R Χρόνος ανάγνωσης του αλγορίθμου STP1 σε GPU

GSTP2W Χρόνος εγγραφής του αλγορίθμου STP2 σε GPU

GSTP2 Χρόνος επεξεργασίας του αλγορίθμου STP2 σε GPU

GSTP2R Χρόνος ανάγνωσης του αλγορίθμου STP2 σε GPU

- Όλοι οι χρόνοι δίδονται σε millisecond.
- Τα διαγράμματα αποτυπώνουν μόνο τον χρόνο επεξεργασίας των αλγορίθμων.

5.2.1 Σύγκριση επιδόσεων μεταξύ CPU και GPU

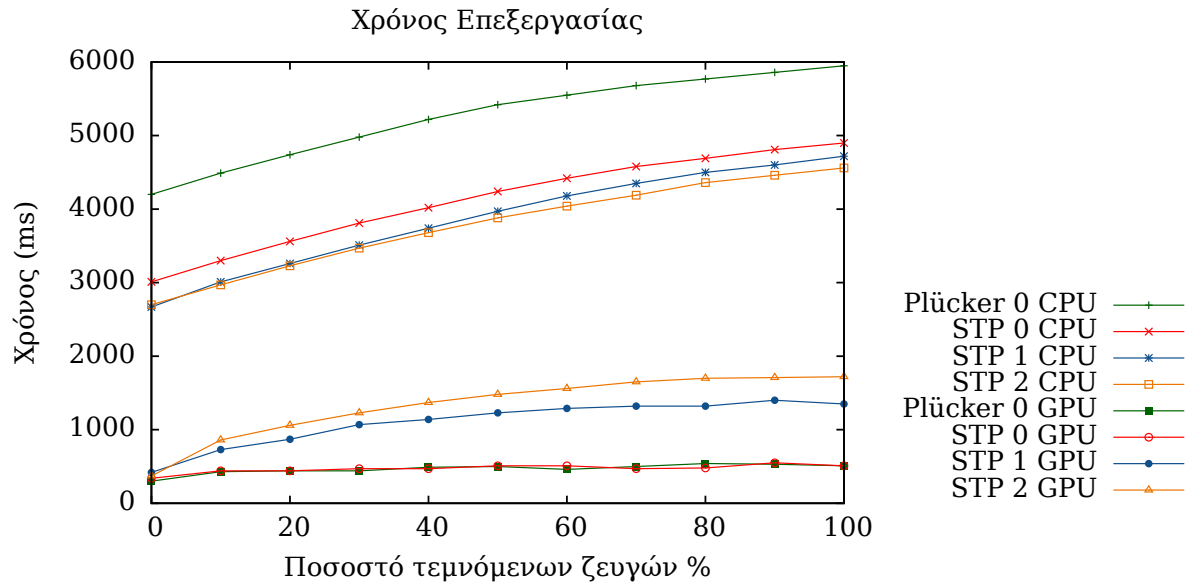
Σε κάθε μέτρηση που πραγματοποιήθηκε οι αλγόριθμοι που εκτελούνται σε GPU υπερείχαν σημαντικά σε ταχύτητα επεξεργασίας σε σχέση με τους αντίστοιχους σε CPU. Οι χρόνοι εκτέλεσης όλων των μορφών αλγορίθμων GPU είναι σε κάθε περίπτωση υποπολλαπλάσιοι αυτών των ακολουθιακών υλοποιήσεων των ίδιων μορφών σε CPU. Η διαφορά αυτή έχει την μεγαλύτερη έκταση στις δοκιμές με μεγάλο πλήθος ζευγών και χαμηλό αριθμό επαναλήψεων. Επίσης, η διαφορά των χρόνων μεταξύ CPU και GPU είναι μεγαλύτερη στην μη βελτιστοποιημένη μορφή των αλγορίθμων (μορφή 0) για λόγους που θα αναλυθούν στην ενότητα 5.2.2.

Για την πληρότητα της σύγκρισης των επιδόσεων μεταξύ αλγορίθμων CPU και GPU πρέπει να ληφθεί υπ' όψη η επίδραση των χρόνων μεταφοράς στον συνολικό χρόνο εκτέλεσης. Οι χρόνοι μεταφοράς κάθε μέτρησης βρίσκονται σε ευθεία αναλογία με τον αριθμό των ζευγών που αυτή περιλαμβάνει. Τα στοιχεία κάθε ζεύγους και τα αποτελέσματα κάθε ελέγχου τομής καταλαμβάνουν σταθερό αριθμό byte. Ως αποτέλεσμα, ο διπλασιασμός (για παράδειγμα) του αριθμού των ζευγών οδηγεί σε διπλασιασμό της ποσότητας δεδομένων που πρέπει να μεταφερθεί από και προς την GPU. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι η επίδραση των χρόνων μεταφοράς στον χρόνο εκτέλεσης ενός αλγορίθμου GPU αυξάνει όσο αυξάνεται ο αριθμός των ζευγών. Στις δοκιμές με 2,5 ή 5 εκατομμύρια ζεύγη και 10 επαναλήψεις οι χρόνοι μεταφοράς στους περισσότερους αλγορίθμους GPU ξεπερνούν σημαντικά τον χρόνο επεξεργασίας. Όμως, ακόμα και με την προσθήκη των χρόνων αυτών, οι συνολικοί χρόνοι εκτέλεσης είναι σημαντικά μικρότεροι από αυτούς των αλγορίθμων CPU στην μεγάλη πλειοψηφία των περιπτώσεων.

Σημαντική διαφορά μεταξύ των υλοποιήσεων σε CPU και GPU αποτελεί και η διαφορετική ανταπόκριση των αλγορίθμων στην μεταβολή του ποσοστού τεμνόμενων ζευγών των δεδομένων εισόδου. Στους αλγορίθμους CPU το ποσοστό αυτό έχει μεγάλη επιρροή στον χρόνο επεξεργασίας. Το μονοπάτι εκτέλεσης που ακολουθεί ο εκάστοτε αλγόριθμος είναι γενικά πιο αργό όταν εντοπίζεται τομή. Επίσης, ο υπολογισμός των βαρυκεντρικών συντεταγμένων u και παραμετρικών αποστάσεων t των σημείων εισόδου και εξόδου προσθέτει έναν επιπλέον επεξεργαστικό φορτίο στην περίπτωση εύρεσης τομής. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα η αύξηση του ποσοστού τεμνόμενων ζευγών να έχει ως αποτέλεσμα μία σημαντική αύξηση του χρόνου επεξεργασίας. Η αύξηση αυτή επηρεάζει με τον ίδιο τρόπο όλους τους αλγορίθμους CPU, όπως φαίνεται από τις, γεωμετρικά παρόμοιες, καμπύλες τους στο διάγραμμα του σχήματος 5.1.

Η μέθοδος παράλληλης επεξεργασίας που εφαρμόζεται στις GPU φέρνει διαφορετικά αποτελέσματα. Κάθε υπολογιστική μονάδα μίας GPU εκτελεί παράλληλα έναν μεγάλο αριθμό αντικειμένων εργασίας τα οποία ανήκουν σε μια ομάδα εργασίας. Η επεξεργασία της κάθε ομάδας εργασίας θεωρείται

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4200	3010	2670	2700	307	300	428	317	340	425	309	420	422	311	370	429
10	4490	3300	3010	2970	315	430	422	310	440	423	314	730	420	314	860	419
20	4740	3560	3260	3230	316	440	427	317	440	426	311	870	426	318	1060	442
30	4980	3810	3510	3470	309	440	430	311	470	427	303	1070	432	312	1230	423
40	5220	4020	3740	3680	313	490	419	312	470	429	309	1140	428	313	1370	426
50	5420	4240	3970	3880	316	500	422	309	510	425	309	1230	424	313	1480	422
60	5550	4420	4180	4040	316	460	421	310	510	425	307	1290	425	310	1560	427
70	5680	4580	4350	4190	311	500	425	312	470	432	309	1320	424	307	1650	421
80	5770	4690	4500	4360	311	540	426	309	480	436	313	1320	433	308	1700	428
90	5860	4810	4600	4460	307	530	422	305	550	428	314	1400	424	312	1710	430
100	5950	4900	4720	4560	310	510	426	311	510	426	314	1350	426	311	1720	429

Σχήμα 5.1: Πίνακας και διάγραμμα χρονομέτρησης της μέτρησης: 5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις/σύστημα 3 (Linux).

ότι έχει ολοκληρωθεί μόνο όταν τερματιστεί η επεξεργασία καθενός από τα αντικείμενα εργασίας που της ανήκουν. Αυτό σημαίνει ότι, αν και τα αντικείμενα εργασίας μέσα στην ομάδα μπορούν να ακολουθήσουν πολλά και διαφορετικά μονοπάτια εκτέλεσης με διαφορετικές ταχύτητες, τα εξαγόμενα τους αποθηκεύονται στην μνήμη μόνο όταν τερματίσουν και αυτά με το αργότερο μονοπάτι εκτέλεσης. Στην γενική περίπτωση αυτό σημαίνει ότι οι χρόνοι επεξεργασίας των αλγορίθμων GPU επηρεάζονται λιγότερο από το ποσοστό τεμνόμενων ζευγών, καθώς η ομαδοποίηση των αντικειμένων εργασίας τείνει να εξισώσει τον χρόνο επεξεργασίας ανάμεσα στις περιπτώσεις ύπαρξης και μη ύπαρξης τομής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διαφοροποίησης επιδόσεων μεταξύ CPU και GPU είναι η μέτρηση με 5 εκατομμύρια ζεύγη και 10 επαναλήψεις στο σύστημα 3 (Linux), τα αποτελέσματα τις οποίας παρουσιάζονται στο σχήμα 5.1. Σε αυτή, ο συνολικός χρόνος εκτέλεσης (συμπεριλαμβανομένων των χρόνων μεταφορών) των αλγορίθμων σε GPU είναι υποπολλαπλάσιος των αντίστοιχων σε CPU σε κάθε περίπτωση. Στις μη βελτιστοποιημένες μορφές των αλγορίθμων (Plucker0, STP0) οι υλοποιήσεις σε GPU εκτελούνται κατα προσέγγιση στο 1/5 του χρόνου των αντίστοιχων. Στην βελτιστοποιημένη μορφή

2 η διαφορά ελαττώνεται στο $1/2$. Επίσης, το διάγραμμα χρόνου επεξεργασίας παρέχει μια άμεση σύγκριση της διαφορετικής επιρροής του ποσοστού τεμνόμενων ζευγών ανάμεσα στους αλγορίθμους CPU και GPU.

5.2.2 Αποτελεσματικότητα μορφών αλγορίθμων σε CPU και GPU

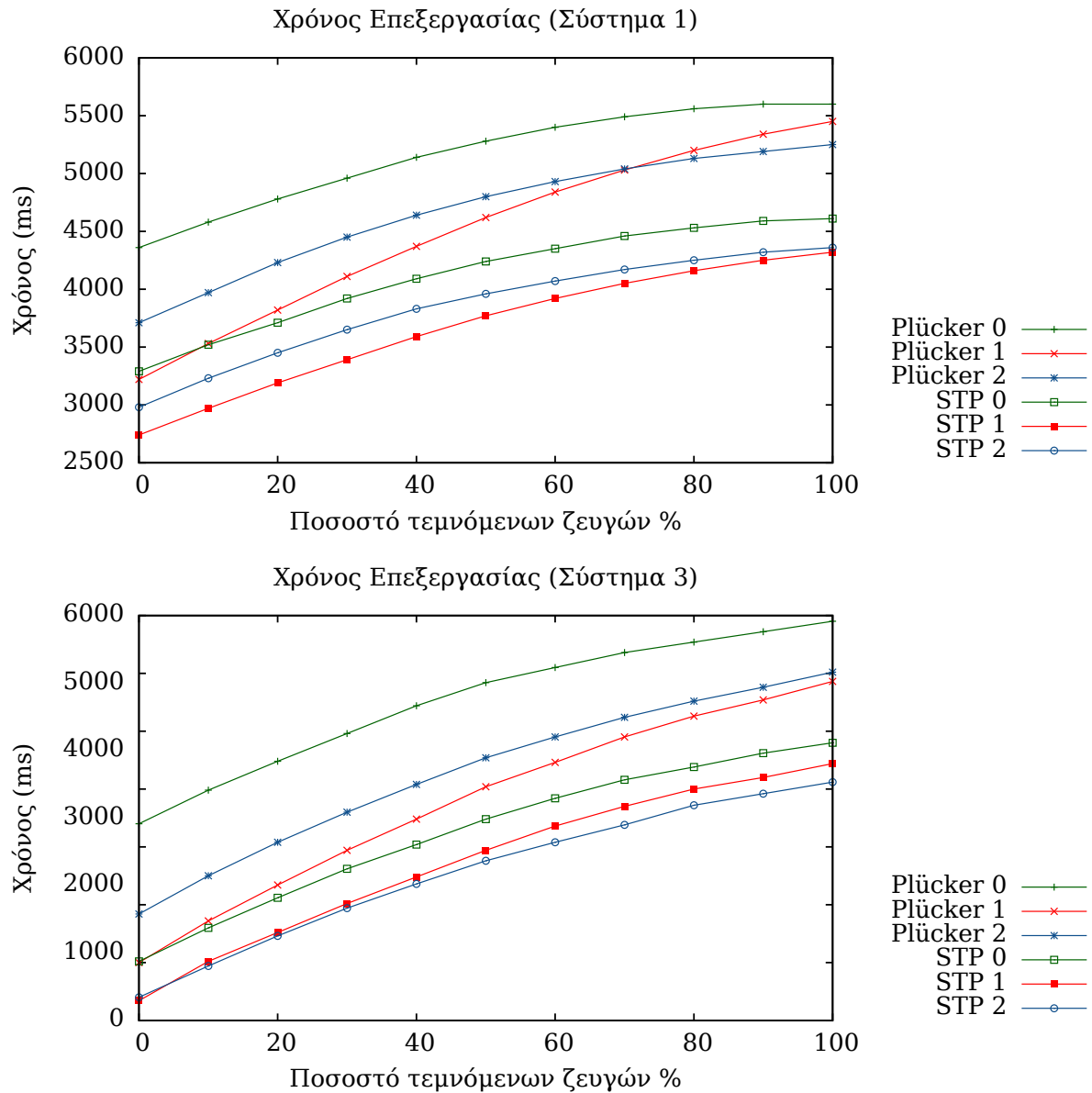
Η κατάταξη των αλγορίθμων με βάση την ταχύτητα επεξεργασίας τους διαφέρει ριζικά ανάμεσα στις υλοποιήσεις σε CPU και GPU. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι αλγόριθμοι σε CPU κατατάσσονται με βάση την ταχύτητα εκτέλεσής τους, σε φθίνουσα σειρά, ως εξής:

1. STP1
2. STP2
3. STP0
4. Plücker1
5. Plücker2
6. Plücker0

Η σειρά αυτή βρίσκεται σε συμφωνία με τα αποτελέσματα των μετρήσεων της δημοσίευσης [PT03]. Οι μορφές αλγορίθμου με χρήση μεικτού γινομένου είναι γενικά ταχύτερες από τις αντίστοιχες των συντεταγμένων Plücker. Μεταξύ των διαφορετικών μορφών βελτιστοποίησης αναδεικνύεται ως ταχύτερη η μορφή 1. Όπως αναφέρεται στο [PT03], εξετάζοντας την περίπτωση των αλγορίθμων συντεταγμένων Plücker, η μεγαλύτερη πολυπλοκότητα της μορφής 2 την καθιστά αργότερη από την 1. Στις δοκιμές που έγιναν στα πλαίσια της εργασίας αυτής φαίνεται να ισχύει το ίδιο και για τους αλγορίθμους μεικτού γινομένου, με μία εξαίρεση: στις δοκιμές στο σύστημα 3, ιδιαίτερα σε αυτές με υψηλά ποσοστά τεμνόμενων ζευγών, η μορφή 2 μεικτού γινομένου είναι ταχύτερη της 1. Οι σχετικές επιδόσεις των αλγορίθμων CPU στα συστήματα 1 και 3 εμφανίζονται στο σχήμα 5.2.

Οι υλοποιήσεις σε GPU εμφανίζουν εντελώς διαφορετική εικόνα. Οι μη βελτιστοποιημένες μορφές 0 είναι ταχύτερες σε όλες τις περιπτώσεις από τις 1 και 2, με την STP0 να είναι ελαφρώς ταχύτερη της Plücker0. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η απλή ροή ελέγχου που ακολουθεί η μορφή 0 προσαρμόζεται πολύ καλύτερα στον τρόπο λειτουργίας της GPU απ' ό,τι αυτές των μορφών 1 και 2.

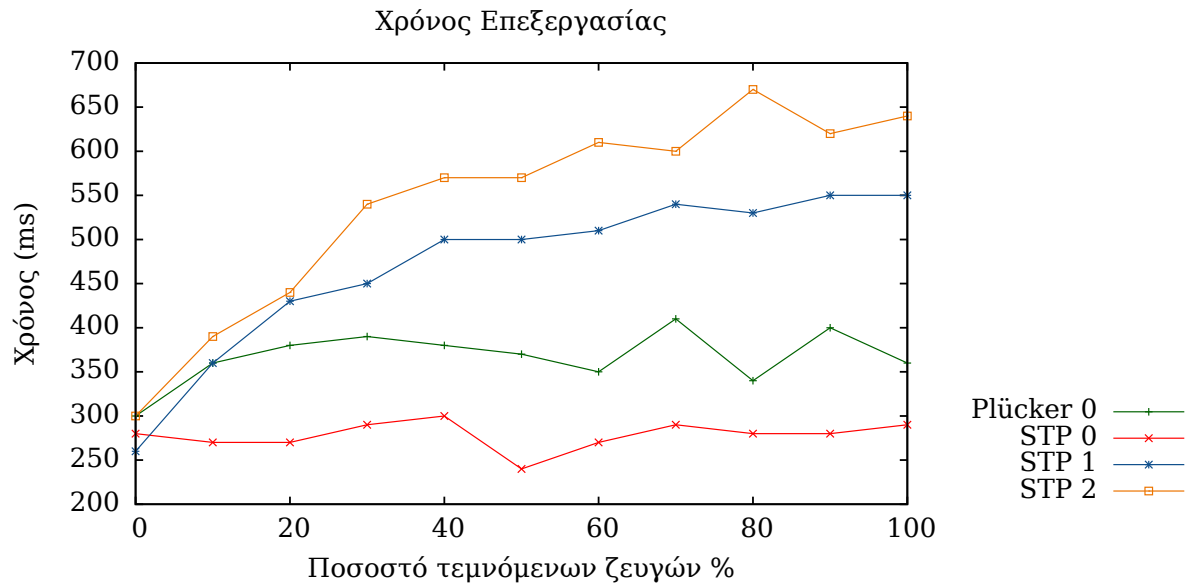
Η αρχιτεκτονική των σύγχρονων GPU, όπως έχει αναφερθεί, έχει αναπτυχθεί με γνώμονα την βελτιστοποίηση της διεκπεραιωτικής τους ικανότητας κατά την επεξεργασία μεγάλων ποσοτήτων δεδομένων κινητής υποδιαστολής. Η έμφαση στην ταχύτητα της επεξεργασίας έχει ως αποτέλεσμα οι GPU να περιλαμβάνουν πολύ απλούστερες μονάδες ελέγχου σε σχέση με τις CPU. Κατά συνέπεια, οι εντολές διακλάδωσης έχουν σημαντικά μεγαλύτερο χρονικό κόστος από τις εντολές υπολογισμού. Αυτό σημαίνει πως η πολυπλοκότητα των δομών ελέγχου και επανάληψης του κώδικα που εκτελείται στην

Σχήμα 5.2: Σύγκριση της σχετικής απόδοσης των αλγορίθμων CPU στα συστήματα 1 και 3. Βασίζεται στην δοκιμή: 2,5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις. Και στα συστήματα χρησιμοποιείται η υλοποίηση σε Linux.

GPU έχει άμεση επίδραση στις επιδόσεις του. Μια μικρή αύξηση της πολυπλοκότητας αυτής μπορεί να μειώσει δραστικά την ταχύτητα εκτέλεσης. Οι κατασκευαστές GPU προτείνουν γενικά την χρήση όσο το δυνατόν απλούστερων δομών ελέγχου στον προγραμματισμό των συσκευών τους [Adv10a].

Οι διαφορές των μεθόδου επεξεργασίας μεταξύ CPU και GPU αποτυπώνονται ξεκάθαρα στην μορφή των καμπυλών των χρόνων εκτέλεσης. Οι αλγόριθμοι σε CPU παρουσιάζουν μια σχετικά σταθερή αύξηση του χρόνου εκτέλεσης με την αύξηση του ποσοστού τεμνόμενων ζευγών. Ο ρυθμός της αύξησης αυτής μειώνεται στα ποσοστά μεγαλύτερα του 60%. Οι αλγόριθμοι σε GPU παρουσιάζουν διαφορετική συμπεριφορά μεταξύ των διαφορετικών μορφών.

Σχήμα 5.3: Σύγκριση της σχετικής απόδοσης των αλγορίθμων GPU στην δοκιμή:2,5 εκατομμύρια ζεύγη/10 επαναλήψεις/σύστημα 3.

Στις βελτιστοποιημένες μορφές 1 και 2 εμφανίζεται παρόμοια, αν και αναλογικά μικρότερη, αύξηση του χρόνου εκτέλεσης. Η αύξηση αυτή είναι λιγότερο σταθερή σε σχέση με την αντίστοιχη σε CPU. Σε κάποιες περιπτώσεις η αύξηση του ποσοστού τεμνόμενων ζευγών οδηγεί σε μείωση του χρόνου εκτέλεσης, κάτι που δεν συμβαίνει γενικά στους αλγορίθμους σε CPU. Οι μη βελτιστοποιημένες μορφές 0, αντίθετα, παρουσιάζουν ελάχιστη αύξηση, δίνοντας μια σχεδόν επίπεδη καμπύλη.

Το σχήμα 5.3 παρουσιάζει τις σχετικές επιδόσεις των αλγορίθμων GPU στην δοκιμή με 2,5 εκατομμύρια ζεύγη και 10 επαναλήψεις στο σύστημα 1.

5.2.3 Επίδραση των ρυθμίσεων δοκιμών στα αποτελέσματα

Δύο παράγοντες των ρυθμίσεων δοκιμών παρουσιάζουν σημαντική επιρροή στα αποτελέσματα των μετρήσεων: ο συνολικός αριθμός ελέγχων τομής που εκτελούνται (δηλαδή η διαφορά μεταξύ των δύο σειρών δοκιμών) και η κατανομή των ελέγχων αυτών σε διαφορετικό αριθμό επαναλήψεων.

Η επίδραση του συνολικού αριθμού ελέγχων στις επιδόσεις ερμηνεύεται εύκολα. Στην περίπτωση των αλγορίθμων CPU η αύξηση του χρόνου επεξεργασίας είναι πρακτικά ανάλογη με αυτήν του αριθμού ελέγχων. Αυτό αντικατοπτρίζεται στο γεγονός ότι οι χρόνοι ενός αλγορίθμου CPU στην σειρά δοκιμών 2 είναι κατά προσέγγιση διπλάσιοι από αυτούς στην σειρά 1. Η αναλογία αυτή ισχύει για όλες τις μορφές αλγορίθμων CPU σε όλες τις πιθανές ρυθμίσεις. Στους αλγορίθμους GPU η εικόνα είναι παρόμοια, με τους χρόνους της σειράς δοκιμών 2 να προσεγγίζουν το διπλάσιο των χρόνων της σειράς 1, με κάποιες μικρές αποκλίσεις. Η μόνη σημαντική διαφορά είναι ότι οι απο-

κλίσεις αυτές είναι σε κάποιες περιπτώσεις αρνητικές, δηλαδή οι χρόνοι της σειράς 2 είναι μικρότεροι από το διπλάσιο αυτών της σειράς 1.

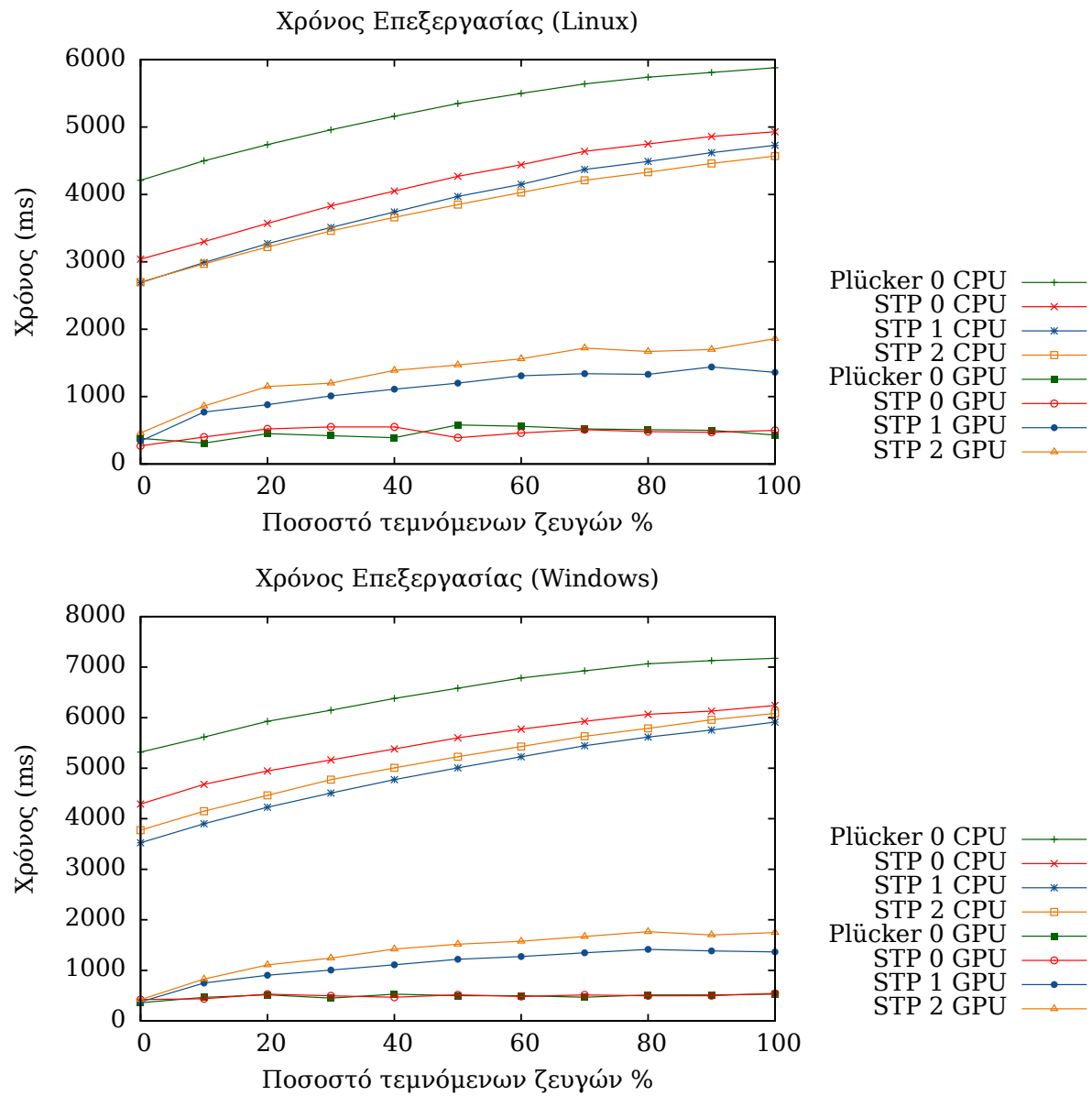
Ο αριθμός των επαναλήψεων που χρησιμοποιούνται σε κάθε δοκιμή επηρεάζει αρνητικά τις επιδόσεις των αλγορίθμων GPU. Σε όλες τις περιπτώσεις, η αύξηση των επαναλήψεων μεταξύ των δοκιμών φαίνεται να έχει αρνητική επίδραση στις επιδόσεις των αλγορίθμων αυτών, αν και ο συνολικός αριθμός των ελέγχων τομής που εκτελείται παραμένει αμετάβλητος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η έναρξη και η λήξη της εκτέλεσης ενός πυρήνα υπολογισμού στην GPU περιέχουν κάποιο λανθάνοντα χρόνο προετοιμασίας και εκτέλεσης βοηθητικών διαδικασιών [Adv10a]. Καθώς η κάθε επανάληψη περιέχει μια εκτέλεση πυρήνα, οι λανθάνοντες χρόνοι αυτοί αποτυπώνονται αθροιστικά στον χρόνο επεξεργασίας. Όταν ο αριθμός των εκτελέσεων αυξάνεται, η αθροιστική αυτή επίδραση γίνεται μεγαλύτερη. Στα πλαίσια των μετρήσεων που παρουσιάζονται η αύξηση του χρόνου εκτέλεσης λόγω των επαναλήψεων δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Σε μετρήσεις με μεγαλύτερο αριθμό επαναλήψεων (της τάξης των 10 και 100 χιλιάδων), που έγιναν κατά την ανάπτυξη της υλοποίησης σε GPU, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση επιδόσεων. Τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει στην περίπτωση των αλγορίθμων CPU, όπου όλες οι διαρρυθμίσεις που έχουν τον ίδιο συνολικό αριθμό ελέγχων τομής παρουσιάζουν πρακτικά ίδιους χρόνους επεξεργασίας.

5.2.4 Σύγκριση επιδόσεων μεταξύ λειτουργικών συστημάτων

Οι επιδόσεις των δύο εκδόσεων της υλοποίησης της εργασίας, που προορίζονται για τα λειτουργικά συστήματα Linux και Windows 7, συγκρίθηκαν στο σύστημα δοκιμών 3. Ενώ και στις δύο περιπτώσεις εκτελείται ο ίδιος κώδικας στο ίδιο υλικό, η χρήση διαφορετικών μεταγλωττιστών και υποδομών λειτουργικού συστήματος προκαλεί κάποιες διαφορές στις επιδόσεις μεταξύ των δύο δοκιμών.

Στην γενική περίπτωση η ταξινόμηση των αλγορίθμων με βάση την ταχύτητα παραμένει αμετάβλητη μεταξύ των δύο λειτουργικών συστημάτων. Εξαίρεση αποτελούν οι μορφές σε CPU των STP1 και STP2, οι θέσεις των οποίων εναλλάσσονται μεταξύ των δύο δοκιμών. Οι αλγόριθμοι σε CPU εκτελούνται κατά 10% έως 15% πιο αργά στην υλοποίηση σε Windows σε σχέση με αυτήν σε Linux. Στην περίπτωση των αλγορίθμων σε GPU οι χρόνοι επεξεργασίας είναι πρακτικά οι ίδιοι.

Στο σχήμα 5.4 συγκρίνονται οι χρόνοι επεξεργασίας των αλγορίθμων σε Windows και Linux στην δοκιμή με πεντακόσιες χιλιάδες ζεύγη και δέκα επαναλήψεις.

Σχήμα 5.4: Σύγκριση των χρόνων επεξεργασίας μεταξύ Linux και Windows στην δοκιμή 500 χιλιάδες ζεύγη/100 επαναλήψεις/σύστημα 3.

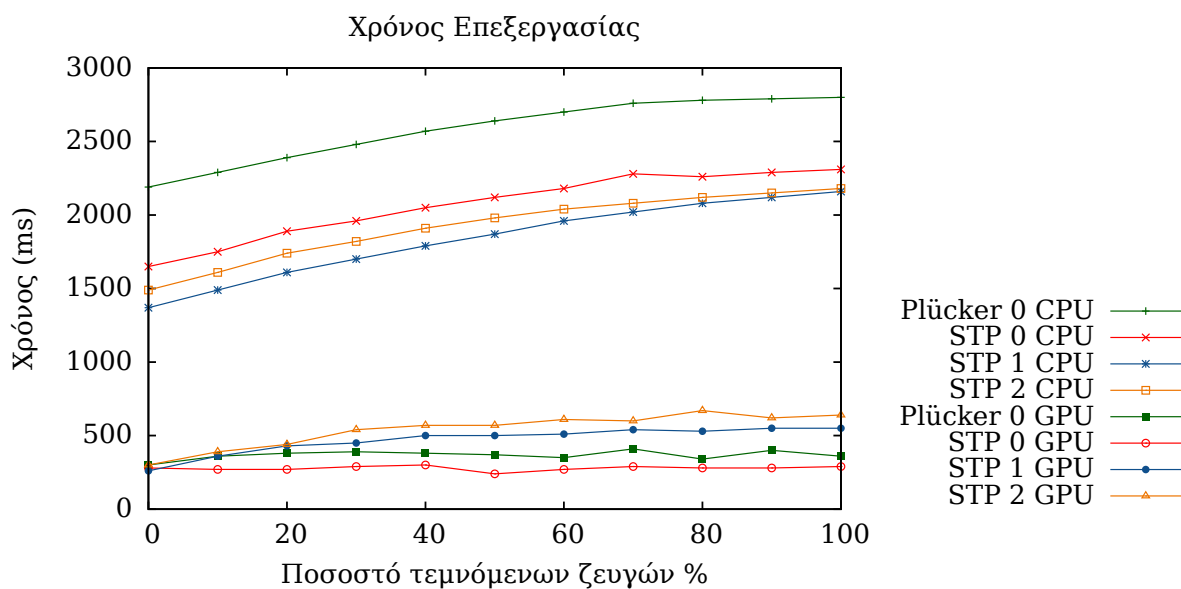
Παράρτημα Α

Αποτελέσματα μετρήσεων

Α.1 Σειρά 1 (25 Εκατομμύρια έλεγχοι)

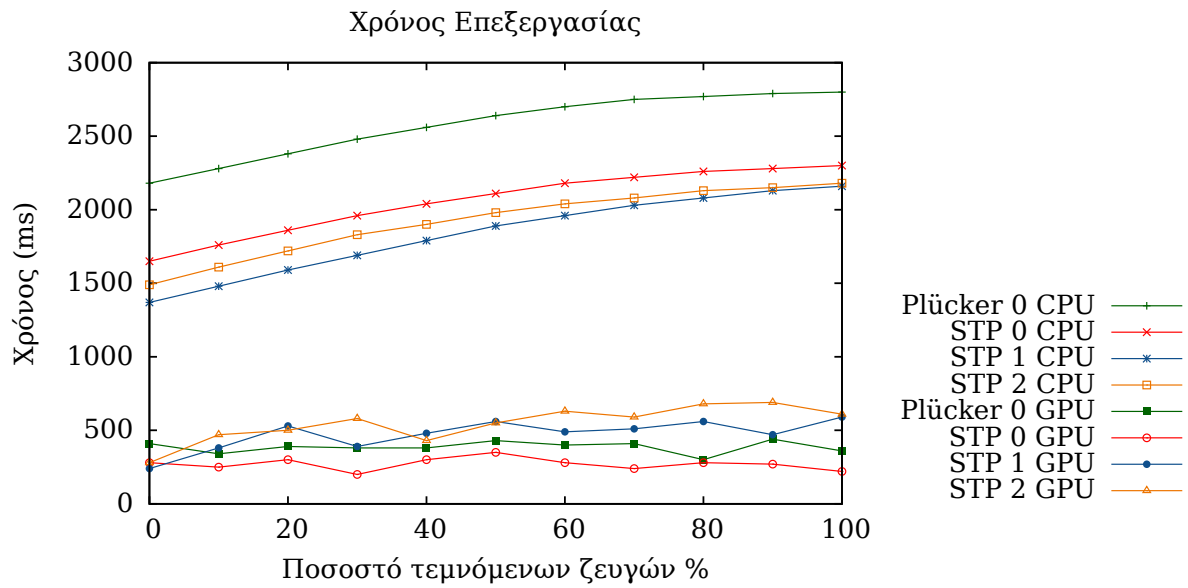
Σύστημα 1, 2.500.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2190	1650	1370	1490	234	300	172	170	280	154	227	260	161	212	300	162
10	2290	1750	1490	1610	181	360	161	166	270	162	218	360	162	164	390	163
20	2390	1890	1610	1740	174	380	160	229	270	156	226	430	156	167	440	169
30	2480	1960	1700	1820	169	390	163	213	290	159	214	450	157	181	540	161
40	2570	2050	1790	1910	215	380	149	206	300	161	188	500	162	200	570	159
50	2640	2120	1870	1980	198	370	160	158	240	170	170	500	160	181	570	167
60	2700	2180	1960	2040	201	350	164	179	270	164	160	510	165	171	610	162
70	2760	2280	2020	2080	190	410	162	163	290	168	152	540	163	178	600	166
80	2780	2260	2080	2120	184	340	164	183	280	163	184	530	163	173	670	159
90	2790	2290	2120	2150	222	400	158	172	280	165	149	550	168	161	620	166
100	2800	2310	2160	2180	165	360	167	172	290	164	158	550	159	206	640	159

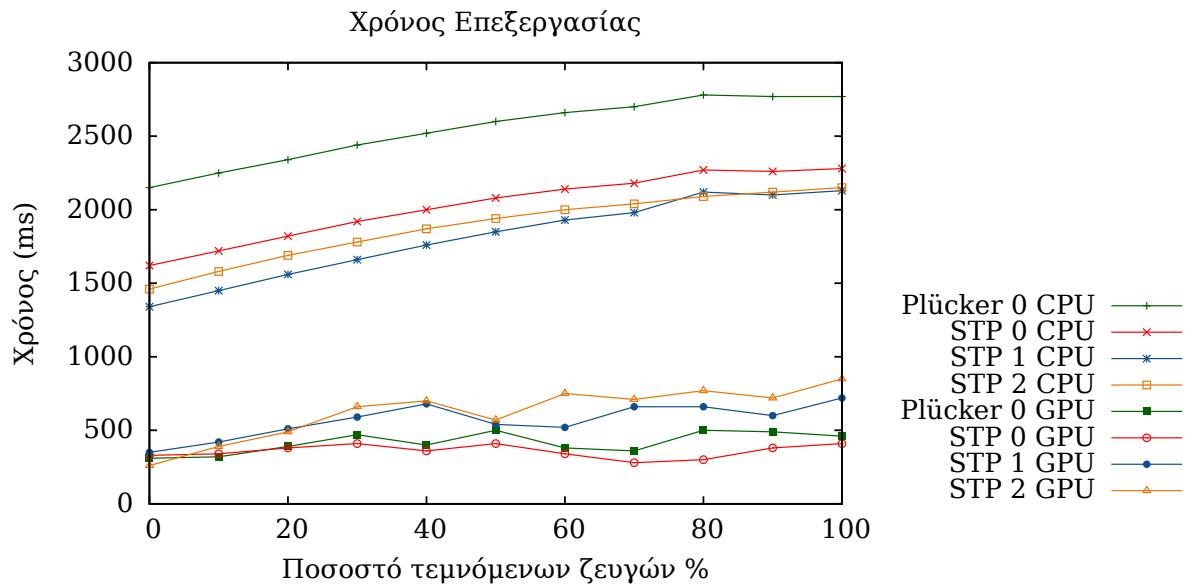
Σύστημα 1, 250.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

ITT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2180	1650	1370	1490	17	410	16	13	280	16	16	240	17	15	280	16
10	2280	1760	1480	1610	21	340	15	16	250	16	14	380	17	15	470	15
20	2380	1860	1590	1720	18	390	15	15	300	17	15	530	16	16	500	15
30	2480	1960	1690	1830	17	380	16	15	200	18	16	390	17	19	580	15
40	2560	2040	1790	1900	20	380	15	17	300	16	16	480	16	15	430	17
50	2640	2110	1890	1980	20	430	14	16	350	15	15	560	17	15	550	16
60	2700	2180	1960	2040	15	400	16	15	280	17	15	490	17	15	630	15
70	2750	2220	2030	2080	16	410	16	15	240	16	16	510	17	16	590	16
80	2770	2260	2080	2130	17	300	16	16	280	16	15	560	17	16	680	16
90	2790	2280	2130	2150	15	440	15	16	270	16	15	470	17	16	690	16
100	2800	2300	2160	2180	21	360	16	15	220	16	16	590	16	16	610	16

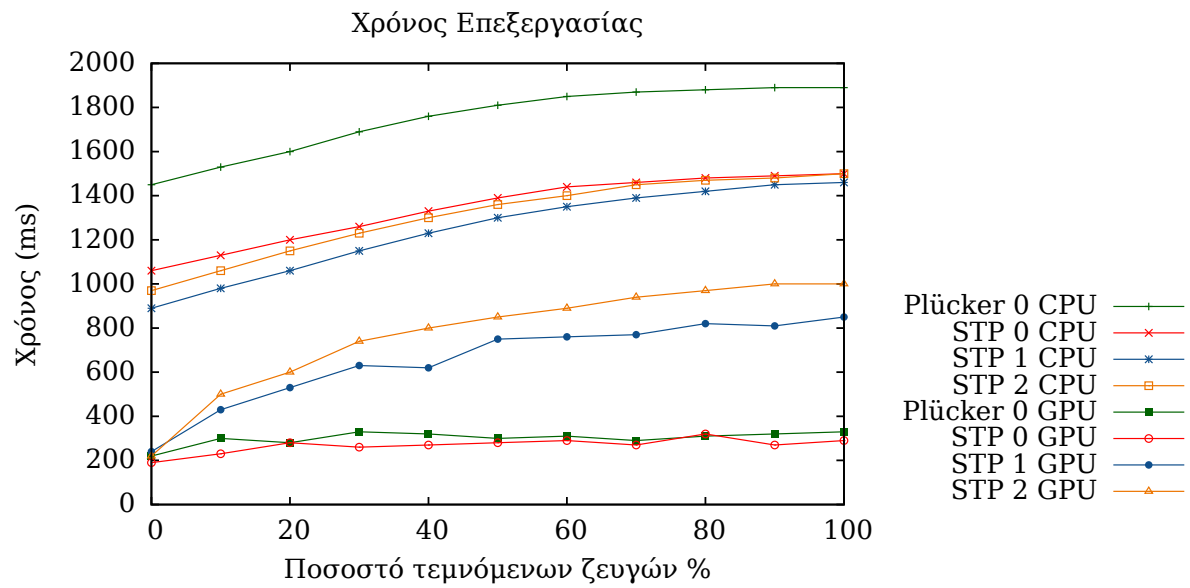
Σύστημα 1, 25.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2150	1620	1340	1460	1	310	2	2	330	1	1	350	2	1	260	2
10	2250	1720	1450	1580	1	320	2	1	340	2	1	420	2	1	390	2
20	2340	1820	1560	1690	1	390	2	1	380	2	1	510	2	1	490	2
30	2440	1920	1660	1780	1	470	1	1	410	2	1	590	2	1	660	1
40	2520	2000	1760	1870	1	400	2	1	360	2	1	680	2	1	700	2
50	2600	2080	1850	1940	1	500	2	1	410	2	1	540	2	1	570	2
60	2660	2140	1930	2000	1	380	2	1	340	2	1	520	2	1	750	2
70	2700	2180	1980	2040	1	360	1	2	280	1	1	660	2	1	710	2
80	2780	2270	2120	2090	1	500	2	2	300	2	1	660	2	1	770	2
90	2770	2260	2100	2120	1	490	2	1	380	2	1	600	2	1	720	2
100	2770	2280	2130	2150	1	460	2	1	410	2	1	720	2	2	850	1

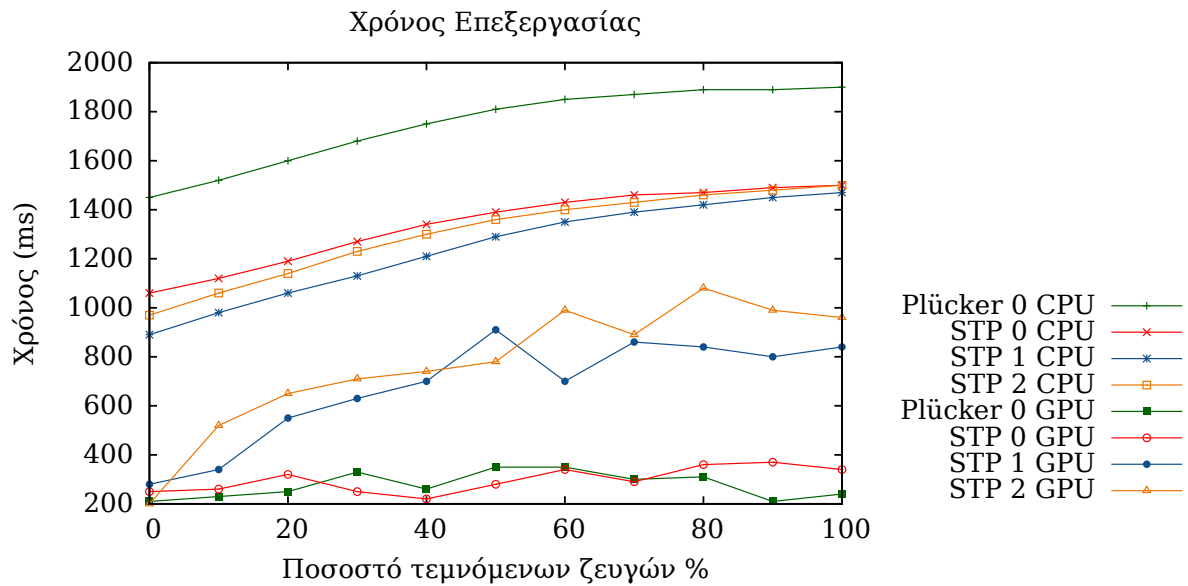
Σύστημα 2, 2.500.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	1450	1060	890	970	183	220	118	185	190	118	183	240	119	185	220	119
10	1530	1130	980	1060	182	300	115	186	230	118	183	430	118	184	500	116
20	1600	1200	1060	1150	183	280	118	185	280	114	185	530	117	184	600	117
30	1690	1260	1150	1230	183	330	114	188	260	115	181	630	119	183	740	115
40	1760	1330	1230	1300	181	320	118	185	270	117	187	620	121	183	800	118
50	1810	1390	1300	1360	187	300	115	182	280	120	185	750	113	183	850	117
60	1850	1440	1350	1400	185	310	117	187	290	115	185	760	116	186	890	116
70	1870	1460	1390	1450	186	290	117	186	270	118	186	770	117	182	940	119
80	1880	1480	1420	1470	185	310	117	182	320	116	181	820	118	185	970	116
90	1890	1490	1450	1480	187	320	116	184	270	117	184	810	118	184	1000	118
100	1890	1500	1460	1500	186	330	116	183	290	120	183	850	116	186	1000	116

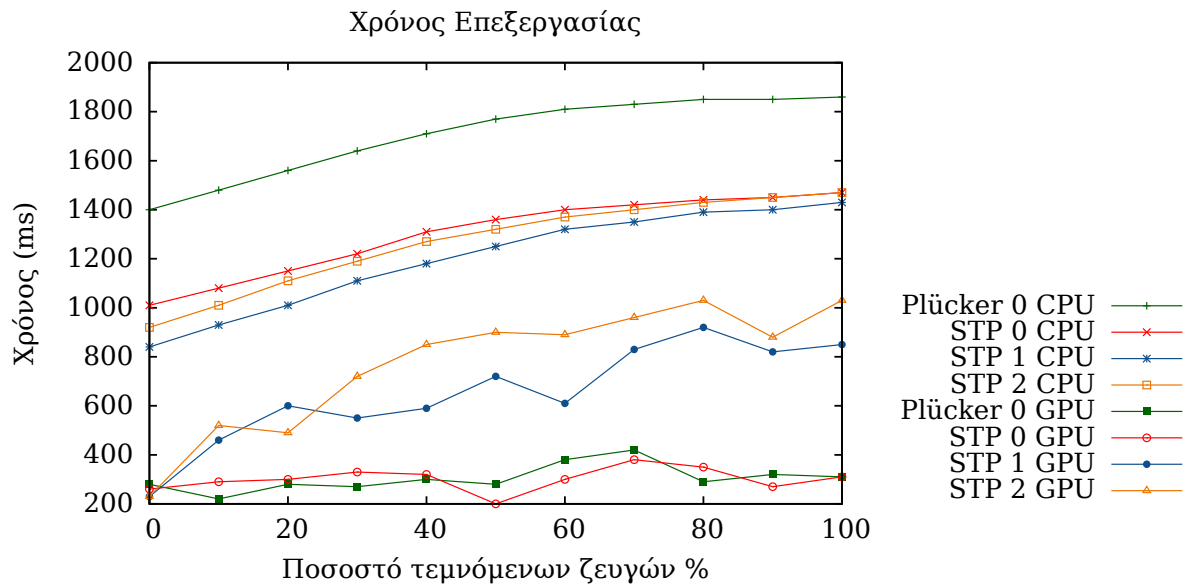
Σύστημα 2, 250.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	1450	1060	890	970	17	210	11	16	250	11	16	280	11	17	200	11
10	1520	1120	980	1060	17	230	11	16	260	11	18	340	11	16	520	11
20	1600	1190	1060	1140	18	250	10	17	320	10	16	550	11	16	650	11
30	1680	1270	1130	1230	17	330	10	17	250	11	16	630	12	16	710	12
40	1750	1340	1210	1300	17	260	11	17	220	11	16	700	11	17	740	11
50	1810	1390	1290	1360	16	350	11	16	280	11	16	910	9	16	780	11
60	1850	1430	1350	1400	16	350	11	16	340	11	17	700	11	17	990	10
70	1870	1460	1390	1430	18	300	10	16	290	12	16	860	11	17	890	11
80	1890	1470	1420	1460	16	310	11	16	360	11	17	840	11	16	1080	11
90	1890	1490	1450	1480	17	210	11	15	370	11	17	800	11	16	990	11
100	1900	1500	1470	1500	16	240	12	16	340	11	16	840	11	16	960	12

Σύστημα 2, 25.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

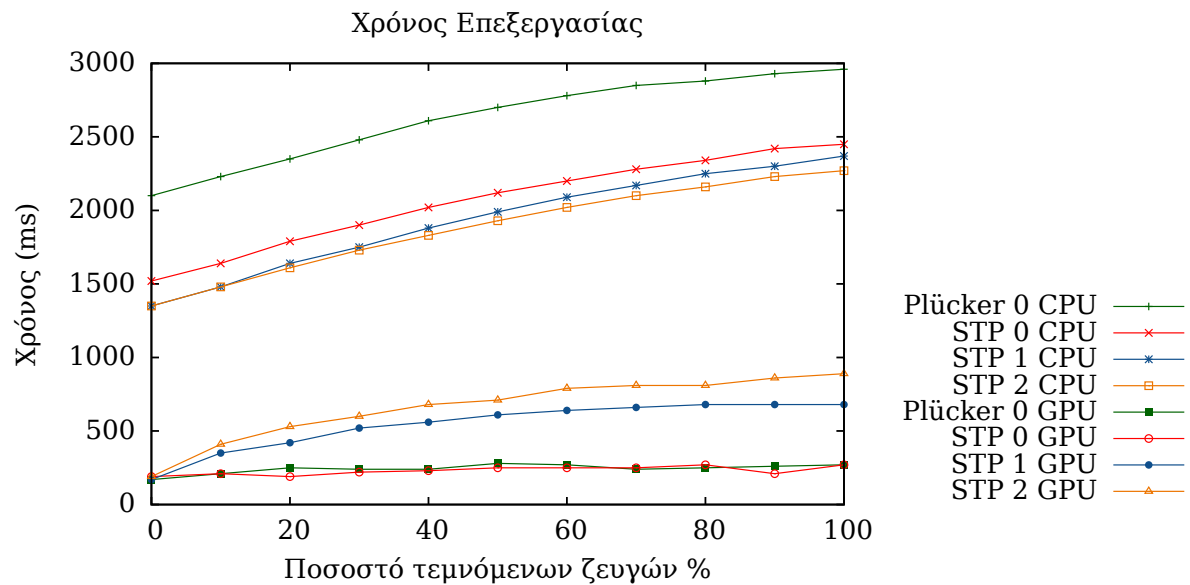
IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	1400	1010	840	920	1	280	1	1	260	1	1	230	1	1	230	1
10	1480	1080	930	1010	1	220	1	1	290	1	1	460	1	1	520	1
20	1560	1150	1010	1110	1	280	1	1	300	1	1	600	1	1	490	1
30	1640	1220	1110	1190	1	270	1	1	330	1	1	550	1	1	720	1
40	1710	1310	1180	1270	1	300	1	1	320	1	1	590	1	1	850	1
50	1770	1360	1250	1320	1	280	1	1	200	1	1	720	1	1	900	1
60	1810	1400	1320	1370	1	380	1	1	300	1	1	610	1	1	890	1
70	1830	1420	1350	1400	1	420	1	1	380	1	1	830	1	1	960	1
80	1850	1440	1390	1430	1	290	1	1	350	1	1	920	1	1	1030	1
90	1850	1450	1400	1450	1	320	1	1	270	1	1	820	1	1	880	1
100	1860	1470	1430	1470	1	310	1	1	310	1	1	850	1	1	1030	1

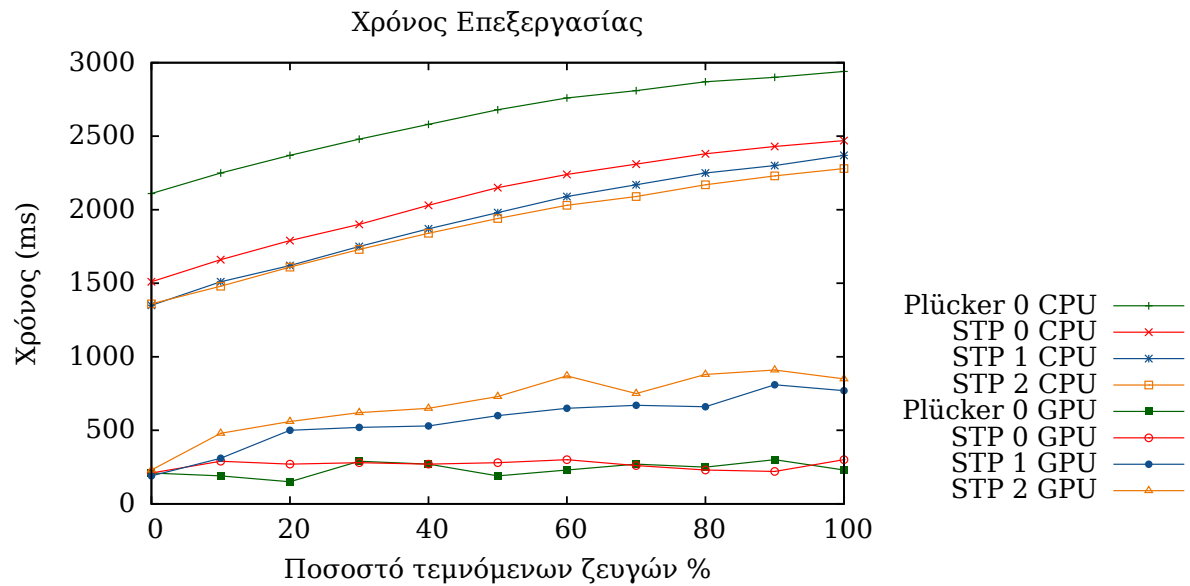
Σύστημα 3 (Linux), 2.500.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2100	1520	1350	1350	153	170	226	155	190	214	162	170	208	158	190	214
10	2230	1640	1480	1480	155	210	228	159	210	229	157	350	229	156	410	226
20	2350	1790	1640	1610	158	250	234	156	190	231	156	420	227	152	530	221
30	2480	1900	1750	1730	155	240	224	158	220	214	158	520	208	161	600	228
40	2610	2020	1880	1830	154	240	234	153	230	227	154	560	233	158	680	210
50	2700	2120	1990	1930	156	280	228	149	250	227	160	610	223	159	710	233
60	2780	2200	2090	2020	154	270	210	153	250	227	158	640	227	158	790	232
70	2850	2280	2170	2100	158	240	210	156	250	212	156	660	213	152	810	227
80	2880	2340	2250	2160	156	250	229	157	270	227	155	680	225	160	810	229
90	2930	2420	2300	2230	157	260	211	157	210	229	158	680	229	159	860	231
100	2960	2450	2370	2270	155	270	211	156	270	212	156	680	229	155	890	228

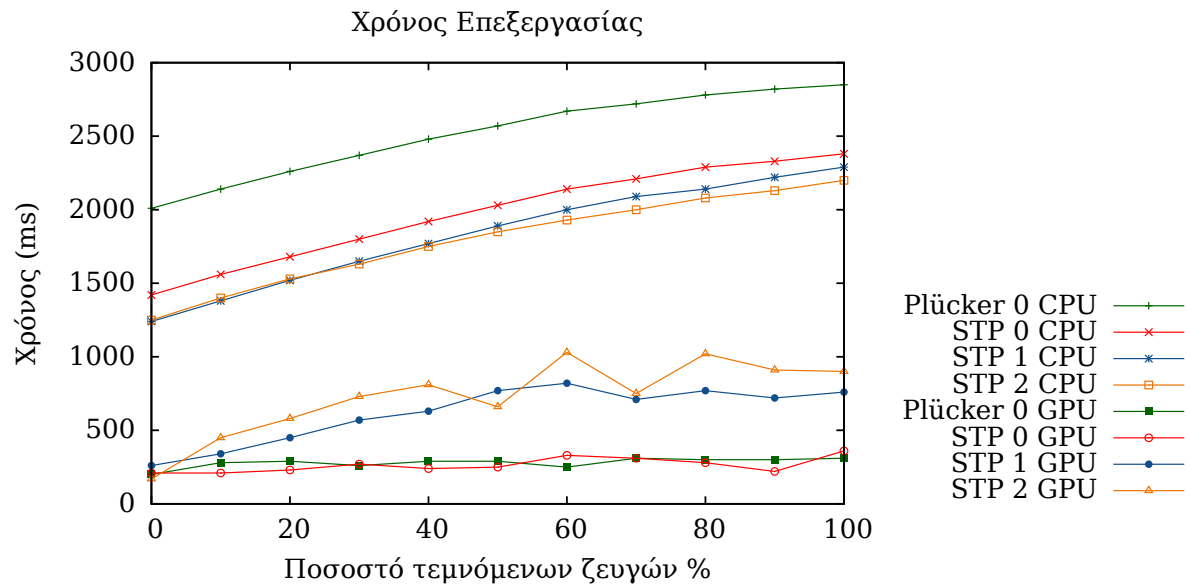
Σύστημα 3 (Linux), 250.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2110	1510	1350	1360	14	210	33	15	210	26	15	190	28	15	230	28
10	2250	1660	1510	1480	16	190	31	16	290	26	16	310	27	16	480	26
20	2370	1790	1620	1610	15	150	31	15	270	28	15	500	26	15	560	28
30	2480	1900	1750	1730	14	290	30	15	280	26	14	520	28	15	620	27
40	2580	2030	1870	1840	15	270	29	14	270	28	16	530	27	16	650	28
50	2680	2150	1980	1940	15	190	32	15	280	27	15	600	27	15	730	29
60	2760	2240	2090	2030	15	230	31	17	300	27	15	650	29	15	870	29
70	2810	2310	2170	2090	15	270	29	16	260	27	14	670	27	16	750	26
80	2870	2380	2250	2170	16	250	30	15	230	28	15	660	30	15	880	27
90	2900	2430	2300	2230	14	300	32	16	220	27	14	810	28	15	910	27
100	2940	2470	2370	2280	15	230	31	15	300	26	15	770	28	15	850	27

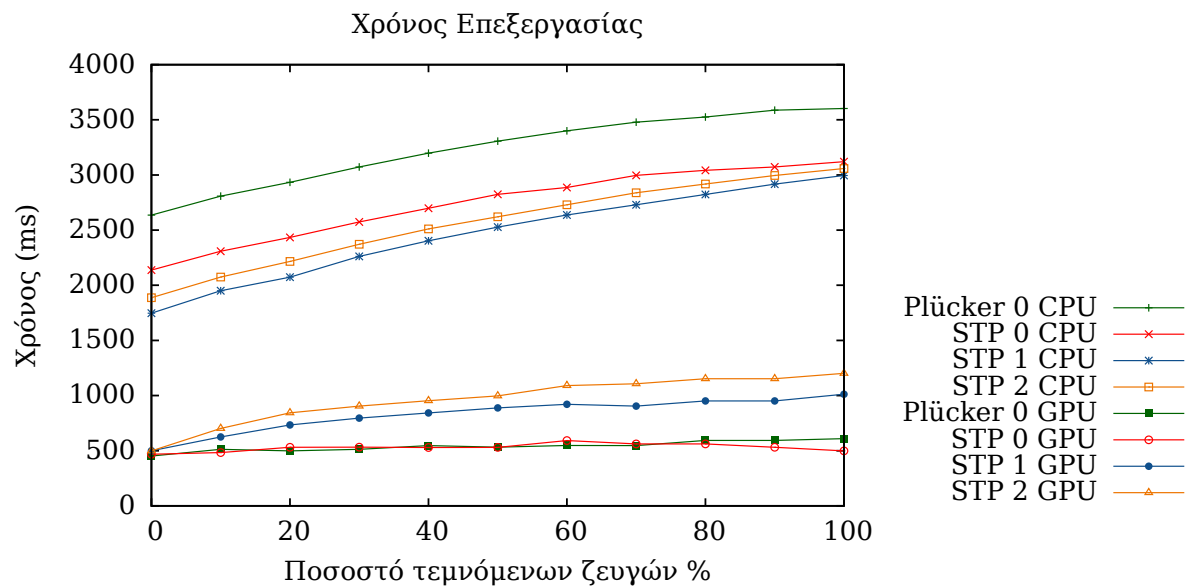
Σύστημα 3 (Linux), 25.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2010	1420	1240	1250	1	200	4	2	210	3	1	260	3	2	170	3
10	2140	1560	1380	1400	2	280	4	1	210	4	1	340	4	1	450	4
20	2260	1680	1520	1530	2	290	4	2	230	3	1	450	4	1	580	3
30	2370	1800	1650	1630	1	260	4	1	270	3	1	570	3	2	730	3
40	2480	1920	1770	1750	1	290	4	1	240	3	1	630	3	1	810	3
50	2570	2030	1890	1850	1	290	4	2	250	3	1	770	3	2	660	3
60	2670	2140	2000	1930	1	250	4	1	330	3	1	820	3	1	1030	3
70	2720	2210	2090	2000	1	310	4	1	310	3	1	710	3	2	750	3
80	2780	2290	2140	2080	1	300	4	1	280	3	1	770	3	1	1020	3
90	2820	2330	2220	2130	1	300	4	1	220	3	1	720	3	1	910	3
100	2850	2380	2290	2200	1	310	4	1	360	3	1	760	4	1	900	4

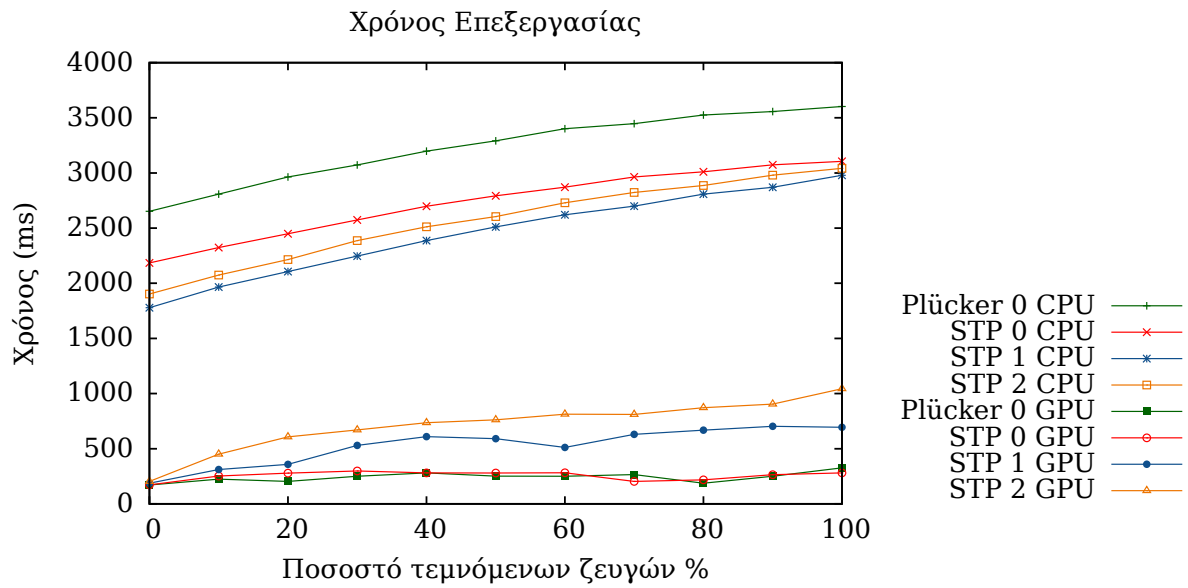
Σύστημα 3 (Windows 7), 2.500.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2636	2138	1747	1887	188	452	134	190	468	135	190	500	137	195	498	135
10	2808	2309	1950	2075	199	513	137	199	483	142	189	625	135	190	702	135
20	2933	2434	2074	2216	187	499	141	188	531	132	196	734	140	188	844	133
30	3073	2574	2262	2372	188	513	142	190	532	135	190	796	137	195	905	140
40	3198	2698	2403	2511	188	546	143	191	529	137	190	842	135	194	953	138
50	3307	2824	2527	2621	201	532	141	201	530	141	188	888	138	189	997	141
60	3400	2886	2637	2730	187	547	141	188	592	131	188	921	135	187	1091	135
70	3479	2996	2730	2839	188	546	138	193	562	134	193	905	142	190	1107	135
80	3525	3042	2823	2918	191	593	134	199	562	141	194	951	139	196	1153	146
90	3588	3073	2917	2995	188	593	135	187	531	137	189	951	137	192	1153	140
100	3603	3120	2995	3058	193	610	134	201	498	140	190	1012	137	193	1202	137

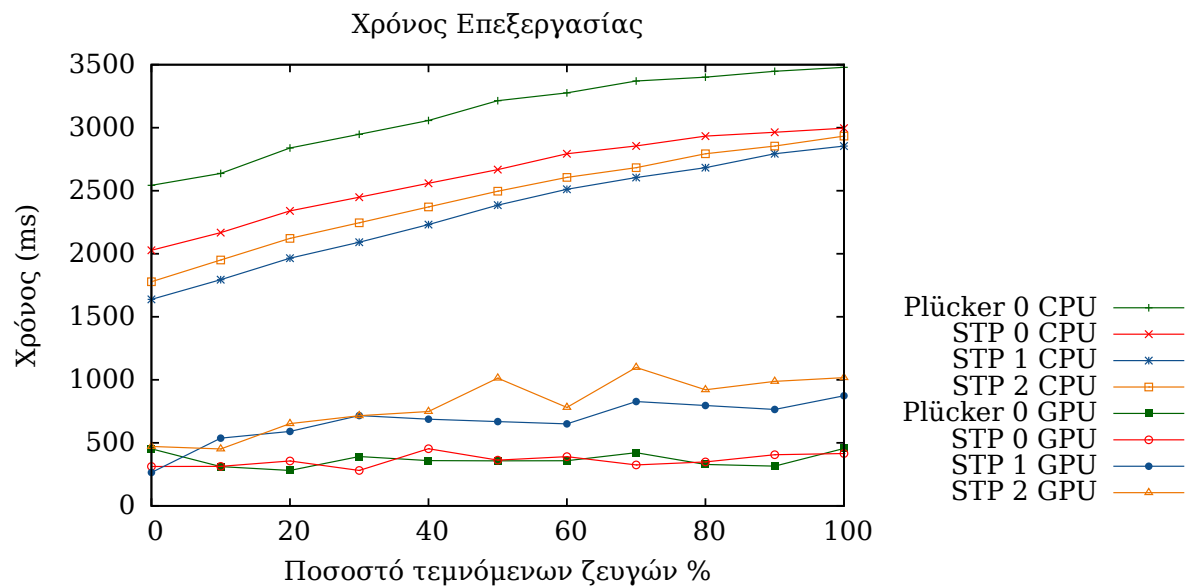
Σύστημα 3 (Windows 7), 250.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2652	2184	1778	1903	19	171	13	19	172	14	19	187	13	19	203	13
10	2808	2324	1966	2075	19	224	13	19	252	13	19	311	13	20	451	12
20	2964	2449	2106	2215	19	204	13	20	279	13	20	358	13	19	607	13
30	3073	2574	2247	2387	19	250	13	19	298	12	19	530	12	19	670	12
40	3198	2698	2387	2512	19	281	12	19	281	13	19	609	12	19	736	12
50	3291	2793	2511	2605	19	251	13	19	280	12	19	591	13	20	762	13
60	3401	2871	2621	2730	19	250	13	19	282	12	19	512	14	19	813	13
70	3447	2964	2699	2823	19	266	13	19	203	13	17	630	15	20	811	14
80	3525	3011	2808	2886	20	187	14	19	218	13	19	668	14	19	872	12
90	3557	3074	2870	2980	19	250	13	19	264	13	19	703	13	19	904	13
100	3603	3105	2979	3042	20	327	13	19	281	13	20	694	13	18	1044	12

Σύστημα 3 (Windows 7), 25.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

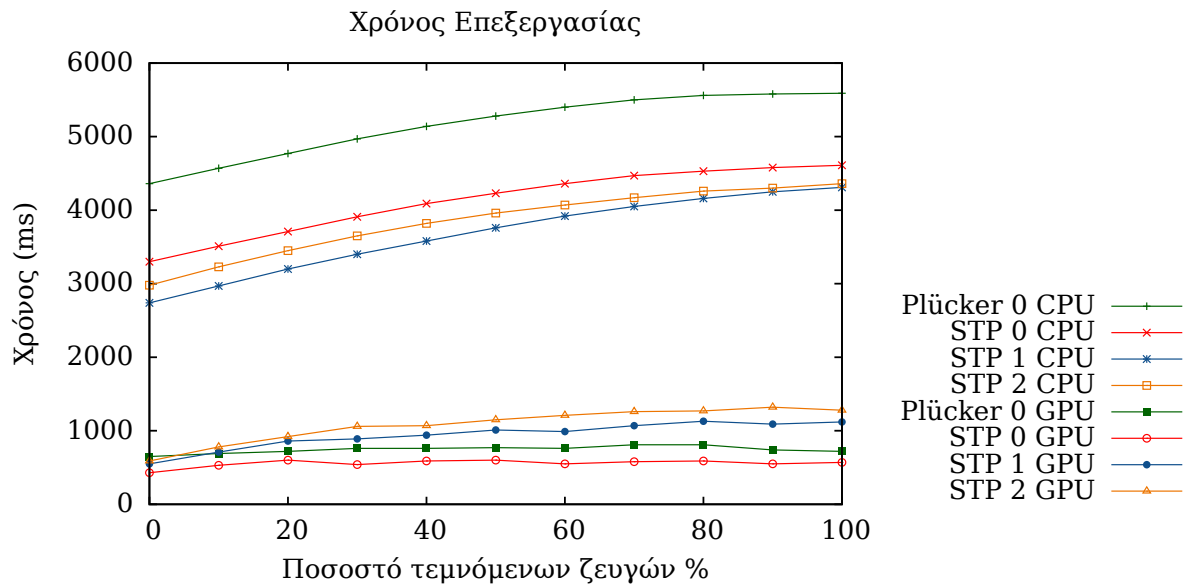
IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2543	2028	1638	1778	2	452	1	2	312	1	2	265	1	2	471	1
10	2637	2168	1794	1950	2	311	1	2	313	1	2	537	1	2	451	1
20	2839	2340	1965	2122	2	281	1	2	356	1	2	590	1	2	652	1
30	2948	2449	2091	2246	2	391	1	2	281	1	2	716	1	2	715	1
40	3057	2559	2231	2371	2	359	1	2	453	1	2	688	1	3	749	1
50	3214	2668	2386	2496	2	357	1	2	363	1	2	669	1	2	1013	1
60	3276	2793	2511	2606	2	358	1	2	390	1	2	650	1	2	781	1
70	3370	2855	2605	2683	2	422	1	2	325	1	2	828	1	2	1098	1
80	3401	2933	2683	2793	2	329	1	2	349	1	2	796	1	2	921	1
90	3448	2964	2793	2854	2	315	1	2	406	1	2	765	1	2	988	1
100	3479	2996	2854	2933	2	455	1	2	415	1	2	873	1	2	1017	1

A.2 Σειρά 2 (50 Εκατομμύρια έλεγχοι)

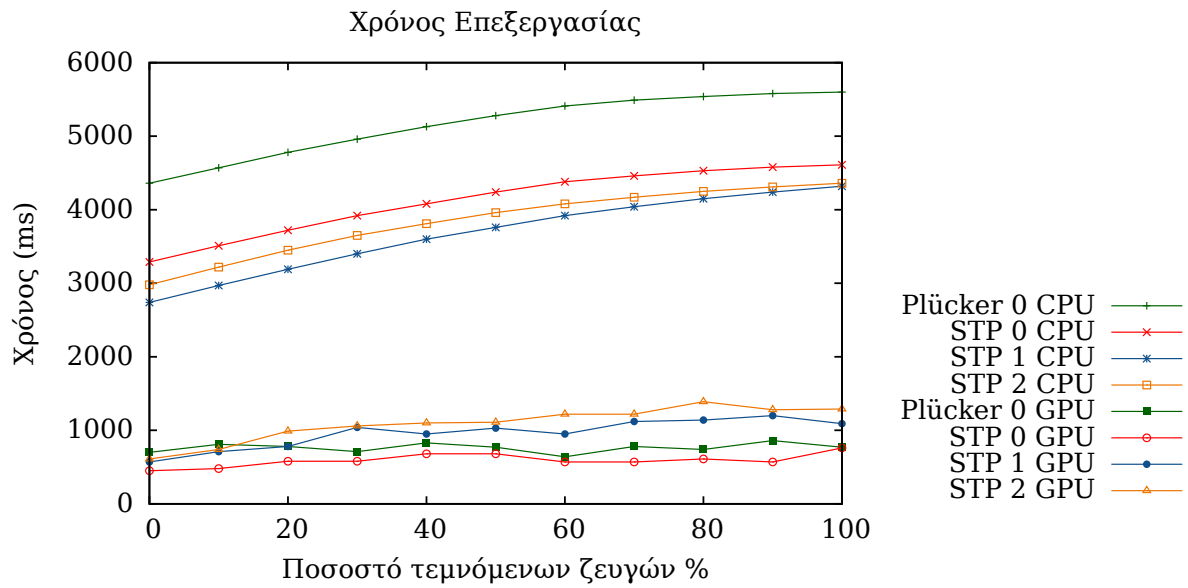
Σύστημα 1, 5.000.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4360	3300	2740	2980	377	650	327	319	430	329	452	550	316	384	590	325
10	4570	3510	2970	3230	416	690	333	384	530	331	300	710	330	291	780	326
20	4770	3710	3200	3450	356	720	330	405	600	325	465	860	319	469	920	324
30	4970	3910	3400	3650	372	760	324	398	540	326	366	890	326	326	1060	327
40	5140	4090	3580	3820	340	760	325	388	590	329	346	940	326	449	1070	322
50	5280	4230	3760	3960	374	770	329	324	600	329	480	1010	324	414	1150	327
60	5400	4360	3920	4070	434	760	313	420	550	330	349	990	337	434	1210	324
70	5500	4470	4050	4170	304	810	327	376	580	329	380	1070	326	440	1260	328
80	5560	4530	4160	4260	350	810	320	358	590	333	434	1130	327	329	1270	323
90	5580	4580	4250	4300	313	740	324	452	550	330	430	1090	319	351	1320	326
100	5590	4610	4310	4360	295	720	330	383	570	330	375	1120	330	416	1280	322

Σύστημα 1, 500.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

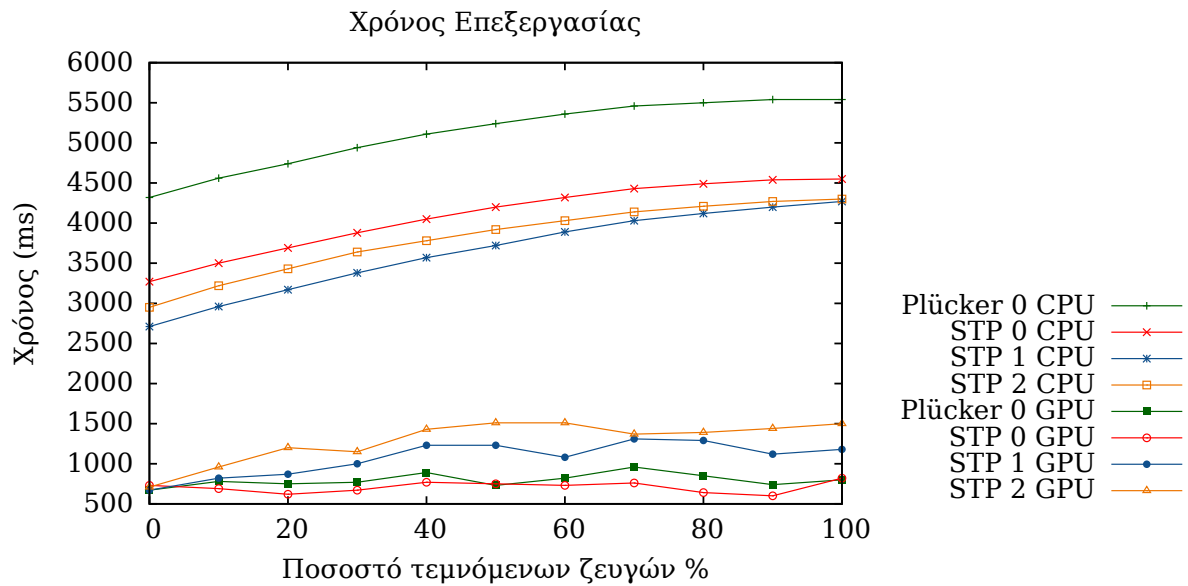
IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4360	3290	2740	2980	32	700	32	30	450	32	31	570	32	37	610	30
10	4570	3510	2970	3220	31	810	31	40	480	32	37	710	32	33	740	32
20	4780	3720	3190	3450	39	780	31	33	580	31	37	780	32	29	990	31
30	4960	3920	3400	3650	34	710	31	32	580	32	34	1040	32	35	1060	30
40	5130	4080	3600	3810	33	830	31	29	680	32	44	950	32	46	1100	29
50	5280	4240	3760	3960	29	770	31	31	680	32	29	1030	33	30	1110	31
60	5410	4380	3920	4080	30	640	32	30	570	31	38	950	31	29	1220	30
70	5490	4460	4040	4170	32	780	31	31	570	32	32	1120	32	38	1220	31
80	5540	4530	4150	4250	39	740	29	32	610	31	30	1140	31	30	1390	31
90	5580	4580	4240	4310	33	860	31	30	570	31	29	1200	33	42	1280	31
100	5600	4610	4320	4360	33	770	30	33	760	32	32	1090	33	33	1290	31

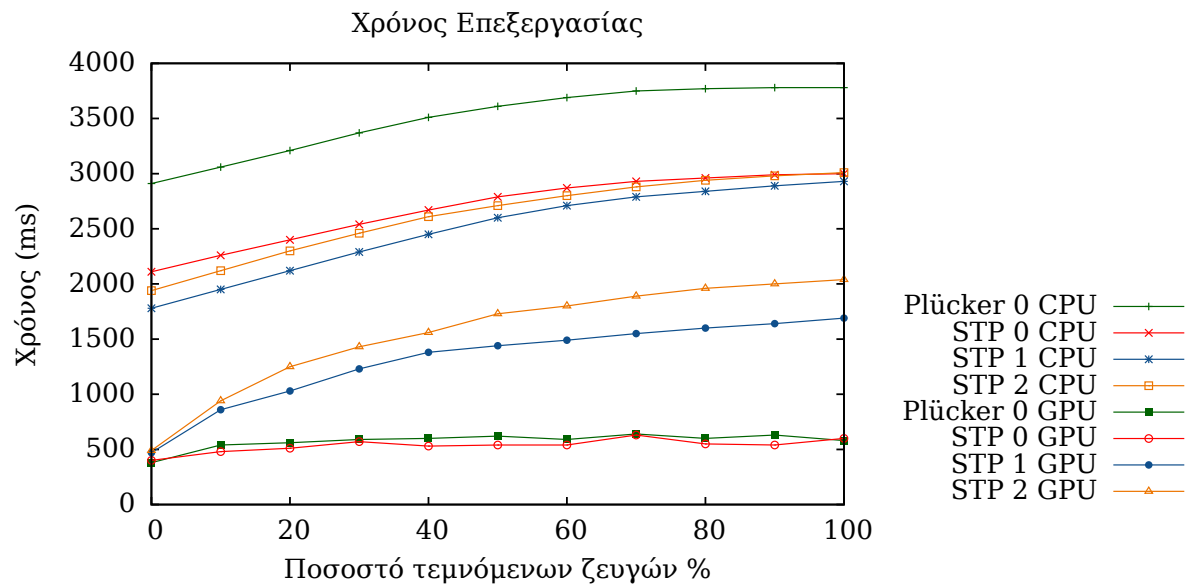
Σύστημα 1, 50.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4320	3270	2710	2950	3	670	3	3	730	3	3	670	3	3	710	3
10	4560	3500	2960	3220	3	780	4	3	690	4	3	820	3	3	960	3
20	4740	3690	3170	3430	3	750	3	3	620	4	3	870	4	3	1200	3
30	4940	3880	3380	3640	3	770	3	3	670	3	3	1000	4	3	1150	3
40	5110	4050	3570	3780	3	890	3	3	770	3	3	1230	3	3	1430	3
50	5240	4200	3720	3920	3	730	3	3	750	3	3	1230	3	3	1510	3
60	5360	4320	3890	4030	3	820	3	3	730	3	3	1080	3	3	1510	3
70	5460	4430	4030	4140	3	960	3	3	760	3	3	1310	3	3	1370	3
80	5500	4490	4120	4210	3	850	3	3	640	3	3	1290	3	3	1390	3
90	5540	4540	4200	4270	3	740	4	3	600	3	3	1120	3	3	1440	4
100	5540	4550	4270	4300	3	800	3	3	820	3	3	1180	3	3	1500	3

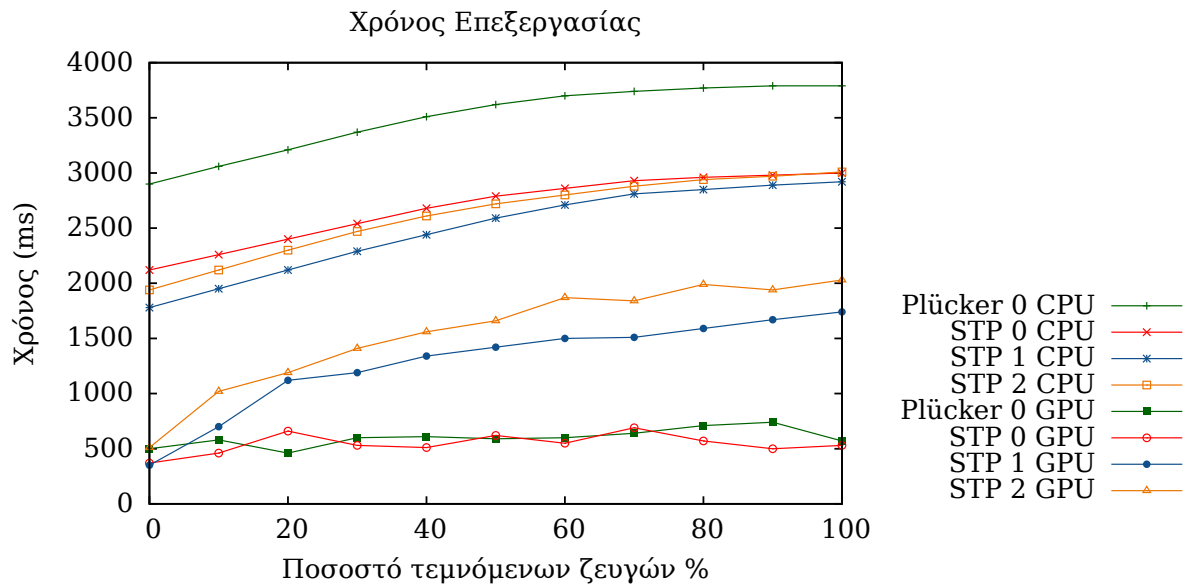
Σύστημα 2, 5.000.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2910	2110	1780	1940	365	380	237	358	400	242	360	470	237	362	490	235
10	3060	2260	1950	2120	365	540	234	367	480	236	367	860	236	370	940	236
20	3210	2400	2120	2300	364	560	237	373	510	231	368	1030	237	368	1250	232
30	3370	2540	2290	2460	367	590	236	366	570	233	370	1230	231	370	1430	230
40	3510	2670	2450	2610	367	600	235	367	530	239	367	1380	233	372	1560	233
50	3610	2790	2600	2710	362	620	236	364	540	238	364	1440	233	357	1730	240
60	3690	2870	2710	2800	367	590	234	362	540	242	365	1490	237	359	1800	239
70	3750	2930	2790	2880	363	640	235	358	630	235	372	1550	238	370	1890	235
80	3770	2960	2840	2940	364	600	238	361	550	241	362	1600	239	362	1960	237
90	3780	2990	2890	2980	361	630	237	363	540	238	361	1640	237	365	2000	233
100	3780	3000	2930	3010	364	580	242	353	600	244	360	1690	237	361	2040	238

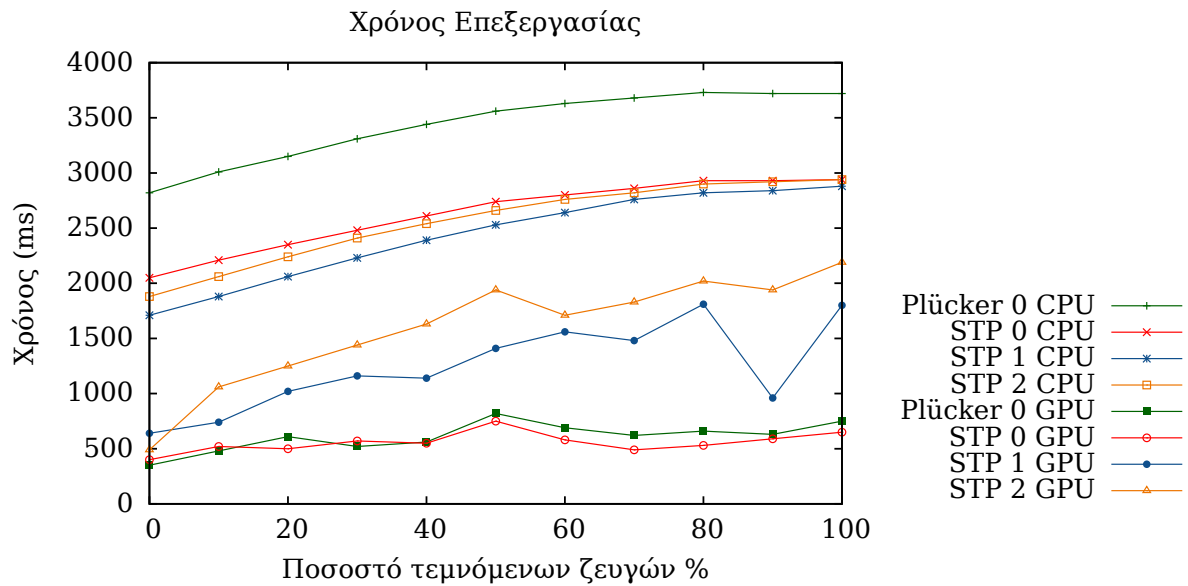
Σύστημα 2, 500.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2900	2120	1780	1940	35	500	22	35	370	22	36	350	22	36	510	21
10	3060	2260	1950	2120	33	580	23	35	460	22	36	700	23	34	1020	23
20	3210	2400	2120	2300	36	460	22	34	660	21	35	1120	22	35	1190	23
30	3370	2540	2290	2470	35	600	22	35	530	23	36	1190	22	34	1410	23
40	3510	2680	2440	2610	34	610	23	36	510	21	35	1340	23	35	1560	22
50	3620	2790	2590	2720	35	590	23	34	620	22	36	1420	22	35	1660	23
60	3700	2860	2710	2800	35	600	22	36	550	21	35	1500	22	35	1870	22
70	3740	2930	2810	2880	34	640	23	34	690	22	35	1510	23	35	1840	23
80	3770	2960	2850	2940	34	710	22	35	570	22	35	1590	23	35	1990	22
90	3790	2980	2890	2970	35	740	21	35	500	23	35	1670	22	35	1940	23
100	3790	3000	2920	3010	36	570	22	36	530	22	35	1740	22	35	2030	22

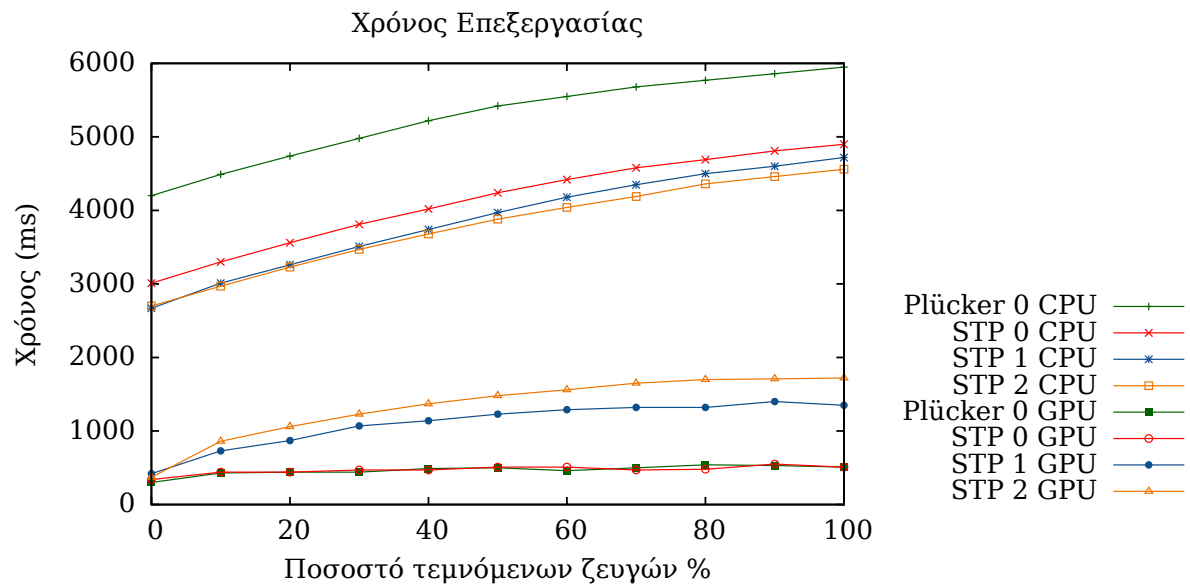
Σύστημα 2, 50.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	2820	2050	1710	1880	2	350	2	2	400	2	2	640	2	2	490	2
10	3010	2210	1880	2060	2	480	2	2	520	2	2	740	2	2	1060	2
20	3150	2350	2060	2240	2	610	2	2	500	2	2	1020	2	2	1250	2
30	3310	2480	2230	2410	2	520	2	2	570	2	2	1160	2	2	1440	2
40	3440	2610	2390	2540	2	560	2	2	550	2	2	1140	2	2	1630	2
50	3560	2740	2530	2660	2	820	2	2	750	2	2	1410	2	2	1940	2
60	3630	2800	2640	2760	2	690	2	2	580	2	2	1560	2	2	1710	2
70	3680	2860	2760	2820	2	620	2	2	490	2	2	1480	2	2	1830	2
80	3730	2930	2820	2900	2	660	2	2	530	2	2	1810	2	2	2020	2
90	3720	2930	2840	2920	2	630	2	2	590	2	2	960	2	2	1940	2
100	3720	2940	2880	2940	2	750	2	2	650	2	2	1800	2	2	2190	2

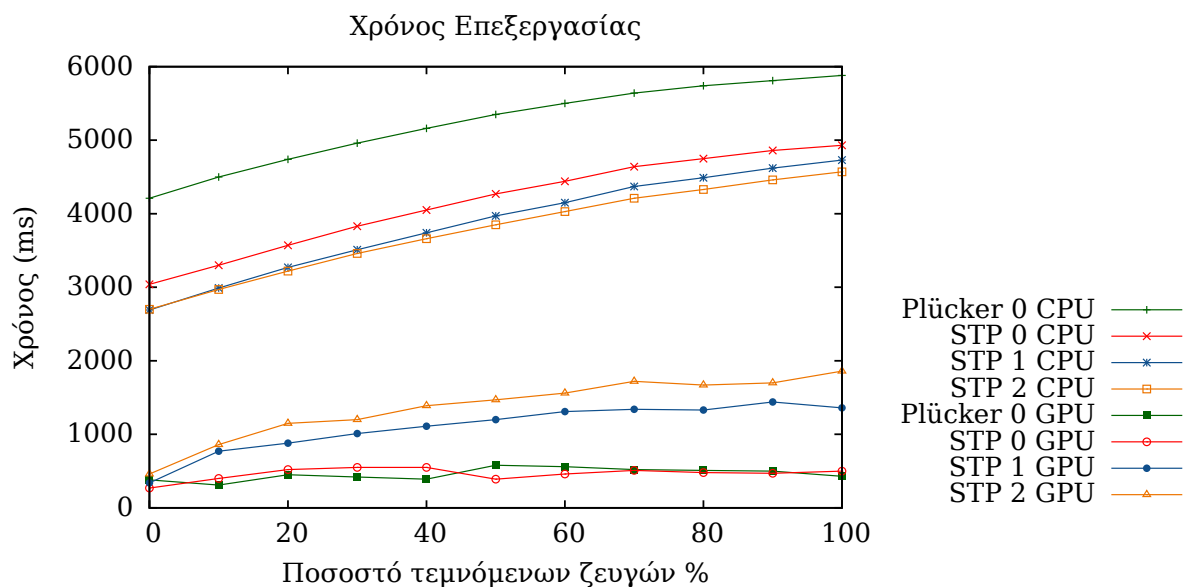
Σύστημα 3 (Linux), 5.000.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4200	3010	2670	2700	307	300	428	317	340	425	309	420	422	311	370	429
10	4490	3300	3010	2970	315	430	422	310	440	423	314	730	420	314	860	419
20	4740	3560	3260	3230	316	440	427	317	440	426	311	870	426	318	1060	442
30	4980	3810	3510	3470	309	440	430	311	470	427	303	1070	432	312	1230	423
40	5220	4020	3740	3680	313	490	419	312	470	429	309	1140	428	313	1370	426
50	5420	4240	3970	3880	316	500	422	309	510	425	309	1230	424	313	1480	422
60	5550	4420	4180	4040	316	460	421	310	510	425	307	1290	425	310	1560	427
70	5680	4580	4350	4190	311	500	425	312	470	432	309	1320	424	307	1650	421
80	5770	4690	4500	4360	311	540	426	309	480	436	313	1320	433	308	1700	428
90	5860	4810	4600	4460	307	530	422	305	550	428	314	1400	424	312	1710	430
100	5950	4900	4720	4560	310	510	426	311	510	426	314	1350	426	311	1720	429

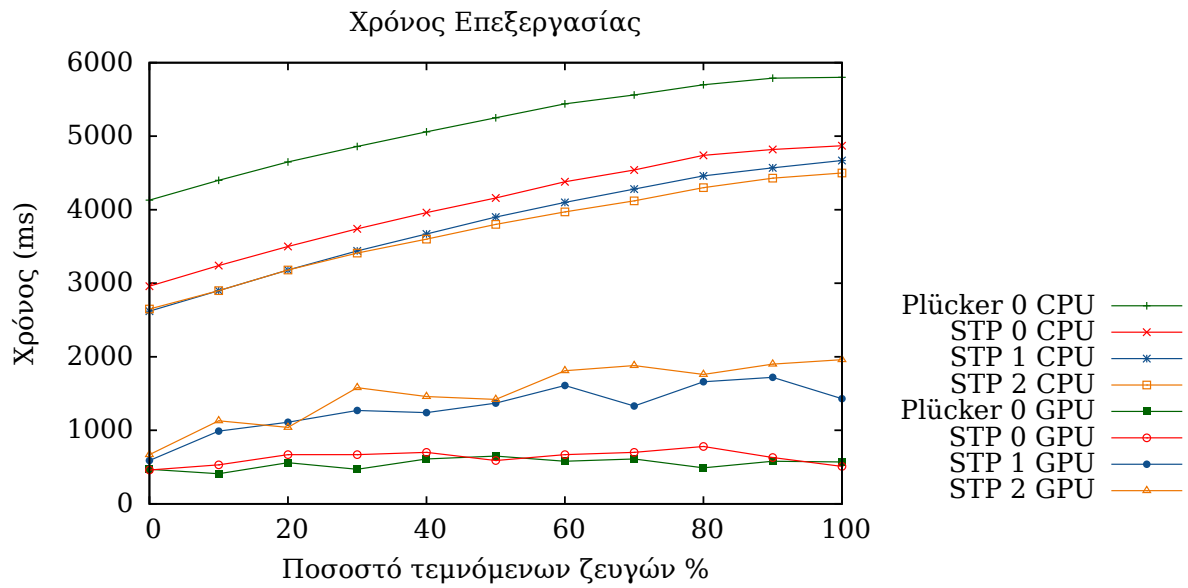
Σύστημα 3 (Linux), 500.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4210	3040	2690	2700	30	380	47	30	270	43	30	340	44	29	460	42
10	4500	3300	2990	2970	29	310	48	29	400	42	29	770	44	29	860	44
20	4740	3570	3270	3220	28	450	50	29	520	42	30	880	43	30	1150	45
30	4960	3830	3510	3460	30	420	50	31	550	41	31	1010	40	31	1200	42
40	5160	4050	3740	3660	30	390	51	28	550	44	29	1110	43	29	1390	43
50	5350	4270	3970	3850	29	580	50	29	390	44	29	1200	42	29	1470	44
60	5500	4440	4150	4030	29	560	50	30	460	43	30	1310	43	30	1560	45
70	5640	4640	4370	4210	28	520	49	30	510	42	30	1340	43	29	1720	42
80	5740	4750	4490	4330	30	510	50	30	480	45	31	1330	45	30	1670	43
90	5810	4860	4620	4460	29	500	51	29	470	44	29	1440	45	30	1700	47
100	5880	4930	4730	4570	30	430	49	30	500	43	31	1360	42	30	1860	42

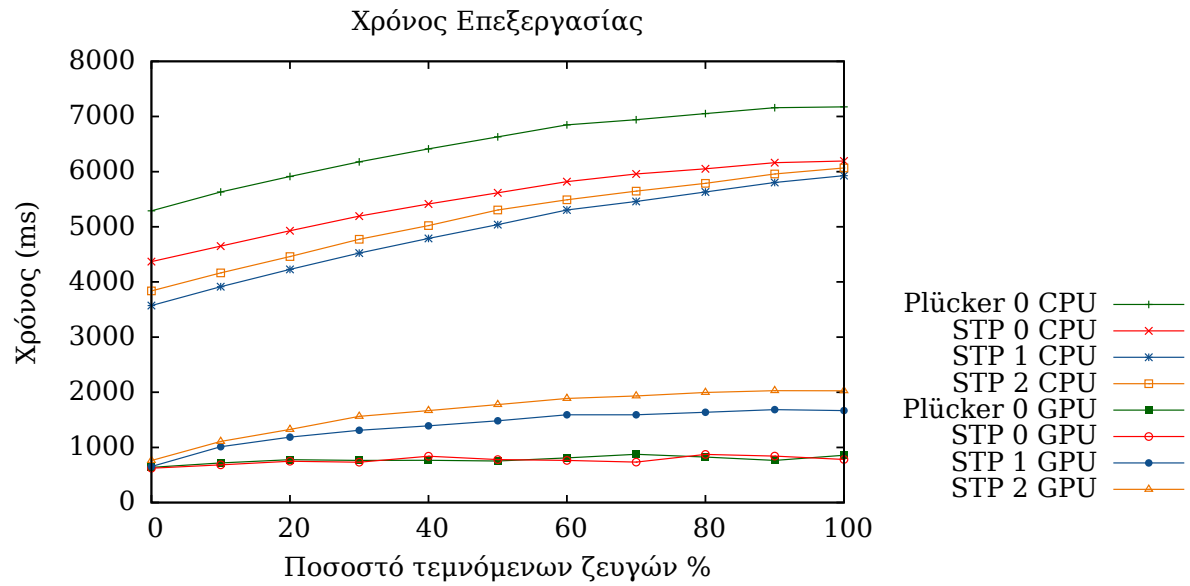
Σύστημα 3 (Linux), 50.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	4130	2960	2620	2650	3	470	8	3	460	7	3	590	7	3	670	7
10	4400	3240	2900	2900	3	410	8	3	530	7	3	990	7	3	1130	7
20	4650	3500	3180	3180	3	560	8	3	670	7	3	1110	7	4	1040	7
30	4860	3740	3440	3410	3	470	8	3	670	7	3	1270	7	3	1580	7
40	5060	3960	3670	3600	3	610	8	3	700	7	3	1240	7	3	1460	7
50	5250	4160	3900	3800	3	650	8	3	590	7	3	1370	8	4	1420	7
60	5440	4380	4100	3970	3	580	8	3	670	7	3	1610	7	3	1810	7
70	5560	4540	4280	4120	3	610	8	3	700	7	3	1330	8	3	1880	7
80	5700	4740	4460	4300	3	490	8	3	780	7	3	1660	7	3	1760	7
90	5790	4820	4570	4430	3	580	8	3	630	7	3	1720	7	3	1900	7
100	5800	4870	4670	4500	4	570	7	3	510	7	4	1430	7	3	1960	7

Σύστημα 3 (Windows 7), 5.000.000 ζεύγη, 10 επαναλήψεις

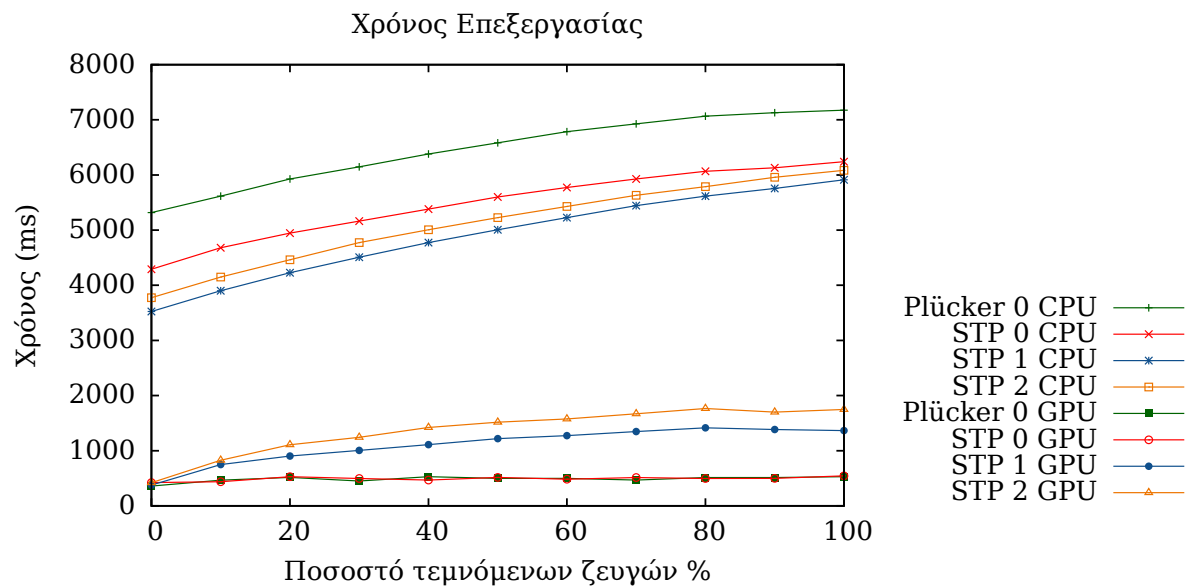
IIT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	5289	4368	3572	3838	382	638	273	399	623	285	396	654	285	386	762	276
10	5632	4649	3915	4165	388	718	277	380	684	278	395	1013	291	382	1107	274
20	5912	4929	4228	4461	374	778	277	390	748	277	380	1187	274	391	1326	284
30	6178	5195	4524	4773	391	763	290	380	731	274	375	1311	276	377	1562	272
40	6412	5414	4789	5023	403	767	288	379	841	273	402	1390	288	383	1668	273
50	6630	5616	5039	5304	380	753	277	380	780	271	377	1483	271	375	1776	274
60	6849	5819	5304	5491	378	810	276	379	764	279	372	1591	268	375	1888	273
70	6943	5959	5460	5647	388	875	277	394	734	282	380	1591	274	379	1934	273
80	7052	6052	5632	5788	369	826	273	375	873	270	369	1638	274	374	1997	274
90	7160	6162	5803	5959	386	764	274	371	843	272	378	1685	271	380	2028	274
100	7176	6193	5928	6068	388	858	274	390	781	285	379	1667	268	382	2027	276

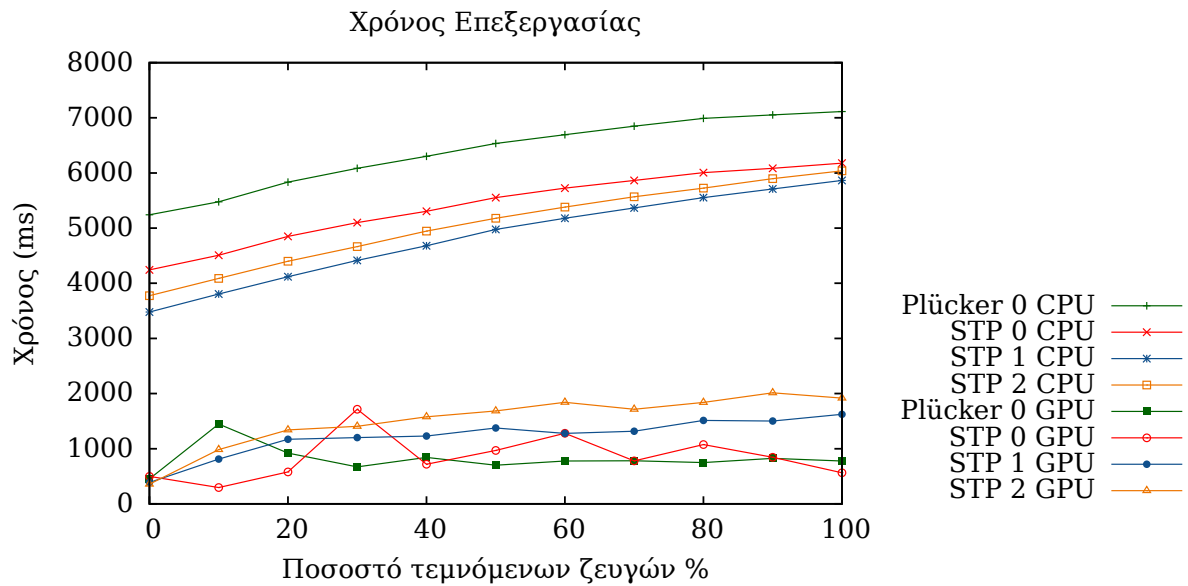
Σύστημα 3 (Windows 7), 500.000 ζεύγη, 100 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	5319	4290	3525	3775	37	360	26	37	422	25	37	376	26	37	421	26
10	5616	4680	3900	4149	40	466	27	37	438	26	38	749	26	39	827	27
20	5928	4945	4228	4462	37	515	26	37	528	25	38	903	26	37	1108	26
30	6147	5163	4509	4773	39	451	27	37	497	26	37	1006	27	39	1242	26
40	6380	5382	4774	5007	37	530	26	37	467	26	37	1110	26	36	1421	27
50	6583	5601	5007	5226	38	499	26	37	515	26	38	1218	27	37	1517	26
60	6786	5772	5226	5429	38	498	26	39	483	27	38	1274	27	38	1576	27
70	6926	5928	5445	5631	38	468	26	37	514	26	37	1347	26	38	1670	25
80	7067	6068	5616	5788	39	514	26	38	497	27	37	1415	27	37	1765	26
90	7130	6131	5756	5959	37	514	26	37	498	26	37	1385	26	37	1700	26
100	7176	6240	5912	6084	37	529	26	37	545	26	38	1364	26	38	1747	27

Σύστημα 3 (Windows 7), 50.000 ζεύγη, 1000 επαναλήψεις

IT	CPL0	CSTP0	CSTP1	CSTP2	GPL0W	GPL0	GPL0R	GSTP0W	GSTP0	GSTP0R	GSTP1W	GSTP1	GSTP1R	GSTP2W	GSTP2	GSTP2R
0	5241	4243	3479	3775	3	453	3	4	498	2	4	387	3	4	358	2
10	5476	4508	3806	4088	4	1448	1	4	295	3	4	811	2	4	985	2
20	5834	4851	4119	4399	4	920	2	4	579	3	4	1171	2	4	1341	2
30	6084	5101	4415	4664	4	671	2	1	1715	4	4	1201	2	4	1407	2
40	6303	5304	4680	4945	4	843	2	4	718	2	4	1231	2	4	1578	2
50	6536	5554	4976	5179	4	700	2	4	968	2	4	1375	2	4	1684	2
60	6693	5725	5179	5382	4	778	2	4	1281	1	4	1278	2	4	1841	2
70	6849	5865	5367	5569	4	781	2	5	780	1	4	1317	2	4	1716	2
80	6989	6006	5554	5725	4	748	2	4	1076	1	4	1514	2	4	1840	2
90	7052	6084	5709	5897	4	825	2	5	844	1	4	1502	2	4	2014	2
100	7114	6178	5865	6038	4	778	2	4	563	2	4	1623	2	4	1917	2

Βιβλιογραφία

- [Adv10a] Advanced Micro Devices, Inc. *ATI Stream Computing OpenCL Programming Guide 1.03*, chapter 4.9.1, pages 4--38--4--40. June 2010. http://developer.amd.com/gpu_assets/ATI_Stream_SDK_OpenCL_Programming_Guide.pdf.
- [Adv10b] Advanced Micro Devices, Inc. *Introduction to OpenCL Programming Revision A*, chapter 3.3.3, pages 14--15. May 2010. [http://developer.amd.com/zones/OpenCLZone/courses/Documents/Introduction_to_OpenCL_Programming\(201005\).pdf](http://developer.amd.com/zones/OpenCLZone/courses/Documents/Introduction_to_OpenCL_Programming(201005).pdf).
- [Eri97] Jeff Erickson. Plücker coordinates. *Ray Tracing News*, 10(3), December 1997. <http://www.acm.org/tog/resources/RTNews/html/rtnv10n3.html#art11>.
- [Eri05] Christer Ericson. *Real-time collision detection*, chapter 5.3.4, pages 184--188. Morgan Kaufmann series in interactive 3D technology. Elsevier, 2005.
- [Eri07] Christer Ericson. Plücker coordinates considered harmful!", July 2007. <http://realtimecollisiondetection.net/blog/?p=13> Retrieved September 2011.
- [Jon00] Ray Jones. Intersecting a ray and a triangle with plücker coordinates. *Ray Tracing News*, 13(1), July 2000. <http://www.acm.org/tog/resources/RTNews/html/rtnv13n1.html#art8>.
- [KH10] David B. Kirk and Wen-mei W. Hwu. *Programming Massively Parallel Processors: A Hands-on Approach (Applications of GPU Computing Series)*. Morgan Kaufmann, first edition, February 2010.
- [KS06] Andrew Kensler and Peter Shirley. Optimizing Ray-Triangle Intersection via Automated Search. In *Proceedings of the 2006 IEEE Symposium on Interactive Ray Tracing*, pages 33--38, September 2006.

- [Ope11] Khronos OpenCL Working Group. *The OpenCL Specification Version 1.1 Revision 44*, chapter 3.2, pages 23--24. June 2011. <http://www.khronos.org/registry/cl/specs/opengl-1.1.pdf>.
- [Plü28] J. Plücker. *Analytisch-geometrische Entwicklungen*, volume 1. Baedeker, 1828.
- [PT03] Nikos Platis and Theoharis Theoharis. Fast ray-tetrahedron intersection using plücker coordinates. *journal of graphics, gpu, and game tools*, 8(4):37--48, 2003.
- [SL05] Herb Sutter and James Larus. Software and the concurrency revolution. *Queue*, 3:54--62, September 2005.